

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՁՈՒՂ**

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ՎԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Ծրագրի մասնագիրը (սպեցիֆիկացիան)

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ 021401.00.6
2. Բուհը	Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաձյուղ
3. Ծրագրը հավատարմագրված է	-
4. Շնորհվող որակավորումը	Արվեստի բակալավր
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	2020/21
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Դիմորդը պետք է ունենա.

- Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության վկայական,
- Կամ նախնական մասնագիտական կրթության վկայական, որում կա գրառում դիմորդի՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու վերաբերյալ,
- Կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական,

Դիմորդը հայտ ներկայացնելուց առաջ մասնակցում է հարցազրույցի, որի ժամանակ ցոյց է տալիս իր աշխատանքները (ջրաներկով կամ գուաշով ազատ կոմպոզիցիաներ, գծանկարներ, գրւաննկարներ) ընդունող հանձնաժողովի այն անդամին, որը գրադրում է «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» կրթական ծրագրի դիմորդների ընդունելության հարցերով։ Դիմորդին թույլատրվում է հանձնել ընդունելության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը հարցազրույցի ժամանակ շեմք (նվազագույնը 2 աշխատանք) հաղթահարելուց հետո։

Դիմորդը հանձնում է ընդունելության քննություններ հետևյալ առարկաներից՝ «Գծանկարչություն», «Կոմպոզիցիա»։

Ընդունելությունը կատարվում է ԵՊՀ ԻՄ-ում հանձնած ընդունելության քննությունների արդյունքների հիման վրա։

9. Ծրագրի նպատակները

- Պատրաստել բարձր որակավորման բակալավր-մասնագետներ, ովքեր տիրապետում են դեկորատիվ-կիրառական արվեստի գեղարվեստակատարողական մեթոդներին և ունեն ստեղծագործական մտածելակերպ։

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ։

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները,

դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճեններու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. 2. Պրակտիկայի հնարավորությունները և պայմանները

ԵՊՀ ԻՄ Կիրառական արվեստի ֆակուլտետում ստեղծված են բոլոր պայմանները իրականացնելու ուսումնական պրակտիկա 1-ր, 2-ր և 3-ր: Պրակտիկան պահանջում է համագործակցություն նշված ոլորտներով գրադպու ընկերությունների և բուհի նախապես ծրագրավորված փոխհամաձայնությամբ, որի հնարավորությունները առկա են: Պրակտիկաների 2-րդ և 3-րդ մոդուլները նախատեսվում է կազմակերպել համալսարանում առկա լաբորատորիաներում, որպես արտադրական պրակտիկա:

11.3. Ավարտական ատեսավորումներ

Ուստարի	Անվանումը
4-րդ ուստարի	Ավարտական աշխատանք

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Կցված է

13. Տեղեկատվություն գնահատման կարգի վերաբերյալ

- ստուգարքներ
- ընթացիկ քննություններ
- հետազոտական աշխատանքների կատարում
- եզրափակիչ քննություններ
- ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ, էջ 5-11:

14. Շրջանավարտի ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Դեկորատիվ կիրառական արվեստ» կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել կրթական ոլորտում, մշակութային կենտրոններում, գեղագիտական կենտրոններում, գորգագործության, խեցեգործության, փայտի և մետաղի արտադրամասերում՝ զբաղեցնելով հետևյալ պաշտոնները.

- հետազոտող,
- ուսումնական վարպետներ,
- մասնագետ-խորհրդատուններ,
- վարպետ - մասնագետ,
- մանրանկարիչ,
- գեղագիտական կենտրոնի ուսուցիչ,
- նկարիչ-ձևավորող:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ և ձևեր (Եթե կան)

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- գիպսե, կավե, պլաստմասե ռեկվիզիտներ՝ նատյուրմորտների համար,
- մոլցերտներ և գծագրական վահանակներ,
- խեցեգործության և քանդակի համար նախատեսված սեղանիկներ,
- մուֆելային վառարան,
- համակարգիչներ,
- գորգագործության և կարպետագործության տորքեր և շրջանակներ,

- մետաղի մշակման լաբորատոր սարքավորումներ,
- փայտի գեղարվեստական մշակման լաբորատորիայի սարքավորումներ,
- պրոյեկտորներ:

16. Համապատասխան կրթական չափորոշիչները կամ առարկայական կողմնորոշիչները

ԵՊՀ ԻՄ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

ԵԳՊԱ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» մասնագիտության կրթական ծրագիր

18. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

«Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» կրթական ծրագիրը ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղում ներդրվել է հաշվի առնելով մարզում արտաքին շահակիցների շրջանում կատարված հարցումները, այլ բուհերում /ՀՊՄՀ, ԵՊԳԱ/ իրականացվող «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծությունները:

«ՌԵՎՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋԱՐՅՑՈՒՔՆԵՐԸ

Ա. Գիտելիք և իմացություն

Ա1	Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:
Ա2	Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:
Ա3	Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Գ. Ըստհանրական (փոխանցելի) կարողություններ

Բ1	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:	Գ1	Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործոնները:
Բ2	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, զծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:	Գ2	Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկանալարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:
Բ3	ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:	Գ3	Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն

F4	Ստեղծելու և վերաբռնիկացման դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:
F5	Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:	Գ4	Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:
F6	Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:		
F7	Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:	Գ5	Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Կրթական մոդուլի անվանումը	Դասիքը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները														
		Ա1	Ա2	Ա3	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱռՈՒՑԱՍՍՍ/ՊԱՐՏԱԴՐՈՒՄ																
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	0304/B01											x		x		
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	0304/B07											x		x		
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	0105/B02			x	x											
Փիլիսոփայության հիմունքներ	0304/B15		x									x	x			
Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	0104/B13									x					x	
Իրավունքի հիմունքներ	0304/B12											x	x	x		
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	0302/B04		x					x		x	x			x	x	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	0302/B11		x				x		x	x	x			x	x	
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	0001/B10	x														
Ռուսերեն -1	0305/B03											x		x	x	
Ռուսերեն -2	0305/B08											x		x	x	
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	0104/B05										x				x	
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B06															
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B09															
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B14															
Ֆիզդաստիարակություն	0001/B16															
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱռՈՒՑԱՍՍՍ/ԿԱՍՏԱՏՐԱԿԱՆ																
Անգլերեն -1	0305/B17	x							x			x		x		
Անգլերեն -2	0305/B18	x							x			x		x		
Ֆրանսերեն -1	0305/B17	x						x			x			x		
Ֆրանսերեն -2	0305/B18	x						x			x			x		
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱռՈՒՑԱՍՍՍ/ԿԱՍՏԱՏՐԱԿԱՆ		Ա1	Ա2	Ա3	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Բարոյագիտության հիմունքներ	0303/B19											x	x			
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	0105/B19							x								

Գործարարության հիմունքներ	0201/B19						x	x			x			x		
Կրոնագիտության հիմունքներ	0304/B19	x				x										
Հոգեբանության հիմունքներ	0303/B19								x	x						
Մշակութաբանության հիմունքներ	0202/B19	x							x							
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	0303/B19									x	x					
Տնտեսագիտության հիմունքներ	0201/B19						x				x	x	x	x		
Տրամաբանության հիմունքներ	0304/B19						x		x					x		
Քաղաքագիտության հիմունքներ	0304/B19								x	x						
ՄԱՍՆԱԿԻԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅԱՍՍՍ /ՊԱՐՏԱՀԻՇ		Ա1	Ա2	Ա3	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Պլաստիկ անատոմիա	0105/B39			x			x		x							
Գունատեսություն	0404/B22					x	x		x							
Գծագրություն-1	0403/B23			x			x		x	x						
Գծագրություն-2	0403/B26			x			x		x	x						
Նյութերի տեխնոլոգիա-1	0404/B32			x			x				x			x		
Նյութերի տեխնոլոգիա-2	0404/B40			x			x				x			x		
Համաշխարհային արվեստի պատմություն-1	0202/B29	x	x											x		
Համաշխարհային արվեստի պատմություն-2	0202/B36	x	x											x		
Համաշխարհային արվեստի պատմություն-3	0202/B45	x	x											x		
Զարդարվեստի կոմպոզիցիա-1	0404/B27	x		x			x				x					
"ՀԲ" Զարդարվեստի կոմպոզիցիա-2	0404/B34	x		x			x		x		x	x	x		x	
Հայ արվեստի պատմություն-1	0202/B52	x	x						x					x		
"ՀԲ" Հայ արվեստի պատմություն-2	0202/B59	x	x						x		x	x	x		x	
"ՀԲ" Մանրանկարչություն-1	0404/ B56	x	x	x			x	x	x	x		x	x		x	
Մանրանկարչություն-2	0404/ B62	x	x	x			x	x	x	x		x				
Համակարգչային գրաֆիկա-1	0404/B33				x	x		x	x			x	x			
Համակարգչային գրաֆիկա-2	0404/B42				x	x		x	x			x	x			
Խեցեգործություն-1	0404/B55	x	x	x			x	x	x	x		x				
Խեցեգործություն -2	0404/B60	x	x	x			x	x	x	x		x				
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-1	0404/B50	x	x	x			x	x	x	x		x			x	
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-2	0404/B57	x	x	x			x	x	x	x		x			x	
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-3	0404/ B63	x	x	x			x	x	x	x		x		x	x	
Փայտի գեղարվեստական մշակում-1	0404/B43	x	x	x			x	x	x	x		x		x	x	
"ՀԲ" Փայտի գեղարվեստական մշակում-2	0404/B49	x	x	x			x	x	x	x		x		x	x	
Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում-1	0403/B41				x		x	x		x						
Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում-2	0403/B48				x		x	x		x						

Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-1	0404/B28	x		x		x	x	x			x					
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-2	0404/B35	x		x		x	x	x			x					
"ՀԲ" Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-3	0404/B44	x		x		x	x	x			x	x	x		x	
"ՀԲ" Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-4	0404/B51	x		x		x	x	x			x	x	x		x	
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-5	0404/B58	x		x		x	x	x			x					
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-6	0404/B61	x		x		x	x	x			x					
Գծանկարչություն-1	0403/B20		x			x	x	x	x							
Գծանկարչություն-2	0403/B24		x			x	x	x	x							
Գծանկարչություն-3	0403/B30		x			x	x	x	x							
Գծանկարչություն-4	0403/B37		x			x	x	x	x							
Գծանկարչություն-5	0403/B46		x			x	x	x	x							
Գծանկարչություն-6	0403/B53		x			x	x	x	x							
Գունանկարչություն-1	0403/B21		x			x	x	x	x							
Գունանկարչություն-2	0403/B25		x			x	x	x	x							
Գունանկարչություն-3	0403/B31					x	x	x	x							
Գունանկարչություն-4	0403/B38					x	x	x	x							
Գունանկարչություն-5	0403/B47		x			x	x	x	x							
Գունանկարչություն-6	0403/B54		x			x	x	x	x							
ՄԱՍՆԱԿԻԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍԱ/ ԿԱՍԼԱՏՐԱԿԱՆ ԱՌԱԿԱՆԵՐ		Ա1	Ա2	Ա3	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Տարագի պատմություն	0404/B64		x	x			x				x	x				x
ԴԿԱ պատմություն	0404/B64	x	x				x				x	x				x
Տիկնիկագործություն, ապլիկացիա	0404/B65			x			x				x	x				x
Ապակենկարչություն	0404/B65	x		x		x	x	x				x				
Թանգարանային գործ	0201/B66	x	x	x							x	x			x	x
Յուցահանդեսային տեխնոլոգիաներ	0201/B66	x	x								x		x		x	
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ		Ա1	Ա2	Ա3	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Ուսումնական պրակտիկա-1	0404/B67			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ուսումնական պրակտիկա-2	0404/B68			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ուսումնական պրակտիկա-3	0404/B69			x		x	x	x		x			x			
Մասնագիտական պրակտիկա	0404/B71	x	x	x	x	x		x	x		x	x		x	x	
Ավարտական աշխատանք	0404/B70			x	x	x		x	x		x	x		x	x	

«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կեդ-տվյալների	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ						Կիսամյակներ												Գնահատ- ման ձևը
								1	2	3	4	5	6	7	8					
		Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	Կրո.	Լուր.	
ԸՆՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ	44	1320	255	405	0	660	16	18	16	18	8	10	4	6						
Պարտադիր դասընթացներ	40	1200	195	405	0	600	16	18	16	18	4	6	4	6						
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	0	30	0	30	2	2												Ստ.
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	60	30	0	0	30	2	2												Ստ.
Անգլերեն/Ֆրանսերեն/-1	4	120	0	60	0	60	4	4												Ստ.
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30	2	2												Ստ.
Ուսուերեն-1	4	120	0	60	0	60	4	4												Ստ.
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60		30	0	30	2	2												Ստ.
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	60	30	0	0	30			2	2										Ստ.
Ուսուերեն-2	4	120	0	60	0	60			4	4										Ստ.
Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօքն.	4	120	30	30	0	60			4	4										Ստ.
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	0	30	0	30			2	2										Ստ.
Անգլերեն/Ֆրանսերեն/-2	4	120	0	60	0	60			4	4										Ստ.
Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30	0	0	30					2	2								Ստ.
Կիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	2	60	15	15	0	30					2	2								Ստ.
Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	120	30	30	0	60							4	4						Ստ.

Ֆիզդաստիարակություն	0	0		120			2		2	2		2									Ստ.	
Կամընտրական դասընթացներ	4	120	60	0	0	60				4	4										Ստ.	
Տնտեսագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Գործարարության հիմունքներ (Արվեստի մարքեթինգ)	2	60	30	0	0	30				2	2											
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2	60	30	0	0	30				2	2											
Քաղաքագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Հոգեբանության հիմունքներ(Արվեստի հոգեբանություն)	2	60	30	0	0	30				2	2											
Մշակութաբանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Կրոնագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Բարոյագիտության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
Տրամաբանության հիմունքներ	2	60	30	0	0	30				2	2											
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	162	4860	405	1995	0	2820	15	14	15	14	23	22	27	26	30	25	26	23	28	26	0	
Պարտադիր դասընթացներ	150	4500	342	1758	0	2400	15	14	15	14	23	22	27	26	24	22	20	24	22	0		
Գծանկարչություն-1	6	180	6	84	0	90	6	6													Եզ.գն.	
Գունանկարչություն-1	5	150	6	54	0	90	5	4													Եզ.գն.	
Գունատեսություն	2	60	2	28	0	30	2	2													Առ.ընթ.գն.	
Գծագրություն-1	2	60	4	26	0	30	2	2													Առ.եզ.գն.	
Գծանկարչություն-2	5	150	6	54	0	90			5	4											Եզ.գն.	
Գունանկարչություն-2	4	120	6	54	0	60			4	4											Եզ.գն.	
Գծագրություն-2	2	60	4	26	0	30			2	2											Առ.եզ.գն.	
Զարդարվեստի կոմպոզիցիա-1	2	60	4	26	0	30			2	2											Առ.ընթ.գն.	
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-1	2	60	4	26	0	30			2	2											Առ.ընթ.գն.	
Համաշխարհային արվեստի պատմություն-1	2	60	26	4	0	30			2	2											Առ.ընթ.գն.	

Գծանկարչություն-6	4	120	4	56	0	60								4	4								Եզ.գն.
Գունանկարչություն-6	2	60	0	30	0	30								2	2								Առ.եզ.գն.
Խեցեգործություն-1	4	120	4	56	0	60								4	4								Առ.եզ.գն.
Մանրանկարչություն-1/ՀԲ	4	120	4	56	0	60								4	4								Առ.եզ.գն..
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-2	2	60	2	28	0	30								2	2								Առ.եզ.գն.
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-5	4	120	4	56	0	120								4	4								Եզ.գն.
Հայ արվեստի պատմություն-2 /ՀԲ	2	60	26	4	0	30								2	2								Առ.ընթ.գն.
Խեցեգործություն-2	6	180	4	86	0	90								6	6								Առ.եզ.գն.
Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում/-6	6	180	4	86	0	90								6	6								Եզ.գն.
Մանրանկարչություն-2	5	150	4	56	0	60								5	4								Առ.ընթ.գն
Մետաղի գեղարվեստական մշակում-3	5	150	2	58	0	90								5	4								Առ.եզ.գն..
Կամընտրական առարկաներ	12	360	63	237	0	420								4	3	4	3	4	4				
Կամընտրական առարկաներ	4	120	30	15	0	75								4	3								Առ.եզ.գն .
Տարազի պատմություն			30	15	0	75																	
ԴԿԱ պատմություն			30	15	0	75																	
Կամընտրական առարկաներ	4	120	5	40	0	75								4	3								Առ.եզ.գն.
Տիկնիկագործություն, ապլիկացիա			5	40	0	75																	
Ապակենկարչություն			5	40	0	75																	
Կամընտրական առարկաներ	4	120	4	56	0	60								4	4								Առ.եզ.գն.
Թանգարանային գործ			4	56	0	60																	
Ցուցահանդեսային տեխնոլոգիաներ			4	56	0	60																	
Կրթական այլ մոդուլներ	34	1020	0	0	0	1020								2	2		4	26					
Ուսումնական պրակտիկա-1	2	60				60								2									Ստ.
Ուսումնական պրակտիկա-2	2	60				60								2									Ստ.
Ուսումնական պրակտիկա-3	4	120				120								4									Ստ.

Մասնագիտական պրակտիկա	6	180				180													6		Ստ.		
Ավարտական աշխատանք	20	600				600													20		Առ.ընթ.գն.		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	7200	680	2400	0	4500	31	32	31	32	31	32	31	32	30	25	30	25	30	26	26	0	240

**«ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ-ԿԻՐԱԾԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉԱՐԱՐ**

ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ/ ՊԱՐՏԱԴԻՐ

1. 0304/B01	2. Հայոց պատմության հիմնակարգեր-1	3.2 ECTS կրեյխտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներ:	8.1 Դասընթացի նպատակները են՝ ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը։ Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնառյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով։ Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով։ Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՝ ճանաչողական, թե՝ կիրառական նշանակություն։ Դասընթացի խնդիրները. • ձեսվորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, • ձեսվորել պատմական փաստերը համադրելու, երևոյթները համակողմանի գնահատելու կարողություն, • ապահովել գիտելիքներ և հիմք հստագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար։	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Վերաբերելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,		
2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները,		
3. Ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ուսումնական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները։		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը,		
2. արթորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեսատում,		
3. արթորելու ինչպես նախաքիստոննեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները։		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում,		
2. բանավիճելու։		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկանակարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու թիմի աշխատանքի արդյունքների համար։		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները։		
11.Վիճակում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. դասախոսություն		
2. ուժեքատ		
3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ։		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		

Սոուզարք. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեայն շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0304/B07	2. Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	3.2 ECTS կրեդիտ	
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0		
6.2-րդ կիսամյակ	7. Սոուզարք		
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնադրյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:			
Դասընթացի խնդիրները.			
• ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին, • ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևոյթները համակողմանի գնահատելու կարողություն, • ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետազա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:			
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք և իմացություն.			
1. Վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. Նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:			
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.			
1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևնանքային կապերը, 2. արթնորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում			
գ. բնդիսանության/իռիսանցելի կարողություններ.			
1. տարրերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:			
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.			
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփման գործնկերների, դեկանակարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու թիմի աշխատանքի արդյունքների համար:			
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:			
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.			
1. դասախոսություն, 2. ուժեքերատ, 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:			

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարք. Նախագես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 2.** Ռուսաստանի ներքափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 3.** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 4.**

Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: **Թեմա 5.** Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 6.** Իրավիճակը Հայաստանում 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը:

Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: **Թեմա 8.** Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: **Թեմա 9.** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: **Թեմա 10.** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: **Թեմա 11.** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախչյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
3. Հայոց պատմություն, հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0105/B02	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Սուուզարք	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախազգուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էռությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի՝ որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին,
- ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները,
- դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.**

1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները,
2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կրնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, շրույթի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները,
3. բացատրելու, թե ինչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին,
2. նախազգուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ գերծ պահելով շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից,
3. անցկացնել մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործուների մասին, որոնք կրարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն,
- հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով,
- տիրապետելու կանխատեսման մեթոդին, թե այս կամ այն գործոնը ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցաբերելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը:

11. Վիճակում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Պասիվ դասախոսություն
- Ակտիվ դասախոսություն
 - ✓ *հարցու պատասխան*
 - ✓ *զրույց*
- Բնտերակտիվ դասախոսություն
 - ✓ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում
 - ✓ *հարցու պատասխան*
 - ✓ *բանավեճ*
 - ✓ *զրույց*

12.Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

- Բանավոր քննում՝ ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի զեկուցում:
- Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Էկոլոգիայի համարուտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիդի մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանսության օրենքները: **Թեմա 2.** Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդրուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: **Թեմա 3.** Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոնները: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: **Թեմա 4.** Էներգիայի և նյութերի հոսքը էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը էկոհամակարգերում, էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: **Թեմա 5.** Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդային աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: **Թեմա 6.** Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսալորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: **Թեմա 7.** Քարոզրութիւն կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Զուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները; Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: **Թեմա 8.** Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխագրեցության ձևերը, գիշատիչ-զրի փոխարարեցությունը: **Թեմա 9.** Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրոյութիւն վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոզրութիւն բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անսպատացման հիմնախնդիրները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:
- Գրիգորյան Ա., Աղասյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008:
- Մելքոնյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2010:
- Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:

1.0304/B15	2.Փիլիսոփայության հիմունքներ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.30/0/30	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակները ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և խմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացրով գինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:		
Դասընթացի խնդիրները.		
բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, բացատրել կեցության և խմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աշակեցնել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
առ մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. սահմանելու կեցության համընդիանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները,		
2. բացահայտելու ձանաշղողության, գիտության էության առանձնահատկությունները,		
3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակից առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, եականը ոչ եականից,		
2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործնթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը,		
3. կողմանորշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում:		
գ. բնդիսաներական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. Տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունները(ներ).		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածիք գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկանալի պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:		
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պատասխանատվություն սեփական առաջնորդացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:		
11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
դասախոսություն սեմինար քննարկում գեկուցում ռեժիսուր		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Հանրագումարային քննություն, առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է երեք հարց:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ձանաշղողություն: Թեմա 7.		

Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1.	Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:	
2.	Բրուտյան Գ., Իմաստափառական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987:	
3.	Բրուտյան Գ., Իմաստափառական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987:	
4.	Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլսոփայության պատմություն, Եր., 1980:	
5.	Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:	
6.	Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:	

1.0104/ B13	2.Վիրառական վիճակագրություն և տվյալների հետ աշխատանք	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարրեր բաժինների հետ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		
1.	ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ,	
2.	կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների սյունապատկերը:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1.	վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելով վիճակագրական հետևողություններ,	
2.	ստանալու տարրեր բնութագրիչների գնահատականներ:	
գ. քննիանոցելի կարողություններ		
1.	համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունն և կատարելու հետևողություններ:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ք7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով՝ իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:		
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1.	դասախոսություն	
2.	գործնական պարապմունք	
3.	ինքնուրույն աշխատանքներ,	
Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:		
Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Թեմա 2. Նմուշային եղանակ: Թեմա 3. Գնահատման տեսություն: Թեմա 4. Միջակայքային գնահատականներ:		
Հիմնական գրականության ցանկ.		
1.	Ահարոնյան Ն., Բարյելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրագիրը, Եր., 2016:	
2.	Գասպարյան Կ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., 2017:	
3.	Հարությունյան Ե. և այլոր, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր., 2000:	
4.	Ивченко Г., Медведев Ю., Математическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.	

1.0304/B12	2.Իրավունքի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարրեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:

Դասընթացի խնդիրները.

- ձևավորել կյայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ
- ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ և ունակություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները,
2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը,
3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ,
2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում,
3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. ուժեղագույն սեմինարներ,
3. գեկուցում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգայր. Նախապես տրված հարցաշարից անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: **Թեմա 2.** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 3.** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 4.** Քրեական իրավունք: **Թեմա 5.** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 6.** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 7.** Տեղական ինքնակառավարում: **Թեմա 8.** Վարչական իրավունք: **Թեմա 9.** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 10.** Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: **Թեմա 11.** Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: **Թեմա 12.** Միջազգային իրավունք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002:
2. Առաքելյան Ս., Գարուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006:
3. Բարսեղյան Տ., ՀՀ քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000:
4. Դիլքանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999:
5. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001:
6. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

1.0302/B04

2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1

3. 2 ECTS կրեդիտ

4.2 Ժամ/շաբ.

5.0/30/0

6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք
8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսնորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:	
Դասընթացի խնդիրները.	
1. ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, 2. ձևավորելու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացողություն	
1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսնորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը, 2. ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարրեր իրողությունները (բառապաշտի շերտեր, ձևամասատային խմբեր, դարձվածքներ և այլն), 3. սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:	
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.	
1. կառուցելու հարուստ բառապաշտի, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք, 2. գործառելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:	
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.	
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 2. աշխատելու թիմում:	
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրքության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:	
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:	
Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ուրաքանչ արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:	
Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործուները:	
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:	
Գ5.Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:	
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. քննարկում /բանավեճ 2. համագրծակցային աշխատանք 3. մտագրոհ, 4. վերլուծական մեթոդ, 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ	
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:	
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.	
Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսնորման ձևերը: Լեզվական նորմ: Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Զնարանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն:	

Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014:
- Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015:
- Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու /Զնաբանություն/, Եր., 2002:
- Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
- Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
- Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0302/Բ11	2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավիրությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնելու ուսումնական գործնքացներում: Դասընթացի խնդիրները. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարրերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք և իմացություն. ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները, կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անձշտությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները: Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները: Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը: Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործուները: Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները: Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. քննարկում /բանավեճ, համագործակցային աշխատանք, մտագրոհ, վերլուծական մեթոդ, խոսքային կամ բանավոր մեթոդ, գրավոր մեթոդ,		

	7. բացատրական մեթոդ: 12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա: 13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերագործման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարրերական էր /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք: 14.Հիմնական գրականության ցանկ. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015: Սաարյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու /Զնարքանություն/, Եր, 2002: Բարիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003: Մարգարյան Ա., ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:
1.0001/B10	2.Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն
4.4 Ժամ/շաբ.	5.30/30/0
6.2-րդ կիսամյակ	7.Սոուզարք
8.Դասընթացի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ: 9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. Ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները, Ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին, մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ոփոկերի գնահատման մեթոդները, Ներկայացնելու համաձարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը, Ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. զնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն, դրսուրելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում, ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում, օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, աշխատելու թիմում և լրջելու բարդ խնդիրներ, վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար: 10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունը. Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկապարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար: 11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. դասախոսություն, սեմինար, հարցադրումներ և քննարկումներ, գործնական աշխատանքներ, տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:	

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Ստուգաք. Սստուգաքը անցկացվում է բանավոր հարցման միջոցով: Հարցերի 50%-ին պատասխանելու դեպքում ստուգաքը համարվում է հանձնված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: **Թեսա 1.** Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեսա 2.** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն:** **Թեսա 3.** Բնակչության զործողությունները ահարեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեսա 4.** Հականակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեսա 5.** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեսա 6.** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Բաժին 3. ԱԻ-ում բնակչության առաջին բուժօնություն:** **Թեսա 8.** Առաջին բուժօնությունն ու մինչքաղաքական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեսա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեսա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեսա 11.** Հականամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեսա 12.** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մարկարյան Ռ., Զանջուղազյան Ն., Օհանջանյան Ս., Հարությունյան Ա., Հարությունյան Վ., Բաղդասարյան Լ., Հասրաթյան Ռ., Վարդանյան Ջ., «Քաղաքաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006:
- Հեղինակների կողեւութիվ, «Մինչքաղաքական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2007:
- Մանասյան Վ., «Միրտ-թոքային վերակենդանացման մինչքաղաքական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007:
- Աղամյան Մ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011:
- Մանուկյան Ս., Ճաղարյան Գ., «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:

1.0305/B03	2.Ուսուերեն -1	3. 4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ենելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից:		
Դասընթացի խնդիրները.		
ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքի՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիքների և իմացությունների հաջողական կազմում:		
ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշտ, կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտեսություն գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:		
գ. քննիանական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլն մասին), 2. հասկանալու և կարդալանալ սկզբելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		

Գ1. Հայերն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում և դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. քննարկում /բանավեճ
2. համագործակցային աշխատանք
3. էլեկտրոնային սեմինար
4. մտագրոհ
5. ինդուկտիվ մեթոդ
6. դեղուկտիվ մեթոդ
7. վերլուծական մեթոդ
8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
9. գրավոր մեթոդ
10. բացատրական մեթոդ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են

Սոուզարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեսակ 1. Հնչյունաբանություն: Զայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեսակ 2.** Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: **Թեսակ 3.** Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավարություններ, նրանց ուղղագրությունը/: **Թեսակ 4.** Զնարանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Еր., 2004.
2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Еր., 2015.

1.0305/B08	2. Ուսուելու -2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Սոուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:

Դասընթացի խնդիրները.

- ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա,
- վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք,
- խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները,
- հասուն ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշտիքին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,
2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,
3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- ընտրելու, վերլուծելու և աղապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջզիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,
- կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,
- վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
- թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,
- գանգանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,
- օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:

10. Դասընթացը ձևակում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- քննարկում /բանավեճ,
- համագործակցային աշխատանք,
- էվլիստիկական մեթոդ,
- մտագրոհ,
- ինդուկտիվ մեթոդ,
- դեղուկտիվ մեթոդ,
- վերլուծական մեթոդ,
- խոսքային կամ բանավոր մեթոդ
- գրավոր մեթոդ,
- բացատրական մեթոդ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված սոուզարքական աշխատանքների արդյունքների վրա:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Զերարանություն: Դերքայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակրայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: **Թեմա 2.** Շարահյուսություն. Շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: **Թեմա 3.** Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: **Թեմա 4.** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ուժեքատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

- Русский язык. Под общ. ред. Л. М. Мкртчяна. Еր., 2004.
- Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Еր., 2015.

	հիմունքներ	
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներ		
8.Դասընթացի նպատակներ է ուսանողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման մասին, զարգացնել համակարգչից օգտվելու հմտություններ, որոնք կկիրառվեն ուսումնառության ընթացքում, առօրյայում, շարունակական կրթության ընթացքում, ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնությամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքն, համակարգային և կիրառական ծրագրերին, • մեկնաբանել փաստաթղթերի գեղարվեստական ձևավորման ոճերը, շրիֆտատեսակները, խմբագրման հնարավորությունները, • բացահայտել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դերն ու կարևորությունը մասնագիտությունների մեջ, • կատարել տրամաբանական արտահայտություններ Excel համակարգով խնդիրներ լուծելու համար, • ըստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների կառուցել գրաֆիկներ, տեսակավորել:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.		
1. թվարկելու համակարգչի կառուցվածքը և նշելու աշխատանքի հիմնական սկզբունքները,		
2. ընտրելու ոճեր, շրիֆտատեսակներ, շաբլոններ Word տեքստային խմբագրով փաստաթղթեր ձևավորելու համար,		
3. վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային այլուսակ,		
4. ուսանողը ունակ կլինի ընտրել և ներկայացնել Power Point համակարգի հնարավորությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. օգտագործելու օպերացիոն համակարգի հնարավորությունները,		
2. կատարելու իր թղթավարությունը Microsoft Word տեքստային խմբագրիչով,		
3. էլեկտրոնային այլուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ,		
4. կիրառելու Power Point ծրագիրը գեկուցումների, ուժեքատների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների ցուցադրման համար:		
գ. ընդհանրական/ինիսանցելի կարողություններ.		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:		
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գործնական աշխատանք		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Ստուգարք. Թեսառը, առաջադրանքը, խնդիրը կամ ուժեքատը. գնահատվում է «Բավարար», եթե կատարել է 50% և ավելի:		
1. Ուսանողը շնորհանդեսի ուղեկցությամբ Power Point ծրագրով ներկայացնում է հանձնարարված ինքնուրույն աշխատանքները:		
2. Ուսանողը հանձնում է ուսումնառության ողջ ընթացքում ստացած գիտելիքների վերաբերյալ ուժեքատը:		
3. Ուսանողը տեղում կատարում է առաջադրանք, որը բաղկացած է MS Word և Excel – ծրագրերի թեստերից:		
13.Դասընթացը բարկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.		
Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբունքները: ԷջՄ-ի հիմնական հանգույցները. հիշասարք, պրոցեսոր, ներածման և արտածման սարքեր: ԷջՄ-ի ծրագրային ապահովումը: Ֆայլ, Փայլ անվանում. Ֆայլի ճանապարհ: Հիշողության չափման միավորները:		

Թեմա 2. Microsoft Word փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում.

Փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում: Տարի բնութագրերը: WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Formatting պանելի գործիքները: Աշխատանք Tab-երի հետ: Պարագրաֆ, նրա բնութագրերը: Եջի պարամետրերի տեղադրում: Եղագացերի և ֆոնի տեղադրում, տեքստերի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Փաստաթղթերի նախնական դիտարկում և տպում: Տեքստերի սխալների ուղղում, որոնում, փոխարինում: Եջի համարների տեղադրում: Drawing ռեժիմ: Աշխատանք AutoShapesերի հետ: Աղյուսակների տեղադրում:

Թեմա 3. Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ

Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակային համակարգի պատուհանի կառուցվածքը: Բջիջներ: Տվյալների ներմուծում, խմբագրում, ֆորմատավորում: Բջջի հասցեների տիպերը: Ներմուծման ավտոմատացում: Տրամարանական գործողություններ, ֆունկցիաներ: Տվյալների տեսակավորում՝ Filter, Sort ռեժիմները:

Թեմա 4. Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ներկայացումների ստեղծում: Անիմացիաների և ոճերի հաղորդում սահիկներին: Զայնային, լուսային ոճերի հաղորդում սահիկներին: Դիզայնի ձևավորում: Ավտոմատացնել սահիկների միջև անցումը: Ներկայացումն ինտեգրել այլ թվայնացված միջոցների հետ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս., Խաչոյան Լ., Խապիրյան Ն., Մանուկյան Ա., Մկրտչյան Ն.. Համակարգչային գրագիտություն, Մեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2012:
- Տիխոմիրով Ա., Պրօքդի Ա., Կոլոսկով Պ., Կլենդրովա Ի. և դր., Microsoft Office 2007, Գիտություններ, 2008.
- Զանփոլայյան Բ., Քոմիջութերային կիրառական տեխնոլոգիաների հիմունքները, Եր., 2000:

1.0001/B06, B09	2.Ֆիզիատիարակություն	3.0 ECTS կրեյխու
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6. 1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.Ստուգաքք	

8.Դասընթացի նպատակն է նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրները.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատափրկություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները,
- թվարկելու կոփիման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը,
- ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,
- ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,
- առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ

վարժություններ, վազք, հեռացատկ),

2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. աշակեցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,
2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,
3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .
 - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
 - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
 - ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),
 - անհատական և խմբակային լրացրցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
 - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտառուսումնական պարապմունքներ.
 - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
 - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
 - մասնակցություն պարապմունքներին՝ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
 - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
 - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
 - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է **ստուգաքրող**: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացի թեմատիկ բովանդակությունը. /

1-ին կիսամյակ

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգատի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ըստհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պարկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պարկած դրությունից ձեռքերի ծալքը և ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերևից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր վետրագնդակ, սեղանի

թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբուղի մեջ: **Թեսա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկպողմանի խաղ: **Թեսա 5.** Խնքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և խնքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հարթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից գույց ոտքերի հրումով: **Թեսա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեսա 7.** Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Ֆիզիական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավազյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բարայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բարասյան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0001/B014, B16	2. Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6. 3-րդ, 4-րդ կիսամակներ	7. Ստուգաք	

8. Դասընթացի նպատակն է նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրները.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում:
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ:
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատափրական սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում:
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք:
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկելու սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիտարական և օլիմպիադական խաղերի տարբերությունները, թվարկելու նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիադական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու

- հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
4. թվարկելու տարրեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
 5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն՝ կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարելու ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հատակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերել նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ,

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնել թեմատիկ հանձնարարականի փոխադարձ վերահսկողություն,
2. աջակցել ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնել իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,
3. վերլուծել դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,
4. կազմակերպել մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,
5. կողմանորոշվել տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.
 - տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),
 - մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (հնտերակտիվ մեթոդ),
 - ուսումնամարզական պարապմունքներ (հնտերակտիվ մեթոդ),
 - անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),
 - ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),
2. արտառուսումնական պարապմունքներ.
 - ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,
 - վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,
 - մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,
 - ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,
 - մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,
 - մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Դասընթացն ավարտվում է **ստուգաքրող**: Ստուգաքրը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

3-րդ կիսամյակ

Թեսակ 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պյանավորման առանձնահատկությունները: **Թեսակ 2.** Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: **Թեսակ 3.** Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջկներ/, 1000 մ /տղաներ/: **Թեսակ 4.** Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիտադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիակմը և օլիմպիական դաստիարակությունը: **Թեսակ 5.**

Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: **Թեսա 6.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: **Թեսա 7.** Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևների և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: **Թեսա 8.** Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: **Թեսա 9.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պարկած դրությունից: **Թեսա 10.** Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:

4-րդ կիսամյակ

Թեսա 1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: **Թեսա 2.** Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պարկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեսա 3.** Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: **Թեսա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերսից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկականների ուսուցում և ամրապնդում: **Թեսա 5.** Սպորտային խաղեր՝ փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: **Թեսա 6.** Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: **Թեսա 7.** Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկականների ամրապնդում: **Թեսա 8.** Սպորտային խաղեր՝ վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: **Թեսա 9.** Առաջին բուժօնությունը վնասվածքների դեպքում: **Թեսա 10.** Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարձ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջկներ), 1000 մ (տղաներ): **Թեսա 11.** Հեռացատկ տեղից գույգ ոտքերի հրումով: **Թեսա 12.** Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: **Թեսա 13.** Ստուգարրային ձևերի նախապատրաստում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Ս., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախչյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսելյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

ԿԱՄԱՆՔԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

1.0305/B17	2.Անգլերեն -1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակներ		
Էլեավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերենից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միշմշակութային հաղորդակցում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• Ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշտ, • զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները՝ համապատասխան խորային իրավիճակներում:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը,
- թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները,
- թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները,
- տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ձիւտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս,
- ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը,
- կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից,
- իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
- կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- հաղորդակցական մեթոդ,
- մտագրոհ,
- ուսանողական պորտֆոլիո,
- խմբային աշխատանք,
- գրավոր և բանավոր թարգմանություն,
- աշխատանք տեղեկագրով,
- ռեժիսատ,
- ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզագրքը համարվում է սոուզված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում:

- գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,
- ռեժիսատ,
- պրեզենտացիա,
- խմբային աշխատանք,
- ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: **Թեմա 2.** Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: **Թեմա 3.** Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Ժարգմանություններ անգլերենից հայերեն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Mkhitaryan, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan.
- Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency.
- Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division.
- Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The

Handbook. New London, CT: Connecticut College.

5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1.0305/В18	2.Անգլերեն 2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում: Դասընթացի խնդիրները. ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը,հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները,կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. ընկալելու և վերարտադրելու կարդացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը,շարադրելու խորային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան,կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անզերենից հայերեն և հայերենից անզերեն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ,ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անզերենով օգտագործելով որպես հետազա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Նվազագույնը հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները: Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները: Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխադրեցության գործուները: Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները: 11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. հաղորդակցական մեթոդ,մտագրոհ,ուսանողական պորտֆոլիո,խմբային աշխատանք,գրավոր և բանավոր թարգմանություն,աշխատանք տեղեկագրով,ռեժիսուր,ինքնուրույն աշխատանք:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքը համարվում է ստուգված ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/ և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,ռեժիսուր,		

- պրեզենտացիա,
- խմբային աշխատանք,
- ուսանողական պրոբլեմ (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ, CV, դիմում, մոտիվացիոն նամակ):

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: **Թեմա 2.** Մասնագիտական բառապաշտի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: **Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:**

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Mkhitaryan, Ye., (2004) Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan.
2. Cincotta, Howard (Ed.). (1994). An Outline of American History. United States Information Agency.
3. Kirn, Elaine. (1989). About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division.
4. Myers, Sondra (Ed.). (1997). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College.
5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Groonet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1.0305/B17	2.Ֆրանսերեն – 1	3.4 ECTS կրեյխտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 0/60/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հարատացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետազա՞ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,		
2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խորացային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,		
3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,		
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,		
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները:		
3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշտը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),		
4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:		
գ. բնդիսանցական/ինիանցելի կարողություններ.		
1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,		
2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,		
3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,		
4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:		
10.Դասընթացը ձևաբանում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա 1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Բ 5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:		
Գ 1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրության և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝		

հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ 4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ,
2. ընթերցանություն,
3. թեստ,
4. ուժերատ,
5. դիագնոստիկ ստուգում,
6. շնորհանդես,
7. ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզարք: Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անցկացվում է բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2.** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հողերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3.** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4.** Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխություն՝ կախված նրա դիրքից: **Թեմա 5.** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականշական, անորոշ ածականներ: **Թեմա 6.** Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: **Թեմա 7.** Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И., Казакова Ж., «Французский язык», М., 2008.
2. M.Gregoire, Od.Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire).
3. Cl.Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau débutant),
4. M.Djoulhakian, R.Meliksnian, A.Mouradian, «Manuel de francais», Erevan, 2011.

1.0305/B18	2. Ֆրանսերեն – 2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Սոուզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խորային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

- խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշտի հիմնական առանձնահատկությունների վրա,
- ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշտի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խորային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ,
- հանրագրումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները,
2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականշական և հրամայական նախադասությունները,

3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և թերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր:
- գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.**
1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն,
 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները,
 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր,
 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նվազագույն հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործոնները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝

1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ,
2. ընթերցանություն,
3. թեսուտ,
4. ռեֆերատ,
5. դիագնոստիկ ստուգում,
6. շնորհանդես,
7. ինքնուրույն աշխատանք:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուզար: Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գոյականների իգական սերի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեր ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2.** Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: **Թեմա 3.** Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 4.** Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ **Թեմա 5.** Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: **Թեմա 6.** Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: **Թեմա 7.** Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», М., 2008.
2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du français» (Niveau intermédiaire).
3. Cl. Miquel, «Communication progressive du français» (Niveau débutant),
4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de français», Er., 2011.

ՀԱՇՎԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՍՍՍ/ ԿԱՍԼՆՏՐԱԿԱՆ

1.0303/B19	2. Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրելիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Սոուզար	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյագիլիստվայական աշխարհայացքի ձևավորմանը:	Դասընթացի խնդիրները.	

- ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառույթներին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին,
- ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,
- նպաստել անձի բարոյական մտահադրդակցության ձևավորմանը,
- բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգային և համամարդկային տեսանկյունից,
- վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները,
- ընդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Ամսնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները,
2. արժետրելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,
2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգային և համամարդկային տեսանկյունից,
3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:

գ. Քննիանորական/փոխանցելի կարողություններ.

1. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփկելու գործընկերների, ղեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասավանդման մեթոդները
2. քննարկումներ
3. գեկուցումներ

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուլզարք Սոուլզարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. **Թեմա 1.** Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: **Թեմա 2.** Բարին և չարը: **Թեմա 3.** Պարտք և պատասխանատվություն: **Թեմա 4.** Պատիվ և արժանապատվություն: **Թեմա 5.** Խիղճ: Բարոյական իդեալ: **Թեմա 6.** Կյանքի իմաստն ու նպատակը: **Թեմա 7.** Երջանկություն. Սեր:

Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառույթները: **Թեմա 8.** Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: **Թեմա 9.** Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառույթները:

Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: **Թեմա 10.** Անձը և համակեցությունը: **Թեմա 11.** Բարոյականության հասարակական խնդիրները:

Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 12.** Անձի բարոյական գիտակցությունը: **Թեմա 13.** Անձի բարոյական գործունեությունը: **Թեմա 14.** Անձի բարոյական հարաբերությունները: **Թեմա 15.** Անձի բարոյական մշակույթը:

Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: **Թեմա 16.** Ժողովրդավարության և մարորի իրավունքների վերահիմնաստավորումը եւլուպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: **Թեմա 17.** Ազգային-բարոյական նկարագիր:

Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Разин А., Этика, Москва, 2003.
2. Дробницкий О., Понятие морали, Москва, 2004.
3. Мур Дж., Практические этики, Москва, 1984.
4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
5. Шпилькин Ю., Хрестоматия и словарь по этике в Шымкент, Москва, 2014.

1.0105/B19	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է սովորողներին ծանոթացնել 21-րդ դարի մակարդակով բնագիտական գրագիտության հիմունքներին: Սովորացնել ժամանակակից բնագիտությունը համապատասնի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ձանաշման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, • ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, • բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները, • ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝		
ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը, 2. Ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին, 3. Մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները:		
բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում, 2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործնակարգների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին, 3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:		
գ. Քննիանության համար կարողություններ.		
1. հստակ ներկայացնելու սեփական միտուք թիմային աշխատանքի ընթացքում, 2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան, 3. ստեղծագործելով՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջարկանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեմոկտիվ, անալոգիա), 4. ձանաշողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. ընսադրական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):		

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուուզարք. Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսորելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նա ստանում է ստուգված:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2.** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթները: Աշխարհի մեխանիկական, էկելուրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: **Թեմա 3.** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 4.** Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչությունները: Լրացման սկզբունքը: **Թեմա 5.** Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էկոլոգիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6.** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 7.** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007:
- Կանկե Վ.Ա., Концепции современного естествознания, Логос. М., 2002.
- Концепции современного естествознания ,Питер, 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1.0201/ B19	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ:		

Դասընթացի խնդիրները.

- փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ,
- մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ գրաղվելու համար,
- հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:

9.Դասընթացի ակարտին ուսանողն ունակ կլինիք

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները,
2. տարրերելու ձեռնարկության կազմակերպարավական ձևերը,
3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը,
4. թվարկելու գործունեության տեխնիկատեսական հիմնավորման պահանջները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. մշակելու թիգնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով ընտրել լավագույնը,
2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը,
3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում,
4. հայթայթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

գ. բնդիմուրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. աշխատելու թիմում,
2. մոտիվացմելու,
3. առաջնորդելու,
4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ4.Ստեղծելու և վերաբերյալ դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ5.Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/		
2. դասախոսություն, սեմինար		
3. ինքնուրույն աշխատանք /զեկույց, ուժեքատ,		
4. ձանաշողական էքսկուրսիաներ		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում գրավոր:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: Թեմա 2. Գործարարության միջավայրը և տեսակները: Թեմա 3. Գործարարության սուբյեկտները: Թեմա 4. Զեռնարկության կազմակերպահիական ձևերը: Թեմա 5. Բիզնես-զաղափարը և բիզնես հայեցակարգը որպես գործարարության նախադրյալ: Թեմա 6. Մարքեթինգի պլան: Թեմա 7. Գործունեության կադրային ապահովումը: Թեմա 8. Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: Թեմա 9. Արտադրական պլան Թեմա 10. Ինքնարժեքի կալկույացիա: Թեմա 11. Զեռնարկատիրական ռիսկ: Թեմա 12. Ֆինանսական պլանավորում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Кондратьева М., Баландина Е., Трефилова Ю., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/		
2. Буров В., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита , 2011.		
3. Богомолова В., Белоусова Н., Кублашвили О., Ролдугина Р., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf//		
4. Башаримова С., Даcько М., «Основы предпринимательства» учебное пособие.		
5. Торосян Е., Сажнева Л., Зарубина Ж., «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf// .		
1.0304/ B19	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դաշտանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, • ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դաշտանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք		
ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դաշտանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք,		
2. Նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դաշտանաբանական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,		
2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցարանական համակարգերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		

11. Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. քննարկումներ,
3. բանավեճ,
4. գեկուցում,
5. ռեժիսուրատ,
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սոուլզարքը անց է կացվում բանավոր, նախապես տրամադրված հարցաշարի շրջանակներում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 2.** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա 3.** Բուդդայականություն, խլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 4.** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: **Թեմա 5.** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա 6.** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: **Թեմա 7.** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա 8.** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա 9.** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա 10.** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ալիշան Դ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002:
2. Աստվածաշունչ:
3. Գուրան, Սոֆիա, 1929:
4. Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908.
5. Վladimirov N., Ovsienko F., Мировые религии, М., 1998.
6. История религии, т. 1-2, М., 2002.

1.0303/ B19	2.Հոգեբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրետիս
4.2 ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Սոուլզարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսերումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:

Դասընթացի խնդիրները.

- բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները,
- լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ,
- ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.**

1. Ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները,
2. տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները,
3. պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները,
4. բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացների առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. մեկնաբանելու անձի հուզակամային ոլորտի նրբությունները,
2. տարբերակելու անձի անհատական, հոգեբանական առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/իռիսանցելի կարողություններ.

1. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները,
2. վերլուծելու և զնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետազամանագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ձանապարհով:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ7. ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդներ և առաջադրելու անհատական առաջադրանքները:

գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, ղեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություն,
2. քննարկումներ,
3. բանավեճ,
4. զեկուցում,
5. ռեֆերատ,
6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում **բանավոր հարցում**:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ եիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: **Թեմա 3.** Հոգեկանի ռեֆեկտորային մեկնաբանությունը: **Թեմա 4.** Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: **Թեմա 5.** Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: **Թեմա 6.** Անձի հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 7.** Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: **Թեմա 8.** Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: **Թեմա 9.** Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: **Թեմա 10.** Ընկալում, ըլքոնում, առանձնահատկությունները: **Թեմա 11.** Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 12.** Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: **Թեմա 13.** Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: **Թեմա 14.** Անձի հուզակամային կողմը: **Թեմա 15.** Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան, Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2010:
2. Նաշաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:
3. Փսիկոլոգիա. Սպասարկություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: Երևան, 2005:
4. Մակլակով Ա., Օբщая психология. М., 2007:
5. Նեմով Р., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М., 2003.
6. Столяренко Людмила Дмитриевна. Психология. Учебник для вузов, Питер, 2010.

1.0202/ В19	2. Աշակերտաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաքննություն	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:		

Դասընթացի խնդիրները.

- ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ
- ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները,
2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները,
2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան,
3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- աշխատելու թիմում,
- պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿՍ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն,
- քննարկումներ,
- բանավեճեր,
- ռեֆերատներ,
- գեկուցումներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգարք. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 2.**

Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ:

Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: **Թեմա 4.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: **Թեմա 5.** Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջազգետրյան, եզրակացնեական, հին հնդկական և չինական): **Թեմա 6.** Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: **Թեմա 7.** Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: **Թեմա 8.** Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: **Թեմա 9.** Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: **Թեմա 10.** Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: **Թեմա 11.** Հայկական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մելքոնյան Գ., Մշակութարանություն, Եր., 2000:
- Սարգսյան Ս., Մշակութարանություն, Եր., 1997
- Սարգսյան Ս. Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
- Արյունով Ը., Ռյայակով Ը., Կուլտурանական անտրոպոլոգիա, Մ., 2004.
- Ռոզին Յ., Կուլտурология, Մ., 1998.

1.0303/ B19	2. Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրետիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսնորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:

Դասընթացի խնդիրները.

- ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ,
- ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսնորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.**

- ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները,
- սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպարանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները,

1.0201/B19	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Սուսունագործություն	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամադրանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները, կատեգորիաները, ցուցանիշները, • ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները, • ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից, • ուսանողներին գինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները, 2. ներկայացնելու շուկայի մողելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսարանկային համակարգը, 2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները:		
գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ.		

աշխատելու թիմում, տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցել բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն հաղորդակցվել հանրության հետ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պրոտիպոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- խմբային աշխատանքներ
- ռեֆերատներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար **ստուգարքն** անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: **Թեմա 2.** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3.** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապատճեղը: **Թեմա 4.** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5.** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6.** Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: **Թեմա 7.** Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8.** Զենոնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9.** Ռեսուրսների գների ձևավորումը: **Թեմա 10.** Մակրոտնտեսական ցուցանիշները: Ազգային հաշիվների համակարգը: **Թեմա 11.** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումները: **Թեմա 12.** Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13.** Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: **Թեմա 14.** Միջազգային առևտրի տեսություն: **Թեմա 15.** Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գորթնի Զ., Տնտեսագիտություն, Եր., 1999:
- Սամուելսոն Ս., Նորթհանուս Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997:
- Макконнелл К., Брюо С. Л. Економика. М., 2009.
- Економическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, М., 1998.

1.0304/ B19	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել կոռեկտ դատել:		
Դասընթացի խնդիրները.		
ցույց տալ հասկացության և բարի տարբերությունները, ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էռությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք		
ա. մասնագիտական զիսելիք և իմացություն		
1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները,		

- մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները,
- սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները,
- զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները,
- զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագիտության գործոնները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Վիրավորում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն
- քննարկում
- բանավեճ

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում **բանավոր հարցում**.

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2.** Հասկացություն: **Թեմա 3.**

Դատողություն: **Թեմա 4.** Տրամաբանության օրենքները: **Թեմա 5.** Ստահանգում: **Թեմա 6.** Ապացուցում և հերքում: **Թեմա 7.** Պարալոգիզմ, սովորություն, սրամություն, պարարրա: Հիպոթեզ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Բրուտյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:
- Կոնդակով Հ., Լогический словарь, М., 1975.
- Гетманов А., Логика, М., 1993.
- Маковелский А., История логики, М., 1967.
- Демидов И., Логика, М., 2004:

1.0304/ B19	2. Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Դասընթացի խնդիրները.

- ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները,
- ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,
- ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկական գիտելիք է իմացություն.

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները,
- ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները,
- թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,

2. մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոտվայուն հասկացությունը,   3. մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը: գ. քննիքանը/փոխանցելի կարողություններ.   պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, աշխատելու թիմում:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պահանագործելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:
11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
դասախոսություն, քննարկումներ, բանավեճեր, գեկուցումներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է դասընթացի բովանդակությունից 4 հարց, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.
Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: Թեմա 2. Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: Թեմա 3. Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: Թեմա 4. Քաղաքական ընտրանի /Էլիտա/: Թեմա 5. Քաղաքական լիդերություն: Թեմա 6. Քաղաքական ուժիմներ: Թեմա 7. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի զվարար ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: Թեմա 8. Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակություն: Թեմա 10. Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: Թեմա 11. Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: Թեմա 12. Գաղափարախոսությունների տեսություն: Թեմա 13. Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: Թեմա 14. Քաղաքականությունը և կրոնը: Թեմա 15. Քաղաքական մշակույթ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ.
Քաղաքագիտություն, Եր., 2006: Буренко В., Журавлев В., Политология, М., 2004. Гаджиев К., Политология. М., 2005. Политология. Под ред. А. А. Радугина, М., 1999. Пушкирева Г. В., Политология. Москва, 2002. Мальцев В. А., Основы политологии. Москва, 1998.

ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴՐՈՒՅԹ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0105/B39	2. Պլաստիկ անատոմիա	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ /շաբ.	5.14/16/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ տալ գիտելիքներ մարդու մարմնի կառուցվածքի, հենաշարժիչ և մկանային համակարգի կազմության, համապատասխան մարմնի մասերի շարժման վերաբերյալ, ներկայացնել մկանային համակարգի օրինաչափ փոփոխություններն, որոնք առաջանում են մարդու մարմնի տարրեր դիրքերում:		
Դասընթացի խնդիրները.		
մարդու անատոմիական կմախրի պատկերում, մարդու կմախրի գծային կառուցում, մարդու մկանային համակարգի պատկերում՝ տարբեր դիրքերում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
առ. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		

որոշելու և բացատրելու մարդու մարմնի համաշափությունները, նկարագրելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը, մեկնաբանելու մարդու մարմնի համաշափական օրենքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.   նկարելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը, նկարելու մարդու կմախի փոփոխությունները՝ տարբեր դիրքերում:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
Բ1. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգրքության) առարկաներ:
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
պասիվ դասախոսություն, ակտիվ դասախոսություն՝ հարց ու պատասխան, գրուց, ինտերակտիվ դասախոսություն՝ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում, հարց ու պատասխան, բանավեճ, գրուց:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույնը 20 միավոր՝ 3 բաղադրիչով.   բանավոր քննում՝ ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի՝ 0-5 միավոր: գործնական 4 աշխատանք, որն ուսանողը կատարել է լսարանում՝ 0-10 միավոր: ինքնուրույն աշխատանք, որն ուսանողը ներկայացնում է մարդու մարմնի առանձին մասերի նկարների/ ուսումնասիրությունների տեսրով՝ 0-5 միավոր:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ներածություն: Պլաստիկ անատոմիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Ուսկրային համակարգ: Կմախքի առանձին մասերի պլաստիկ նշանակությունը /գանգ, ողնաշար, կրծքավանդակ, ուսագրությունը, կոնք, վերին և ստորին ազատ վերջույթներ/: Թեմա 3. Մկանային համակարգի պլաստիկ նշանակությունը: Թեմա 4. Սարմնի ընդիհանուր և տարբեր մասերի համաշափությունները: Թեմա 5. Սարմնի ձևերի փոփոխությունները շարժումների ժամանակ: Թեմա 6. Մեծահասակի և երեխայի անատոմիական առանձնահատկությունները:
14.Հիմնական գրականության ցանկ.
Այվազյան Ս., Պլաստիկ անատոմիայի հիմունքները, Եր., 1963: Ене Барчай, Анатомия для художников Эксмо, М.,2008. Кале-Жермен Б., Твое тело, Астель М., 2008. Рабинович М., Пластическая анатомия человека, четвероногих и птиц, Высшая школа М., 1978.

1.0404/B22	2.Գունատեսություն	3. 2 ECTS կրետիս
4.2 Ժամ /շաբ.	5.2/28/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդիհանուր տեղեկություններ գույնի, նրա ֆիզիկական հիմքի, քրոմատիկ, արրոմատիկ և հակադիր գույնների մասին: Սովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքներում ձիշտ օգտագործել գունային հարաբերությունները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
ուսանողին սովորեցնել գունային հարաբերությունների ձիշտ օգտագործում՝ ելնելով գունատեսության առանձնահատկություններից, քրոմատիկ և արրոմատիկ գույնների համատեղում, գույնների հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցություն:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
թվարկելու հիմնական գույնները, ներկայացնելու դրանց ձիշտ օգտագործումը, միմյանց հետ համադրելու ու խառնուրդներ ստանալու եղանակները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կատարելու գունային ձիշտ վերլուծություններ:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		

Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4.Ստեղծելու և վերաբարեկելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ6.Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

11.Վիրավում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. **խորային մեթոդները** (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը և այլն),
2. **զննական մեթոդները** (գծագրերի, նկարների և գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
3. **գործնական մեթոդները** (առաջադրանքները, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
4. **հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները** (հետաքրքրի դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
5. **ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները** (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ և այլն),
6. **համագործակցային ուսուցման մեթոդները** (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
7. **քննադատական մտածողության մեթոդները** (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
8. **խմբային աշխատանքի մեթոդները** (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
9. **ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
10. **վերահսկողության մեթոդները** (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույնը 20 միավոր՝ 2 բաղադրիչով.

1. լսարանային գործնական առաջադրանքներ՝ 0-14 միավոր,
2. ինքնուրույն գործնական առաջադրանքներ՝ 0-6 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Ներածություն: Գունատեսություն առարկայի դերն ու նշանակությունը: **Թեմա 2.**Լույսի և գույնի ֆիզիկական հատկություններն ու բնույթը: **Թեմա 3.**Գունային տիրույթներ և համակարգեր: **Թեմա 4.**Գույնի ընկալման հոգեֆիզիկոլոգիա: Գույնի ընկալման երևույթները: **Թեմա 5.**Գույնի ընկալման ասցիատիվ ասպեկտները: **Թեմա 6.**Գույնը տեղեկատվական և նշանային համակարգերում: **Թեմա 7.**Գույնի կումպոզիցիոն գործառույթները: **Թեմա 8.**Ստեղծագործական առաջադրանքի գունային սխեմաների մշակում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Медведев В., Цветоведение и колористика. Учебное пособие: Издательство: **Страна**, 2020.
2. Аксенов Ю., Левидова М., Цвет и линия, Издательство «Советский художник». — Москва, 1986.
3. Цветоведение и колористика. Курс лекций. — СПб.: ИПЦ СПГУТД, 2005.
4. Ильина О., Бондарева К. Цветоведение и колористика: учебное пособие / ГОУ ВПО СПбГТУРП. СПб., 2008.

1.0403/B23	2.Գծագրություն – 1	3.2 ECTS կրեմիս
4.2 Ժամ / շաբ.	5.4/26/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել գծագրության հնարավոր բոլոր եղանակների լուծման ձևերին, ձևավորել տարածական և մտավոր մտածելակերպ:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսանողին սովորեցնել գծագրերի կառուցման ձիւտ ձևերը,
- ձշգրիս չափումների, կետերի, ուղղների և հարթությունների միջոցով ստանալ հարթապատկերների և ծավաների փոխհարաբերությունները:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. տարածություն մեջ պատկերացնելու հարթ մարմինների պրոյեկտումը,
2. կառուցելու պարզ դետալների իզոմետրիկ և դիմետրիկ տեսքը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կատարելու շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումներ՝ լծորդումներ,
2. հարթությունների վրա կառուցելու կետերի և ուղիների պրոյեկտում,
3. պրոյեկտող հարթությունների մեջ պատկերելու առարկաների պրոյեկցիաները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. ձանաշելու գծագրական գործիքները և տիրապետելու նրանցով աշխատելու հմտություններին:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճեններու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

11. Վիրապվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց եղրափակիչ գնահատման, 2 միջանկյալ ստուգումներով՝ յուրաքանչյուրը 10 միավոր համակարգով՝ 2 բաղադրիչով.

1. լսարանային առաջարրանքներ՝ 0-8 միավոր,
2. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: **Թեմա 2.** Լծորդումներ, շրջանագծի շոշափողներ և կանթած կորագծեր: **Թեմա 3.** Ըստհանուր տեղեկություն պրոյեկցիաների մասին: **Թեմա 4.** Հարթ մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **Թեմա 5.** Աքսիոնումետրիկ պրոյեկցիաներ: **Թեմա 6.** Ուղղանկյուն իզոմետրիկ պրոյեկցիաներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գորդոն Վ., Գծագրական երկրաչափության դասագիրք և խնդրագիրք, Եր., 1960:
2. Крилов А., Чертение рисование / изд. Высшая школа. Москва, 1980.
3. Короеv Ю., Котов Ю., Архитектура, / изд. Архитектура-С, 2014.
4. Курс черчения /С. В. Розов/, изд. Архитектура- С 2014.

1.0403/B26	2.Գծագրություն – 2	3. 2 ECTS կրետիտ
4.2 ժամ /շաբ.	5.4/26/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եղրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել գծագրության հնարավոր բոլոր եղանակների լուծման ձևերին, ձևավորել տարածական և մտավոր մտածելակերպ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ուսանողին սովորեցնել առարկաների և երկրաչափական մարմինների ձիգտ գծագրում և կառուցում, • ձշգրիտ չափումների, կետերի, ուղիղների և հարթությունների միջոցով ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերությունները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝***ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.***

- գծագրական խնդիրներ լուծելու և գծագրելու,
- բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.**

- կատարելու յուրաքանչյուր երկրաշափական մարմնի մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում,
- գծելու երկրաշափական մարմինների փոխաձրները և կառուցելու մանրակերտը,
- գծելու երկրաշափական առարկաների կտրվածքների ճշգրիտ պատկերները՝ իրենց համաշխափություններով,
- պատկերացնելու երկրաշափական մարմինների տարածական ծավալը, պարզ կտրվածքները և ճշշտ գծագրելու դրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրծության, տարագ, տիկնիկագրծություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգրծության) առարկաներ:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները,
- գննական մեթոդները,
- գործնական մեթոդները,
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
- ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները,
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
- քննադատական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.

Առանց եղրափակվիչ գնահատման, 2 միջանկյալ ստուգումներով՝ յուրաքանչյուրը 10 միավոր համակարգով՝ 2 բաղադրիչով.

- լսարանային առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Երկրաշափական մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **Թեմա 2.** Երկրաշափական մարմինների մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում (պրիզմա, քառանկյուն բուրգ, զլան, կոն, գունդ):

Թեմա 3. Երկրաշափական մարմինների փոխաձրների կառուցում (զլան, կոն, բուրգ, պրիզմա): **Թեմա 4.** Երկրաշափական մարմինների պարզ կտրվածքներ:

Թեմա 5. Գլանը և պրիզման կտրել պրոյեկտող հարթություններով: **Թեմա 6.** Կոնը և բուրգը կտրել պրոյեկտող հարթություններով: **Թեմա 7.** Գունդը կտրել պրոյեկտող հարթություններով:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գորդոն Վ., Գծագրական երկրաշափության դասագիրք և խնդրագիրք, Եր., 1960.
- Крилов А., Чертение рисование /изд. Высшая школа. Москва, 1980.
- Короев Ю., Ю. В. Котов, Архитектура /изд. Архитектура- С, 2014.
- Курс черчения /С.В.Розов/ изд. Архитектвур- С, 2014.

1.0404/B32	2.Նյութերի տեխնոլոգիա-1	3.2 ECTS կրետիս
4.2 ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց եղրափակվիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կերպարվեստի ոլորտում առավել հաճախ կիրառվող նյութերին, նրանց կիրառման տեխնոլոգիաներին, դրանք գիտակցորեն կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ:

Դասընթացի խնդիրները.

- գործնականում պատրաստել և կիրառել նկարչական միջոցներ ու զանազան նյութեր,

- տարբերակել նյութերի մակնանշումները՝ ըստ տեսակների, իմանալ դրանց նշանակությունը,
- ձանաշել կերպարվեստի ոլորտի ժամանակակից սարքերն և սարքավորումները, կիրառել մասնագիտական գործունեության ժամանակ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- ձանաշելու յուղային և խեժային միջոցները, ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը,
- բացատրելու նկարչական նյութեր պատրաստելու զանազան եղանակները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- գործնական աշխատանքների ժամանակ կիրառելու նկարչական նյութերը և լաքերը,
- մասնագիտական տարրեր խնդիրների լուծման համար ընտրելու յուղային և խեժային միջոցները, ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը,
- պատրաստելու դեկորատիվ-կիրառական աշխատանքների նախագծումների համար հիմնաներկեր, հիմքեր և նյութեր,
- գործնական աշխատանքներում կիրառելու նորարական սարքերն ու սարքավորումները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- իրականացնելու մասնագիտական ոլորտի նորարական տեխնոլոգիաների և տեսությունների խորհրդատվություն:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետարի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ7. Հիմնելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
- զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների, էսքիզների և զննական պարագաների դիտում ու ցուցադրում և այլն),
- գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
- քննադատական մտածողության մեթոդները (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
- խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
- խմբնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
- վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման, 2 միջանկյալ ստուգումներով՝ յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր.

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-2 միավոր,

բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-3 միավոր,

գ/ նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-5 միավոր: Տոմսը պարունակում է 5 հարց՝ յուրաքանչյուրը 1-ական միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թղթեր և մատիտներ: **Թեմա 2.** Զրաներկ: **Թեմա 3.** Գուաշ: Գուաշով աշխատանքի համար

նախատեսվող հիմքեր և հիմնաներկեր:**Թեմա 4.** Տեմպերայով գեղանկարչության համար նյութեր: **Թեմա 5.** Ներկերը բաելու և խառնելու կանոններ: **Թեմա 6.** Գեղանկարչական յուղեր, լաքեր և նոսրացնող նյութեր: **Թեմա 7.** Յուղաներկով կատարված գեղանկարչական տեխնիկական թերությունները և դրանց ուղղումները: **Թեմա 8.** Հիմնաներկեր: **Թեմա 9.** Վրձիններ և ենթաշրջանակներ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Выбер Ж., Живопись и ее средство, Ленинград, 1961.
2. Виннер А., Как Работать над пейзажем масляными красками, М. 1987.
3. Филатов В., Реставрация станковой темперной живописи, М. 1986.
4. Реставрация станковой масляной живописи, ВХРЦ, М., 1976.
5. Беленъкий Е. Ф., Рискин И. В., Химия и технология пигментов, Госхимиздат, Ленинград, 1960.

1.0404/B40	2.Նյութերի տեխնոլոգիա-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.15/15/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կերպարվեստի ոլորտում սարքեր-սարքավորումներին, նրանց ընտրությանը, օգտագործման և պահպանման տեխնոլոգիաներին, կաշվի, փայտի, գործվածքի հատկություններին և մշակման տեխնոլոգիաներին, որոշ ներկերի պատրաստման տեխնոլոգիաներին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• գործնականում պատրաստել և կիրառել նկարչական միջոցներ ու գանազան նյութեր, որոնք ուսանողը կօգտագործի իր մասնագիտական գործունեության մեջ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինֆ՝		
առ. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ճանաչելու և ընտրելու կիրառական արվեստի տարբեր խնդիրների լուծման ընթացքում մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ,		
2. նկարագրելու բատիկի սահմանագատող ներկեր պատրաստելու գանազան եղանակներ,		
3. նկարագրելու բատիկի կատարման եղանակները,		
4. նկարագրելու դաշվածքային ներկերի տարբերություններն ու կիրառման հնարավորությունները,		
5. ներկայացնելու խեցեգործության տեխնոլոգիաները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. գործնական աշխատանքների ժամանակ կիրառելու դաշվածքային նյութերը,		
2. ցուցադրելու կաշվի, փայտի մշակման եղանակները,		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		
1. իրականացնելու մասնագիտական ոլորտի նորարական տեխնոլոգիաների և տեսությունների տեղեկատվության որոնում:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:		
Բ4. Ստեղծելու և վերաբերելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:		
11.Վիրառվում և դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մերուները.		
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),		
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների ի, էսքիզների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),		
3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջարրանքները, տնային առաջարրանքի կատարումը և այլն),		
4. հետարրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),		

- համագործակցային ուսուցման մեթոդները** (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնախություն և այլն),
- քննադատական մտածողության մեթոդները** (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
- խմբային աշխատանքի մեթոդները** (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
- վերահսկողության մեթոդները** (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման, 2 միջանկյալ ստուգումներով՝ յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր.

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-2 միավոր,

բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-3 միավոր,

գ/ նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-5 միավոր: Տոմսը պարունակում է 5 հարց՝ յուրաքանչյուրը 1-ական միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ: **Թեմա 2.** Դաշվածքային ներկեր: **Թեմա 3.** Նյութեր բատիկի համար: Բատիկի կատարման եղանակները: **Թեմա 4.** Կաշվի մշակում: **Թեմա 5.** Փայտի մշակում: **Թեմա 6.** Խեցեգործության նյութեր և տեխնոլոգիաներ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ֆլյան Լ., Նյութերի տեխնոլոգիա, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2017:
- Выбер Ж., Живопись и ее средство, Ленинград, 1961.
- Виннер А., Как Работать над пейзажем масляными красками, М., 1987.
- Беленъкий Е., Рискин И., Химия и технология пигментов, Госхимиздат, Ленинград, 1960.

1.0202/ B29	2.Համաշխարհային արվեստի պատմության-1	3. 2 ECTS կրետիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.26/0/4	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է՝

- ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների, նախնադարյան, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի, Իրանի, Հին Հռոմի և Հունաստանի մշակույթների պատմության և կրոնա-դիցարանության հետ,
- ուսանողներին սովորեցնել և հասու դարձնել միջնադարյան արվեստի տիպարանությանը, դրա գեղարվեստական առանձնահատկություններին, ապա հետևել դրա տարրեր դրսերումներին՝ սկսած Արևմտյան Եվրոպայից մինչև հարավային և արևելյան Ասիայի երկրներ,
- ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերագրության հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, իսլամական արվեստը:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսանողներին դարձնել հիշյալ երկրների կարևոր հուշարձանների հաղորդակիցը՝ իյուստրատիվ նյութի և տեսաֆիլմերի հիման վրա:
- ուսանողների մոտ ձևավորել լսարանային և արտալսարանային աշխատանքների պլանավորում, ստուգումներ նյութի ուսումնասիրության ընթացքում (սեմինարներ, ինքնուրույն աշխատանքներ, ցուցահանդեսների այցելություն և այլն):

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- ներկայացնելու համաշխարհային արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, տալու արվեստի սահմանումը, թվարկելու արվեստի տեսակները, ոճերը,
- բացատրելու արևելյան բռնակալական երկրների և անտիկ աշխարհի դիցարանությունը, թվարկելու համաշխարհային և ազգային կրոնները, բացահայտել արվեստի հետ դրանց կապը,
- թվարկելու նշված երկրների արվեստների առավել հայտնի հուշարձանները և հայտնի վարպետների ստեղծագործությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- վերլուծելու նշված երկրների արվեստների խնդիրները,

2. զանագանելու տարբեր երկրների արվեստների գլխավոր առանձնահատկութունները, բնորոշչի գծերը,
3. տեսանյութերի, կարճամետրաժ ֆիլմերի և իյուստրատիվ նյութերի միջոցով ցուցադրելու և վերլուծելու համաշխարհային հոչակ վայելող ստեղծագործությունները:

գ. քննիքանություններ.

1. բացահայտելու տարբեր երկրների արվեստների տեղը և դերը համաշխարհային արվեստի մեջ,
2. գնահատելու արվեստի գործերի գեղարվեստական արժեքը,
3. աշխատելու թիմում:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նվազագույնը հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիրակութիվ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրուցյան առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման առավելագույնը 20 միավոր, որը ներառում է.

1. նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-16 միավոր: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուր՝ 4-ական միավոր,
2. սեմինար պարապմունքների առաջադիմություն՝ 0-2 միավոր,
3. ինքնուրուցյան աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: **Թեմա 2.** Հին Եգիպտոսի արվեստը: **Թեմա 3.**

Միջագետքի երկրների արվեստը: **Թեմա 4.** Արեմենյան Իրանի արվեստը: **Թեմա 5.** Էգեյան արվեստը:

Թեմա 6. Հին Հունաստանի արվեստը. Հոմերոսյան շրջան, Արխայիկ շրջան, Դասական շրջան, Հելլենիզմ:

Թեմա 7. Հին Հռոմի արվեստը. Հանրապետական շրջան, Կայսերական շրջան, Ուշ հռոմեական շրջան:

Թեմա 8. Բյուզանդիայի արվեստը: **Թեմա 9.** Կիևյան Ռուսիայի արվեստը: **Թեմա 10.** Ռումանական և գործական արվեստ: **Թեմա 11.** Իսլամական արվեստը: **Թեմա 12.** Հարավարևելյան Ասիայի երկրների հին և միջնադարյան արվեստը. Չինաստան, Ճապոնիա, Հնդկաստան:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
2. Կուզմինա Մ., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
3. Колпинский Ю., Памятники мирового искусства, том 1,2,3, Москва, 1971.

1.0202/ В36	2.Համաշխարհային արվեստի պատմություն-2	3.2 ECTS կրեմիս
4.2 ժամ/շաբ.	5.26/0/4	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. եվրոպական արվեստի և ոճական ուղղությունների մասին:

Դասընթացի խնդիրները.

1. ուսանողներին ընկալելի դասձնել XVIII-XIX դդ. արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. ուսանողներին ծանոթացնել XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձաններին և համաշխարհային հոչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ներկայացնելու XV-XIX դդ արտասահմանյան արվեստի պատմության ուսումնասիրության առարկան, դրա զարգացման առանձնահատկությունները, տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ,
2. մատնանշելու XV-XIX դդ համաշխարհային արվեստի հիմնական շրջանները, ոճերը,
3. թվարկելու XV-XIX դդ արվեստի արևմտաեվրոպական դպրոցների հանրահայտ արվեստագետներին և նրանց գլուխգործոցները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Վերլուծելու նշված դարաշրջանի հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործությունները, նշելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային մշակույթի զարգացման մեջ,
2. բացատրելու և հիմնագորելու արվեստի դաստիարակության պատմական դերը,
3. Ներկայացնելու XV-XIX դդ արտասահմանյան արվեստի պատմությունը՝ մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ժամանակ,
4. համեմատելու և գնահատելու XV-XIX դդ առաջատար արվեստագետների գործունեությունը,
5. իրականացնելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոտություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. գննական մեթոդները (ոիդականիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. Ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման՝ առավելագույնը 20 միավոր, որը ներառում է.

1. նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-16 միավոր: Հարցատոմար պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 4-ական միավոր:
2. սեմինար պարապմունքների առաջադիմություն՝ 0-2 միավոր,
3. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

Թեմա 1. Վերածննդի արվեստը /Խոախայում: **Թեմա 2.** Պրոտոռենեսանս: Վաղ վերածնունդ: **Թեմա 3.** Բարձր վերածնունդ: **Թեմա 4.** Վերածնունդը Վենետիկում: **Թեմա 5.** Հյուսիսային վերածնունդ. Վերածննդի արվեստը Նիդեռլանդներում, Գերմանիայում և Ֆրանսիայում: **Թեմա 6.** Ռուսական արվեստը XV-XVII դդ.: **Թեմա 7.** Եվրոպական արվեստը XVII դարում /Խոախա, Հոլանդիա, Ֆլանդրիա, Իսպանիա, Ֆրանսիա/: **Թեմա 8.** XVIII-XIX դդ Եվրոպական արվեստը /Ֆրանսիա, Անգլիա, Իսպանիա/: **Թեմա 9.** Ռուսական արվեստը XIX դարի սկզբին:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
2. Կուլմինա Մ., Մալյան Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
3. Կոլպинский Ю., Памятники мирового искусства, т.7, т.8, Москва, 1971-1987.
4. Третьяковская галерея, Москва, 1972.

1.0202/ B45	2.Համաշխարհային արվեստի պատմության-3	3.2 ECTS կրետիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.26/0/4	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ XIX-XX դդ. արևմտաեվրոպական և		

ռուսական գեղարվեստական ուղղությունների /ռեալիզմ, իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռնի /էքսպրեսիոնիզմ, կուրֆիզմ, արստրակցիոնիզմ, ֆուլիզմ, ֆուտուրիզմ, դարախիզմ, սյուրռեալիզմ/, պոստմոդեռնիզմ/վիդեո-արտ, վերֆորմանս, գրաֆիտ, կոնցեպտուալ արվեստ, բոդի արտ, կինետիկ արվեստ, ակցիոնիզմ, ֆլեշմոր//, մասնավոր հավաքածուների և աճուրդի տների, XX-XXI դրամատարապետության և քանդակագործության հիմնական միտումների վերաբերյալ:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսումնասիրել XIX դարավերջից մինչև XXI դարասկզբի արվեստի պատմության օրինաչափությունները, մոդեռնիստական, պոստմոդեռնիստական ուղղությունները, դրանց զարգացման առանձնահատկությունները:
- ծանրթացնել XIX դարավերջից մինչև XXI դարասկզբի արվեստի կարևոր հուշարձաններին և համաշխարհային հոչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու XIX դարավերջից մինչև XXI դարասկզբի ուսու ռեալիստ նկարիչների /պերվիժնիկներ /գործունեությունը և արվեստը,
2. մատնանշելու XIX դարավերջից մինչև XXI դարասկզբի եվրոպական կերպարվեստի ձևավորման կարևորագույն նախադրյալները, մոդեռնիստական և պոստմոդեռնիստական հոսանքների առաջադրած գեղարվեստական նորարական սկզբունքները, նրանց զարգացման ուղիները,
3. թվարկելու XX-րդ դարի մոդեռնիստական ազդեցիկ հոսանքների առավել վառ ներկայացուցիչների գործերը (Վ. Կանդինսկի, Պ. Պիկասո, Կ. Մալևիչ, Ս. Չալի):

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կատարելու ճշգրիտ վերլուծություններ XIX դարավերջից մինչև XXI դարասկզբի կերպարվեստի և նրա առաջադրած խնդիրների շուրջ,
2. զանազանելու նշանակած ուղղությունների գեղարվեստական գլխավոր առանձնահատկությունները, բնորոշիչ գծերը,
3. լսարանային ցուցադրությունների, պլայների և իյուստրատիվ նյութերի միջոցով ներկայացնելու և մեկնաբանելու XIX դարավերջի-XX դր համաշխարհային հոչակ վայելող արվեստի ստեղծագործությունները,
4. համեմետելու մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի գեղարվեստական պրոցեսների սկզբունքային առանձնահատկությունները,
5. զնահատելու արդի արվեստի գործերի գեղարվեստական արժեքը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. կատարելու թիմային աշխատանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիսում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առանց ընթացիկ գնահատման առավելագույնը 20 միավոր, որը ներառում է.

1. Նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-16 միավոր: Հարցատոմար պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուր՝ 4-ական միավոր:
2. սեմինար պարապմունքների առաջադիմություն՝ 0-2 միավոր,
3. ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ռուսական արվեստը XIX դարի վերջին. ռուս ռեալիզմ նկարիչները /պերեդվիժնիկներ/: **Թեմա 2.** Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: **Թեմա 3.** XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները /Անրի Սատիս, Պարլո Պիկասո, Սալվադոր Դալի/: **Թեմա 4.** Ռուսական արվեստը XIX-XX դդ. սահմանագլխին /«Ռուս նկարիչների միություն», «Միք իսկուսսովա», «Գոլուբյայա Ռոգա», «Բուրնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանգարդը. Վ. Կանդինսկի, Վ. Մալեվիչ, Ս. Շագալ/: **Թեմա 5.** XXI դարի սկզբի արվեստի հիմնական ուղղությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հարաբյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
2. Կուգմինա Ս., Մալցիս Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003:
3. Մեսրոպյան Ն., Արևը վրձնի վրա., Եր., 1978:
4. Վեօնայա այսուհետության մասին, Երևան, 1962.
5. Մալախով Հ., Օ մոդերնիզմ, Մոսկվա, 1975.

1.0404/ B27	2. Զարդարվեստի կոմպոզիցիա-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.4/26/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հայկական ավանդական զարդանախշի հորինվածքային առանձնահատկություններին, զարդարվեստի միջոցով խթանելու գեղագիտական և գեղարվեստական մտածողության զարգացումը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• տարրերակելու խորհրդանիշները զարդարվեստում և իմանալ դրանց նշանակությունը, • տարրերակելու զարդարվեստի տեսակներն ըստ կառուցվածքի, • զարգացնելու ուսանողների մոտ գծագրական գործիքների միջոցով գեղարվեստական պատկերներ ստանալու ունակությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. Ասսնազիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ճանաչելու տարրեր խորհրդանիշները զարդարվեստում,		
2. Ճանաչելու և տարրերակելու զարդարվեստի տեսակները,		
3. Մեկնաբանելու զարդարվեստի տարրեր մոտիվների ծագումնաբանությունը,		
4. Ներկայացնելու ազգային զարդանախշերի առանձնահատկությունները:		
բ. Գործնական մասնազիտական կարողություններ.		
1. կազմելու (կառուցելու) երկրաշափական, կենդանական, բուսական զարդամոտիվներ,		
2. կրկնօրինակելու տարրեր զարդարմոտիվներ և մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը,		
3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու զարդամոտիվները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:		
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:		

- 11. Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.**
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների, էսքիզների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
 3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
 4. **հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները** (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
 5. **համագրծակցային ուսուցման մեթոդները** (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
 6. **քննադրատական մտածողության մեթոդները** (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
 7. **խմբային աշխատանքի մեթոդները** (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
 8. **խնճուրովն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
 9. **վերահսկողության մեթոդները** (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է **առանց ընթացիկ ստուգման**, առավելագույնը 20 միավոր, որի բաղադրիչներն են.

- ա/ տեսական գիտելիք՝ 2 միավոր,
- բ/ գործնական աշխատանքներ՝ 10 միավոր,
- գ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն: **Թեմա 1.** Հայկական զարդարվեստ: Զարդանախշը ազգային մշակույթում և ժողովրդական ստեղծագործություններում: **Թեմա 2.** Զարդանախշի հարթության կազմը, սկզբունքները, դեկորի և զարդապատկերի տեսակները: **Թեմա 3.** Գույն, մերձավոր գույներ, գունային ներդաշնակություն: **Թեմա 4.** Ռիթմ և չափ: Զափարեական և դինամիկ շարքի կառուցվածք: **Թեմա 5.** Ցանցավոր զարդանախշեր: Հարթության բաժանումը մասերի և ձևերի հարաբերակցությունը (Մասշտար, համաշափություն): **Թեմա 6.** Ռիթմիկ, սիմետրիկ և ասիմետրիկ երկրաչափական մոտիվներով հորինվածքի կառուցվում՝ հաշվի առնելով հորինվածքի կենտրոնը: Գծային ժապավենաձև զարդանախշեր: **Թեմա 7.** Եզրանախշ (Փրիզ), ժապավենաձև զարդանախշի կառուցվում առանցքի երկայնքով՝ ոլթմիկ զարդանախշի տարրերը ուղղահայաց, հորիզոնական սիմետրիկ հարթության օգնությամբ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բարյեյան Ա., Հայկական գորգերն ու կարպետները, ՀԱՅԱԳԻՏԱԿ, Եր., 2019:
2. Մնացականյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Հիմնական մոտիվների ծագումն ու գաղափարական բովանդակությունը, Եր., 1955:
3. Քյուրքյան Ա, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2012:
4. Քյուրքյան Ա, Հրայր Բագէ Խաչերեան, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2010:
5. Մանայան Գ., Խորհրդանշական հանրագիտարան, Եր., 2007:
6. Գործվածքի հայտնության քառուրիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Ձեռագործ Հայոց», Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր. 2015:
7. Պապիկյան Կ., Հայկական կարպետներ ու գորգեր, Եր., 2009:
8. Ազատյան Վ., Հայկական գորգեր, Եր., 1986:
9. Փոկինա Լ., Օրնамենտ. Սպասարկություն, 2005.

1.0404/ В34	2.Զարդարվեստի կոմպոզիցիա-2 /ՀԲ	3.2 ECTS կրերիս
4.2 Ժամ/շաբ.	5.4/26/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հայկական ավանդական զարդանախշի հորինվածքային առանձնահատկություններին, զարդարվեստի միջոցով խթանելու գեղագիտական և գեղարվեստական մտածողության զարգացումը: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին: Դասընթացի խնդիրները.		

- տարբերակել խորհրդանիշները զարդարվեստում և իմանալ դրանց նշանակությունը,
- տարբերակել զարդարվեստի տեսակներն ըստ կառուցվածքի:
- զարգացնել ուսանողների մոտ գծագրական գործիքների միջոցով գեղարվեստական պատկերներ ստանալու ունակությունները,
- ընտրված թեմայի շորջ կատարելու հետազոտական աշխատանք:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ճանաչելու տարբեր խորհրդանիշները զարդարվեստում,
2. Ճանաչելու և տարբերակելու զարդարվեստի տեսակները,
3. Մեկնաբանելու զարդարվեստի տարբեր մոտիվների ծագումնաբանությունը,
4. Ներկայացնելու ազգային զարդանախշերի առանձնահատկությունները:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Կազմելու (կառուցելու) երկրաչափական, կենդանական, բուսական զարդամոտիվներ,
2. Կրկնօրինակելու տարբեր զարդամոտիվներ և մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը,
3. Ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու զարդամոտիվներ:

գ. Քննիանորական/փոխանցելի կարողություններ.

1. Կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
2. Կատարելու թիմային առաջադրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագործության գործուները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խարային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների, էսքիզների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն),
3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն),
4. **հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները** (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն),
5. **համագրծակցային ուսուցման մեթոդները** (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն),
6. **քննադրատական մտածողության մեթոդները** (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),
7. **խմբային աշխատանքի մեթոդները** (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
8. **ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն),
9. **վերահսկողության մեթոդները** (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն)
10. **հետազոտական մեթոդներ:**

12.Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է **առանց ընթացիկ ստուգման**, առավելագույնը 20 միավոր սանդղակով՝ 2 բաղադրիչով.

1-ին հետազոտական աշխատանք, որը գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.

- ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն՝ 1 միավոր,
- ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն՝ 2 միավոր,
- ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն՝ 2 միավոր,
- ✓ բանավոր ներկայացում՝ 4 միավոր,
- ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն՝ 1 միավոր:

2-րդ՝ տեսական գիտելիքների և գործնական աշխատանքի գնահատում.

- ա/ լսարանային գործնական աշխատանքներ՝ 6 միավոր,
թ/ ինքնուրույն գործնական աշխատանք՝ 4 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Վարդյակի կառուցում մեկ սիմետրիայի առանցքի օգնությամբ: Վարդյակներ: **Թեմա 2.** Վարդյակի կառուցումը մեկ առանցքի և մի քանի սիմետրիկ հարթությունների օգնությամբ:**Թեմա 3.** Երկրաչափական զարդանախչ: **Թեմա 4.** Բուսական զարդանախչ: **Թեմա 5.** Կենդանական զարդանախչ: **Թեմա 6.** Բնության ձևերի կատարում բուսական մոտիվներով՝ կատարելով տարրերի կերպարանափոխում: **Թեմա 7.** Բնության ձևերի կատարում կենդանական մոտիվներով՝ կատարելով տարրերի կերպարանափոխում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Իսրայելյան Ա., Հայկական գորգերն ու կարպետները, ՀԱՅԱԳԻՏԱԿ, Եր., 2019:
2. Մնացականյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Հիմնական մտավորական ծագումն ու գաղափարական բովանդակությունը, Եր., ՀՍՍՌ ԳԱԱ, 1955:
3. Քյուրքյան Ա, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2012:
4. Քյուրքյան Ա, Հրայր Բագէ Խաչերեան, Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2010:
5. Մանայան Գ., Խորհրդանշանների հանրագիտարան, Եր., 2007:
6. Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Զեռագրծք Հայոց», Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Երևան 2015:
7. Պապիկյան Կ., Հայկական կարպետներ ու գորգեր, Եր., 2009:
8. Ազատյան Վ., Հայկական գորգեր, Եր., 1986:
9. Ֆոկինա Լ. Վ.: Орнамент. Учебное пособие, Издательство: Феникс: 2005.

1.0202/B52	2.Հայ արվեստի պատմություն-1	3.2ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.26/0/4	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է՝		

- ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորությանը, ին հայկական և միջնադարյան քաղաքաշինությանը, ճարտարապետությանը, որմաննկարչությանը, կիրառական արվեստներին, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամոնքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանական համալիրների մասին,
- ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի և Սփյուռքի զանազան կենտրոնների գեղարվեստական արտադրանքին և հիմնական արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսումնասիրել հայ արվեստի և ճարտարապետության պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, փուլերը,
- ճանաչել Վանի թագավորության, ին հայկական և միջնադարյան հայկական արվեստի և ճարտարապետության հանրահայտ ստեղծագործությունները և հուշարձանները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Ամանազիտական գիտելիք և իմացություն.

- բացատրելու հայ արվեստի և ճարտարապետության պատմության ուսումնասիրության առարկան, նպատակը, խնդիրները,
- ներկայացնելու հայ արվեստի ծագումը, զարգացումը և առանձնահատկությունները, հայկական գաղթավայրերի արվեստը,
- թվարկելու հայ արվեստի պատմության հիմնական ժամանակաշրջանները:

բ. Գործնական մասնազիտական կարողություններ.

- բացատրելու և հիմնավորելու նշված շրջանի հայ արվեստի պատմական դերը,
- վերլուծելու հայ արվեստի և ճարտարապետության գործողությունները,
- մեկնարանելու հայ արվեստի տեղն ու դերը հայ ժողովրդի մշակույթի զարգացման մեջ:

գ. Քննիանորական/փոխանցելի կարողություններ.

- հարաբերելու հայ արվեստը հունական, հռոմեական, պարսկական և տարածաշրջանի մյուս քաղաքակրթությունների հետ, գնահատելու հայ արվեստի տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ,
- կազմակերպելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
- կատարելու արվեստագիտական վերլուծություններ,
- աշխատել թիմում:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Գ4. Մասնազիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
- գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
- գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարկանքի կատարում և այլն),
- ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
- ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույն 20 միավոր, որը ներառում է.

- նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-16 միավոր: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը՝ 4-ական միավոր:
- սեմինար պարապմունքներ՝ 0-2 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբնավորումից մինչև Ք.ա. 10-րդ դար/: **Թեմա 2.**

Ուրարտուի արվեստը Ք.ա. 9-6-րդ դդ.: Հետուարտական շրջանի արվեստը Ք.ա. 5-3-րդ դդ.: **Թեմա 3.**

Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը: **Թեմա 4.** Հայաստանի արվեստը վաղ միջնադարում /4-7-րդ դդ.:

Ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանկարչություն/։ **Թեմա 5.** Հայաստանի արվեստը 9-12-րդ դդ. /Ճարտարապետական դպրոցներ, վանքային համալիրներ, Տրդատ ճարտարապետ, Մանուկ ճարտարապետ, Աղթամարի Ս. Խաչ Եկեղեցի, դեկորատիվ-կիրառական արվեստներ/։ **Թեմա 6.** Հայաստանի արվեստը XII-XV դդ. /Լոռի-Գուգարքի վանքերը, Գլաձորի մանրանկարչության դպրոցը, Վասպուրականի մանրանկարչությունը, հայկական քանդակագործությունը/։ Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /Ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետները/։ **Թեմա 7.** Հայկական զաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Ղրիմ, Լեհաստան, ՈՒկրաինա, Ռուսաստան, Իրան/։ **Թեմա 8.** Հայաստանի արվեստը XVI-XVII-րդ դդ.: **Թեմա 9.** Հայաստանի արվեստը XVII դարի վերջից մինչև XVIII դար /սրբապատկերների ժանր, Հովհաննեսի հայկական գորգարվեստ/։ **Թեմա 10.** Հայաստանի արվեստը XIX դարում /Հ. Հովհաննեսի, Հ. Այվազովսկի, Գ. Բաշինջաղյան, Վ. Սուրենյանց/։

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Աղասայան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Ս., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Զանգակ-97, Եր., 2009:
2. Հակոբյան Հ., Ս. Հասրաթյան, Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
3. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Եր., 1985:
4. Թորոսմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմության, հ.2, Եր., 1942:
5. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա, Բ, Գ, Եր., 1971-1978:
6. Հակոբյան Հ., Կորիսմազյան Է., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1987:

1.0202/B59	2.Հայ արվեստի պատմություն-2 /ՀԲ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.26/0/4	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել XIX դ. վերջի և XX դարի հայ արվեստի պատմությանը, ներկայացնել Հայաստանում և Սփյուռքում հայ արվեստի զարգացման առանձնահատկությունները դարասկզբից մինչ օրս, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը ժամանակաշրջանի արվեստում: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին, վերլուծելու և եզրակացնելուներ կատարելու սկզբունքներին:

Դասընթացի իննիրները.

- ուսումնասիրել XIX դարավերջի և XX դարի հայ արվեստի և ճարտարապետության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, փուլերը,
- ճանաչել XIX դարավերջի և XX դարի հայկական արվեստի և ճարտարապետության հանրահայտ ստեղծագործությունները և ճարտարապետական հուշարձանները:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն.

1. բացատրելու խորիրդային և հետխորիրդային շրջանի հայ կերպարվեստի և ճարտարապետության զարգացման միտումները,
2. ներկայացնելու XIX դարավերջի և XX դարի հայ կերպարվեստի և մեմորիալ ճարտարապետության կարևորագույն ստեղծագործությունները,
3. մատնանշելու նշված շրջանի սփյուռքահայ արվեստագետներին և նրանց ստեղծագործությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. մեկնաբանելու XIX դարավերջի և XX դարի հայ արվեստի և ճարտարապետության տեղն ու դերը հայ ժողովրդի մշակույթի զարգացման մեջ,
2. բացատրելու XIX դարավերջի և XX դարասկզբի գեղարվեստական զանազան կենտրոնների գործունեությունը,
3. վերլուծելու հայ-ռուսական մշակութային առանջությունները:

գ. բնդիսանության/փոխանցելի կարողություններ.

3. իրականացնելու ստեղծագործությունների դիտում, խմբային քնննարկում և գնահատում,
4. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
5. կատարելու թիմային առաջարկանք:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

- Ա1.** Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:
- Ա2.** Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջարանքի կատարում եւ այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն),
6. սեմինար պարապմունքներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույն 20 միավոր՝ 2 բաղադրիչով.

1-ին բաղադրիչ

տեսական գիտելիքների և գործնական աշխատանքի գնահատում.

1. նախապես տրամադրված հարցաշարերի հարցերի շուրջ բանավոր քննություն՝ 0-8 միավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ յուրաքանչյուրը 2-ական միավոր:
2. սեմինար պարապմունքներ՝ 0-2 միավոր:

2-րդ բաղադրիչ

հետազոտական աշխատանքի գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.

- ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն՝ 1 միավոր,
- ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն՝ 2 միավոր,
- ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն՝ 2 միավոր,
- ✓ բանավոր ներկայացում՝ 4 միավոր,
- ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն՝ 1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայկական արվեստը XIX դարավերջին և XX դարավագրին /Հ. Արծաթապանյան, Ս. Աղաջանյան, Փ. Թերլեմեզյան, Ե. Թաղևոսյան, Վ. Խոջաբեկյան, Վ. Գայֆեջյան, Գ. Յակովլով, Ե. Ոսկան, Հ. Գյուրջյան/:

Թեմա 2. Հայաստանի XX դարի առաջին կեսի արվեստը /Ս. Թամանյան, Ս. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ս. Սարգսյան, Ե. Քոչար, Է. Խասբեկյան/:

Թեմա 3. Հայաստանի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Հ. Զարգարյան, Գ. Խանջյան, Ս. Ավետիսյան, Ս. Շիրազ: Հայկական գրաֆիկան, գրքային նկարագրումներն ու պլակատը/:

Թեմա 4. Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էդգար Շահին, Գառզու, Արշիլ Գորկի, Ո. Շիշմանյան, Ժանսեմ/:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Ս., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005:
2. Աղասայան Ս., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Ս., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եր., 2009:
3. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Գ, Եր., 1971:
4. Հարությունյան Վ., Հայկական ճարտարապետության պատմություն, Եր., 1992:

1.0404/ B56	2. Մանրանկարչություն-1 /ՀԲ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հայկական մանրանկարչության պատմությանը, դպրոցներին և ուղղություններին: Կատարել մանրանկարների կրկնօրինակներ և ստեղծագործական աշխատանքներ: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին:		
Դասընթացի խնդիրները.		

ուսումնասիրել հայկական մանրանկարչական դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները, կատարել բուսական, երկրաշափական, կենդանական և մարդակերպ զարդամուտիվների կրկնօրինակներ, ստեղծագործություններ: 9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝   ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.   Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները, Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների մանրանկարիչներին և ստեղծագործությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.   կրկնօրինակելու տարբեր բուսական, երկրաշափական, կենդանական և մարդակերպ զարդամուտիվներ, ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու հայկական ավանդական մանրանկարների զարդերն ու մոտիվները, ստեղծագործական աշխատանքներում պահպանելու մանրանկարի պատկերագրման կարգը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.   կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարբերակով:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.   Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները: Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի: Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները: Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը: Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները: Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները: Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ: Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործուները: Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար: Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:
11.Վիրառված և դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.   խոսքային մեթոդները, զննական մեթոդները, գործնական մեթոդները, հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, համագործակցային ուսուցման մեթոդները, խմբային աշխատանքի մեթոդները, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, վերահսկողության մեթոդները, Հետազոտական մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ ստուգումներով, որոնցից յուրաքանչյուրը 10-ական միավոր առավելագույն արժեքով:

1-ին բնրացիկ ստուգում՝

- ✓ լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 4 միավոր,
- ✓ ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 6 միավոր;
- ✓ **2-րդ բնրացիկ ստուգում՝** հետազոտական աշխատանքի գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.
- ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն՝ 1 միավոր,
- ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն՝ 2 միավոր,
- ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն՝ 2 միավոր,
- ✓ բանավոր ներկայացում՝ 4 միավոր,
- ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն՝ 1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ եիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Հայկական մանրանկարչական դպրոցները և դրանց ոճային առանձնահատկությունները /Կասպուրական, Կիլիկիա/:

Թեմա 2. Երկրաչափական զարդամուտիվներ:

Թեմա 3. Բուսական զարդամուտիվներ:

Թեմա 4. Կենդանական զարդամուտիվներ:

Թեմա 5. Մարդակերպ զարդամուտիվները խորաններում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մնացականյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 1955:
2. Քյուրքյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2017:
3. Հակոբյան Հ., Վասպուրականի մանրանկարչություն, Եր., 1982:
4. Հակոբյան Հ., Զանիկյան Ա., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 2019:
5. Կարազյան Հ., Ավագյան Ն., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1992:
6. Դրամբյան Ռ., Դուտնովա Լ., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1969:
7. Արմանական մանաւագում մանրանկարչություն, Երևան, Իзд. Ավրորա., Լենինգրադ, 1984.

1.0404/ B62	2. Մանրանկարչություն-2	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Առանց բնրացիկ գնահատման	

8. Դասընթացի նայատակն է ծանոթացնել հայկական մանրանկարչության պատմությանը, դպրոցներին և ուղղություններին: Կատարել մանրանկարների կրկնօրինակներ և ստեղծագործական աշխատանքներ:

Դասընթացի խնդիրները.

- ուսումնասիրել հայկական մանրանկարներում հորինվածքների կատարման և կառուցման առանձնահատկությունները,
- կատարել խորանների կրկնօրինակներ՝ պահպանելով մանրանկարի պատկերագրման կարգը, ստեղծել նոր զարդամուտիվներով մանրանկարներ և խորաններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ճանաչելու տարբեր հայկական մանրանկարչական դպրոցների հեղինակների աշխատանքները,

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կրկնօրինակելու խորաններ՝ պահպանելով դպրոցների ոճական առանձնահատկությունները,
2. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական մանրանկարների զարդեր և լուսանցազարդեր,
3. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկական մանրանկարների ավանդույթները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նվազագույնը հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետադի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի

մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույնը 20 միավոր արժեքով և երկու բաղադրիչով.

1. լսարանային գործնական առաջադրանքներ՝ 0-10 միավոր,
2. ինքնուրույն գործնական առաջադրանքներ՝ 0-10 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Լուսանցազարդերը գրքարվեստում **Թեմա 2.** Տիտղոսաբերթերը հայկական մանրանկարներում:

Թեմա 3 Խորանների նշանակությունը հայկական մանրանկարներում /Վասպուրական, Կիլիկիա/: **Թեմա 4.** Մանրանկարչությունը հայկական գաղթօջախներում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գևորգյան Ա., Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Եր., 1973:
2. Մնացականան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 1955:
3. Քյուրքչյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2017:
4. Հակոբյան Հ., Վասպուրականի մանրանկարչություն, Եր., 1982:
5. Հակոբյան Հ., Զանիկյան, Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 2019:
6. Վարագոյան Հ., Ավագյան Ն., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1992:
7. Դրամբյան Ռ., Դուռնովա Լ., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1969:
8. Արմանական մանրանկարչություն XIII-XIV դարերի մանրանկարչություն, Երևան, Իзд. Ավրորա., Լենինգրադ, 1984.

1.0404/B33	2.Համակարգչային գրաֆիկա-1	3.2 կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.4 /26/ 0	
6.3- բոլ կիսամյակ	7.Առանց եղանակից գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Corel Draw/ ծրագրերի հնարավորություններից:

Դասընթացի խնդիրները.

- տիրապետել Corel Draw ծրագրի գործիքակազմին,
- պատճենական գրքերի կազմի նախագծում,
- անհատական նախագծերի կազմում Corel Draw ծրագրի օգնությամբ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու Corel Draw ծրագրի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները,
2. ԴԿԱ անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Corel Draw ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- Corel Draw ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ,
- Corel Draw ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգրծության) առարկաներ:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- Խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
- զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
- գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
- ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրույների հետ),
- քննադատական մոածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրույներով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Սուրբկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 ընթացիկ սառացումով, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր և 2-ական բաղադրիչով:

1-ին գնահատում. լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր և ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-2 միավոր:

2-րդ գնահատում. լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր և ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Corel Draw ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: **Թեմա 2.** ԴԿԱ առարկայի էսքիզներ և նախագիծ: **Թեմա 3.** Անհատական պորտֆոլիոյի նախագծում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Corel Draw ծրագրի օնլայն դասագիրը հետևյալ հղմանը՝ <https://photoshop-master.ru/articles/>

1.0404/B42	2. Համակարգչային գրաֆիկա-2	3.2 կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.4/26/ 0	
6.4- ըստ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սպորտային մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Adobe Photoshop/ ծրագրերի հնարավորություններից:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• տիրապետել Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմին, • անհատական նախագծերի կազմում Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. Անհատական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը, դրանց կիրառությունը, նպատակը,		

գործառույթները,	2. անհատական կողածներ և տեքստեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և կիրառելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը:
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.	
1. Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ ԴԿԱ առարկաների կառուցումներ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:	
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը:	
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:	
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:	
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:	
Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջնթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:	
Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),	
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),	
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),	
4. ինտերակտիվ-կառուցրական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնադրյունների հետ),	
5. քննադատական մուածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),	
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուններով, ինտերնետային կայքերով):	
12. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.	
Թեմա 1. Adobe Photoshop ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառույթները: Թեմա 2. Զնափոխման աշխատանքներ JPEG-ների հետ (կոլաժ, որոշակի հատվածների ընօրում, գունափոխում):	
13. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	
Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 բնագիր ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր և 2-ական բաղադրիչով:	
1-ին գնահատում. Լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր և ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-2 միավոր:	
2-րդ գնահատում. Լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր և ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-2 միավոր:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ	
1. Օնլայն դասագիրը հետևյալ հղմամբ՝ https://photoshop-master.ru/articles/	

1.0404/ B55	2. Խեցեգործություն-1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել խեցեգործությանը՝ ապահովելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներով աշխատելու անհրաժեշտ հմտություններ և գիտելիքներ:		
Դասընթացի խնդիրները. ծանոթացնել խեցեգործության ծագման և զարգացման պատմությանը,		

- ձևավորել ազգային մտածելակերպ՝ ծանոթացնելով պատմական հայկական խեցեգործական իրերի նշանակությանը, ազգային առանձնահատկություններին,
- ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական մտածողություն, ծավալատարածական ձևերի որոնման և պատկերման կարողություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինփ՝

ա. Ամսնազիտական զիտելիք և իմացություն.

1. մեկնաբանելու խեցեգործության ծագման պատմությունը,
2. բացատրելու պատրաստվող իրերի նախազգային կանոնները,
3. բացատրելու և նկարագրելու խեցեգործական մի քանի տեխնոլոգիաները /թրծում, ջնարակում/,
4. բացատրելու առարկայական տերմինաբանությունը,
5. ներկայացնելու խեցեգործության մեջ գործածվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները:

բ. Գործնական մասնազիտական կարողություններ

1. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու պլաստիկ մասսայի պատրաստման, բրուտագործական հաստոցի օգտագործման, խազային նախշազարդման, չորացման, թրծման, ջնարակման եղանակները:
2. նախազելու և խեցեգործական մի քանի տեխնոլոգիաներով պատրաստելու խեցեգործական առարկաներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. պահպանելու խեցեգործական վառարանների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոնները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է **առանց եզրափակիչ գնահատման՝**՝ 2 միջանկայլ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր,

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-8 միավոր,

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն Թեմա 1. Ըստիանուր հասկացություն խեցեգործության մասին: **Թեմա 2.** Էսքիզների նախագծման հիմունքները: **Թեմա 3.** Խեցեգործության մեջ գործածվող նյութերի ֆիզիկական և քիմիական հատկությունները: **Թեմա 4.** Խեցեգործական նմուշների պատրաստման եղանակները: **Թեմա 5.** Անվտանգության կանոնների պահպանման կարևորությունը: **Թեմա 6.** Զարդանախչի կիրառումը խեցեգործական արվեստում: **Թեմա 7.** Դեկորատիվ աղաման: **Թեմա 8.** Նկարազարդ սկզբանական պահպաններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Բդրյան Վ., Հայկական աղամաններ, Եր., 1986:
- Акунова П., Крапивина В. А., Технология производства и декорирование художественных керамических изделий, Москва, Высшая школа, 1984.
- Августиник А., Керамика, Л., 1975.
- Джеки Эткин, Керамика для начинающих, М., 2006.
- Долорес Рос, Керамика техники Приемы, М., 2003.
- Хойким Чаварра, Керамика своими руками, М., 2004.
- Миклашевский А., Технология художественной керамики, Л., 1971.
- Малолетков В., Керамика, часть первая, М., 2001, Керамика, советы начинающих часть второе, М., 2001.
- Пилар Новарро М., Декорирование керамики, Ниола 21 век. 2005.
- Генадий Федотов, Глина и керамика, МСПЕ, 2005.
- Диана Фишар, Расписываем керамику, М., 2006.
- Wikimedia <https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Pottery?uselang=hy>

1.0404/ B60	2.Խեցեգործություն-2	3.6 ECTS կրեդիտ

4.6 ժամ/շաբ.

5.4/86/0

6. 7-րդ կիսամյակ

7.Առանց եզրափակիչ գնահատման

8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել խեցեգործությանը՝ ապահովելով խեցեգործական առարկաների պատրաստման համար անհրաժեշտ հմտություններ և գիտելիք:

Դասընթացի խնդիրները.

- սովորեցնել ազգային մոտիվներով խեցեգործական իրեր պատրաստել,
- ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական մտածողություն, ծավալատարածական ձևերի որոնման և պատկերման կարողություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- բացատրելու պատրաստվող իրերի նախագծային կանոնները,
- բացատրելու խեցեգործական տեխնոլոգիաները /թրծում, ջնարակում/:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու բրուտագործական տարրեր եղանակներ՝ ձեռքով պատրաստման, կաղապարի և լցման, բրուտագործական հաստոցի վրա աշխատելու միջոցով,
- ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու շամոտով աշխատանքի առանձնահատկությունները:

գ. քննիանության/փոխանցելի կարողություններ.

- պահպանելու խեցեգործական վառարանների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոնները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետարի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մուտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:
11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.
1. խորային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցրդական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.
Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 ընթացիկ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր, ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-8 միավոր, բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-2 միավոր:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Ժամանակակից խեցեգործությանը ներկայացվող պահանջները: Թեմա 2. Խեցեգործական նմուշների պատրաստում /Զերով պատրաստման եղանակ, բրուտագործական հաստոցի վրա աշխատելու միջոցների կադապարի և լցման եղանակով/: Թեմա 3. Շամոտով աշխատանքի առանձնահատկությունները:
14.Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Բոլոյան Վ., Հայկական աղամաններ, Եր., 1986: 2. Акунова П., Крапивина В., Технология производства и декорирование художественных керамических изделий, Москва, Высшая школа, 1984. 3. Августиник А. И., Керамика, Л., 1975. 4. Джеки Эткин, Керамика для начинающих, М., 2006. 5. Долорес Рос, Керамика техники Приемы, М., 2003. 6. Хойким Чаварра, Керамика своими руками, М., 2004. 7. Миклашевский А., Технология художественной керамики, Л., 1971. 8. Малолетков В., Керамика, часть первая, М., 2001, Керамика, советы начинающих часть второе, М., 2001. 9. Пилар Новарро М., Декорирование керамики, Ниола 21 век. 2005. 10. Генадий Федотов, Глина и керамика, МСПЕ, 2005. 11. Диана Фишар, Расписываем керамику, М., 2006. 12. Wikimedia https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Pottery?uselang=hy

1.0404/ B50	2.Մետաղի գեղարվեստական մշակում-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.4/26/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ձյուղի ուսանողներին ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակման՝ ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ մետաղի դիզայնի, մոդելավորման և մշակման գործընթացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի վարպետների աշխատանքներին և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկություններին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակման ծագման և զարգացման պատմության,		

2. ծանոթացնել մետաղի դիզայնի և մոդելավորման սկզբունքներին,
3. ծանոթացնել մետաղագործական գործիքներին և այդ ոլորտի նորագույն տեխնոլոգիաներին,
4. ծանոթացնել հայտնի վարպետների և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկությունների աշխատանքներին,
5. սովորեցնել կատարել մետաղյա իրերի նախագծումներ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. Ամսնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մետաղի գեղարվեստական մշակման ծագման պատմությունը, զարգացումը և առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնելու հայտնի վարպետների և արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկությունների աշխատանքները,
3. բացատրելու մետաղի մշակման մի քանի տեսական տեխնոլոգիաներ /գծային մոդելավորում, եռաչափ մոդելավորում/:

բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու նախագծային կանոնների իմացություն,
2. ձանաչելու մետաղամշակման գործիքներ,
3. ցուցադրելու մետաղամշակման գործիքների օգտագործման եղանակները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ձանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործոնները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 8. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է **առանց եզրափակիչ գնահատման՝** 2 միջանկայլ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր,

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-8 միավոր,

բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-2 միավոր,

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Մետաղի գեղարվեստական մշակում առարկան: **Թեմա 2.** Մետաղի գեղարվեստական մշակման պատմությունից. հայկական ոսկերչություն և արծաթագործության ավանդույթներ: **Թեմա 3.** Արտասահմանյան առաջադեմ ձեռնարկություններ: **Թեմա 4.** Իրերի նախնական էսքիզավորման հիմնական կանոնները: Էսքիզների կատարում: **Թեմա 5.** Մետաղի մշակման տեսակները և մեթոդները: **Թեմա 6.** Էսքիզների փոխանցումը մետաղյա նախապատրաստվածքի մակերեսին /մեթոդների բազմազանություն/:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Գևորգյան Ա., Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Եր., 1973:
- Դավթյան Ա., Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Եր., 1981:
- Գլուխով Ա., Իգլինա Օ., Современное ювелирное искусство, М., 2004.
- Никифоров Б., Чернов В., Ювелирное искусство, высшее образование, Издательство: "ФЕНИКС", 2006.
- Абрамян В., Ювелирное искусство Армении, С ДРЕВНЕЙШИХ ВРЕМЕН ДО НАШИХ ДНЕЙ, Ереван : Советакан грох, 1983.
- Марченков В., Ювелирное дело, Практическое пособие, 3-е изд, перераб. и доп, М., 1992.
- Стоун Д., Ювелирная энциклопедия. Драгоценные камни, виды изделий, Издательский дом Кристалл, Санкт-Петербург, 2008.
- Простаков С., Ювелирное дело - учебный курс, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 1999.
- Зубрилина С., Справочник по ювелирному делу, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 2006.
- Бреполь Э., Теория и практика ювелирного дела, Книга по Требованию, М., 2013.

1.0404/ B57	2. Մետաղի գեղարվեստական մշակում-2	3.2 ECTS կրեդիտ		
4.2 ժամ/շաբ.	5.2/28/0			
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման			
8.Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակմանը ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ մետաղի դիզայնի, մոդելավորման և մշակման գործընթացներում:				
Դասընթացի խնդիրները. ծանոթացնել մետաղամշակման գործիքներին, սարքերին և սարքավորումներին, ծանոթացնել մետաղամշակման տեխնոլոգիաների տարրերություններին և առանձնահատկություններին, ծանոթացնել պատրաստվող իրերի չափագրելու, նախագծելու և հարգարոշման որոշման եղանակին, ծանոթացնել սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոններին:				
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. ներկայացնելու գործիքների, սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների խնամքի և շահագործման անվտանգության կանոնները, բացատրելու տեխնոլոգիաների տարրերությունները և առանձնահատկությունները, բացատրելու հարգարոշման որոշման եղանակը և կարգը, ճանաչելու հայկական ոսկերչական հնագույն նմուշները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. չափագրելու և նախագծելու պատրաստվող իրը, գործնական աշխատանքներում ցուցադրելու զողման, փայլեցման, մետաղի գլանման, ոլորման, արհեստական քարերը զամելու աշխատանքները, կատարելու ստեղծագործական էսքիզներ, էսքիզը տեղափոխելու նյութի վրա: գ. բնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ. պահպանելու սարքերի, սարքավորումների և հաստոցների շահագործման անվտանգության կանոնները:				
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաշափությունները, դրամակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:				
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:				
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:				
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:				

Բ4.Ստեղծելու և վերաբարեկան դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5.Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6.Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1.Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագիտության գործուները:

Գ4.Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրավանացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրապվամ են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
8. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակից գնահատման՝ 2 ընթացիկ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր:

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-5 միավոր,

բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Անվտանգության կանոնների պահպանումը և դրա կարևորությունը: **Թեմա 2.** Չափագրում:

Թեմա 3. Մետաղի մշակման ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: **Թեմա 4.** Մետաղի մշակման գործիքներ, սարքեր և սարքավորումներ: **Թեմա 5.** Մետաղի ընտրություն և սկզբնական մշակում: Հարզադրոշմի որոշում: **Թեմա 6.** ԴԿԱ առարկաների նախագծում և ձևավորում ազգային զարդամուտիվներով: Էսքիզի տեղափոխում նյութի վրա և մակերեսային փորագրություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գևորգյան Ա., Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Եր., 1973:
2. Դավթյան Ս., Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Եր., 1981:
3. Гилодо А., Иглина О., Современное ювелирное искусство, М., 2004.
4. Никифоров Б., Чернов В., Ювелирное искусство, высшее образование, 2006.
5. Абрамян В., Ювелирное искусство Армении, С ДРЕВНЕЙШИХ ВРЕМЕН ДО НАШИХ ДНЕЙ, ЕРЕВАН, 1983.
6. Марченков В., Ювелирное дело, Практическое пособие, 3-е изд, перераб. и доп, М., 1992.
7. Стоун Д., Ювелирная энциклопедия. Драгоценные камни, виды изделий, Издательский дом Кристалл, Санкт-Петербург, 2008.
8. Простаков С., Ювелирное дело - учебный курс, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 1999.
9. Зубрилина С., Справочник по ювелирному делу, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 2006.
10. Бреполь Э., Теория и практика ювелирного дела, М., Книга по Требованию, 2013.

1.0404/ В63	2.Մետաղի գեղարվեստական մշակում-3	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շար.	5.2/28/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակից գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ձյուղի ուսանողներին ծանոթացնել մետաղի գեղարվեստական մշակմանը՝ ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ մետաղի դիզայնի, մոդելավորման և մշակման գործընթացներում: Ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի վարպետների աշխատանքներին և ժամանակակից առաջադեմ ձեռնարկություններին:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ծանոթացնել մետաղամշակման մեջ կիրառվող քիմիական միջոցներին,		

- իրերի իրականացում նյութով՝ կիրառելով համապատասխան եղանակները /Գլանման սարքի օգտագործման եղանակ, փութով թավվում, ապակի, գունավոր կավ, բնական և այլ քարտեսակներ, կաշի, փայտ, զոդում/,
- ծանոթացնել հավաքման աշխատանքներին,
- ծանոթացնել քարի գամման եղանակներին և փայլեցման աշխատանքներին:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. բացատրելու քիմիական միջոցների օգտագործման եղանակները,
 2. բացատրելու ուկերչական և արծաթագործական իրերի իրականացման եղանակները:
- բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ**
1. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու տարրեր նյութերով աշխատելու կարողություն,
 2. ստեղծագործական աշխատանքներում ցուցադրելու քարի գամման և փայլեցման եղանակները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործոնները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
8. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 ընթացիկ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր:

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-5 միավոր,
բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ծանոթացում քիմիական և այլ միջոցների հետ: **Թեմա 2.** Էսքիզի կատարման փուլում թեմայի ընտրություն /ա. դեկորատիվ զարդեր, բ. դեկորներ ինտերիերի և էքստերիերի համար, գ. մոդեռն և արստրակտ ոճի զարդեր, դ. հուշանվերներ/: **Թեմա 3.** Իրերի իրականացում նյութով՝ կիրառելով

համապատասխան եղանակները /Գլանման սարքի օգտագործման եղանակ, փուրսով թավվում, ապակի, գունավոր կավ, բնական և այլ քարատեսակներ, կաշի, փայտ, զոդում/ **Թեմա 4.** Հավաքման աշխատանքներ: Քարի գամում: Փայլեցում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գևորգյան Ա., Արհեստներն ու կենցաղը հայկական մանրանկարներում, Եր., 1973:
2. Դավթյան Ս., Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Եր., 1981:
3. Գիլոծ Ա., Օ. Իգլինա, Современное ювелирное искусство, М., 2004.
4. Никифоров Б., Чернов В., Ювелирное искусство, высшее образование, Ростов н/Д; 2006.
5. Абрамян В., Ювелирное искусство Армении, С ДРЕВНЕЙШИХ ВРЕМЕН ДО НАШИХ ДНЕЙ, ЕРЕВАН, 1983.
6. Марченков В., Ювелирное дело, Практическое пособие, 3-е изд, перераб. и доп, М., 1992.
7. Стоун Д., Ювелирная энциклопедия. Драгоценные камни, виды изделий, Издательский дом Кристалл, Санкт-Петербург, 2008.
8. Простаков С., Ювелирное дело - учебный курс, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 1999.
9. Зубрилина С., Справочник по ювелирному делу, Издательство: Ростов н/Д., Феникс, 2006.
10. Браполь Э., Теория и практика ювелирного дела, М., Книга по Требованию, 2013.

1.0404/ В43	2.Փայտի գեղարվեստական մշակում-1	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել փայտի գեղարվեստական մշակմանը պահովելով անհրաժեշտ հմտություններ փայտի գեղարվեստական ձևավորման և մշակման գործընթացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել հայտնի ստեղծագործությունների հետ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ծանոթացնել փայտի տեսակների հետ, • տրամադրել տեղեկատվություն ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունից և նրա ավանդույթներից, • սովորեցնել համապատասխան զարդանախշերը կիրառել փայտել մակերևույթների վրա, • սովորեցնել տեխնիկապես հմուտ կերպով կատարել նախանկարներ երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի ստեղծագործական նյութի մշակման հիման վրա, • սովորեցնել կատարել գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կինք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. թվարկելու փայտի տեսակները, 2. ներկայացնելու ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունը և նրա ավանդույթները,		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի կիրառմամբ կատարելու նախանկարներ, 2. ընտրելու փայտանյութի տեսակները և էսքիզները տեղափոխելու փայտանյութի վրա, 3. կատարելու գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. պահպանելու փայտամշակման հաստոցների և գործիքների շահագործման անվտանգության կանոնները:		
10.Դասընթացը ձևակրում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա1. Նվազագույն հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիքների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:		
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի		

մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
8. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 ընթացիկ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր.

ա/ ընթացիկ գործնական առաջադրանքների կատարում՝ 0-5 միավոր,

բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Փայտի գեղարվեստական մշակման պատմությունից: **Թեմա 2.** Հայկական փայտի փորագրության ավանդույթների ուսումնասպիրում: Ոճային փորագրությունների տարրերությունը: **Թեմա 3.**

Փայտանյութի տեսակները և ընտրություն: Էսքիզի տեղափոխում նյութի վրա: **Թեմա 4.** Ծանոթացում երկրաշափական փորագրության տեսակի հետ: /Երկրաշափական զարդամոտիվների էսքիզների կառուցում և մշակում: Երկրաշափական տարրերով ժապավենաձև և վարդյակաձև գործնական փորագրություն:/ **Թեմա 5.** Ծանոթացում բուսական կառուցված զարդամոտիվների հորինման կառուցման առանձնահատկություններին: /Բուսական զարդամոտիվների էսքիզների կառուցում և մշակում: Բուսական տարրերով գործնական փորագրություն:/ **Թեմա 6.** Աշխատանքների պաշտպանիչ շերտի մշակում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ազատյան Հ., Փայտի գեղարվեստական փորագրություն, Եր., 1961:
2. Դավթյան Ս., Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Եր., 1981:
3. Ղազարյան Մ., Փայտի գեղարվեստական փորագրությունը Հայաստանում, Եր., 1990:
4. Տումանյան Կ., Резчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск IX, народное творчество, Москва, 2004.
5. Մայսլիմ Ա., Перымяков А., Резчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск VIII, Москва, народное творчество, 2004.
6. Яковлев И., Орлова Ю., Резба по дереву, Искусство, М., 1974.
7. Матвеева Т., Мозайка и резба по дереву, М., 1978.

1.0404/ B49	2.Փայտի գեղարվեստական մշակում-2 /ՀԲ	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.2/58/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի մի ճյուղի ուսանողներին ծանոթացնել փայտի գեղարվեստական մշակմանը՝ ապահովելով անհրաժեշտ հմտություններ փայտի գեղարվեստական ձևավորման և մշակման գործընթացներում, ինչպես նաև ծանոթացնել ոլորտի հայտնի ստեղծագործությունների հետ: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին:

Դասընթացի խնդիրները.

- ծանոթացնել փայտի տեսակների հետ,
- տրամադրել տեղեկատվություն ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունից և նրա ավանդույթներից,
- սովորեցնել համապատասխան գարդանախշերը կիրառել համապատասխան մակերևույթների վրա,
- սովորեցնել տեխնիկապես հմուտ կերպով կատարել նախանկարներ երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի ստեղծագործական նյութի մշակման հիման վրա,
- սովորեցնել կատարել գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով,
- ընտրված թեմայի շորջ կատարել հետազոտական աշխատանք:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. թվարկելու փայտի տեսակները,
2. ներկայացնելու ընդհանուր և հայկական փայտարվեստի պատմությունը և նրա ավարդույթները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. երկրաչափական, բուսական և այլ ձևերի կիրառմամբ կատարելու նախանկարներ,
2. ընտրելու փայտանյութի տեսակները և էսքիզները տեղափոխելու փայտանյութի վրա,
3. կատարելու գործնական փորագրություններ փայտի գեղարվեստական մշակման պարզ և բարդ եղանակներով:

գ. բնդիսնորական/փոխանցելի կարողություններ.

1. պահպանելու փայտամշակման հաստոցների և գործիքների շահագործման անվտանգության կանոնները,
2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարբերակով:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերաբարերելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեալտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Գ1. Հայերէն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագրեցության գործուները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
8. վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ ստուգումներով՝ 10-ական միավոր առավելագույն արժեքով.

1-ին ընթացիկ ստուգում՝

- ✓ լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-6 միավոր,
 - ✓ ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր:
- 2-րդ ընթացիկ ստուգում՝** հետազոտական աշխատանքի գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.
- ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն՝ 1 միավոր,
 - ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն՝ 2 միավոր,
 - ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն՝ 2 միավոր,
 - ✓ բանավոր ներկայացում՝ 4 միավոր,
 - ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն՝ 1 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա1. Ծանոթացում բուսական և կենդանական փորագրության տեսակների հետ: /Բուսական և կենդանական զարդամուտիվների էսքիզների կառուցում և մշակում: Բուսական և կենդանական տարրերով գործնական փորագրություն:/ **Թեմա 2.** Ծանոթացում զծային փորագրության տեսակների հետ: /Գծային կառուցում և էսքիզների մշակում: Գծային տարրերով գործնական փորագրություն:/ **Թեմա 3.** Ծանոթացում ցանցային և խորացումներով փորագրության տեսակների հետ: /Ցանցային և խորացումներով էսքիզների կառուցում և մշակում: Ցանցային և խորացումներով տարրերով գործնական փորագրություն:/ **Թեմա 4.** Փայտի գեղարվեստական մշակման բարդ եղանակներ՝ բարձրաքանակ: **Թեմա 5.** Կտրիչների օգնությամբ գծերի խորացման և ֆոնի համապատասխան հեռացման եղանակները: **Թեմա 6.** Քանդակների մշակում և հեղուում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ազատյան Հ., Փայտի գեղարվեստական փորագրություն, Եր., 1961:
2. Դավթյան Ս., Դրվագներ հայկական միջնադարյան կիրառական արվեստի պատմությունից, Երևան, 1981:
3. Ղազարյան Մ., Փայտի գեղարվեստական փորագրությունը Հայաստանում, Եր., 1990:
4. Տуманян Կ., Резчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск IX, Москва, народное творчество, 2004.
5. Мажслим А., Перъмяков А., Резчикам по дереву, альбом орнаментов, выпуск VIII, Москва, народное творчество, 2004.
6. Яковлев И., Орлова Ю., Резба по дереву, Искусство, Москва, 1974.
7. Матвеева Т., Мозайка и резба по дереву, Высшая школа, Москва, 1978.

1.0403/ B41	2.Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.4/26/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հիմնանքներին, սովորեցնել քանդակելու հմտություններին, տարրեր մեթոդներով մոդելավորմանը և քանդակի տեխնիկական կառուցմանը՝ դրանք կիրառելու մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ծանոթացնել ծեփի և քանդակի եղանակներին, • էսքիզների միջոցով ուսումնասիրել տվյալ մոդելի ծավալները, փոխհատման սահմանները, ծավալների փոխհարաբերությունները՝ դրանք քանդակելու համար, • սովորեցնել 2 կամ ավելի ծավալների գրագետ համարմամբ ստեղծել մոդելներ և քանդակներ,		

- սովորեցնել հարթաքանդակի տեխնիկային:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկային՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

- թվարկելու քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հիմնական հասկացությունները,
- համադրելու տարբեր երկրաշափական մարմիններ,
- տարբերակելու հարթաքանդակը և բոլորաքանդակը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- նախագծելու և քանդակի միջոցով մանրամասն վերարտադրելու այն,
- քանդակելու պարզ երկրաշափական մարմիններ,
- 2 կամ ավելի երկրաշափական մարմինների համադրմամբ մոդելավորելու և քանդակելու կոմպոզիցիաներ,
- կատարելու կարճատև քանդակներ,
- ցուցադրելու ծավալների համադրման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ1. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ6. Պատճեններու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները,
- գննական մեթոդները,
- գործնական մեթոդները,
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
- ինսերակտիվ-կառուցրական մեթոդները,
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
- քննադատական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդներ և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ ստուգումով, յուրաքանչյուրը 10 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

- լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-8 միավոր,
- ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա1. Ներածություն: Ծանոթություն քանդակի կավանյութի, գործիքների, մետաղական հիմքի կառուցմանը: **Թեմա 2.** Երկրաշափական որևէ մարմնի կրկնօրինակում: **Թեմա 3.** Երկու կամ ավելի երկրաշափական մարմինների համադրմամբ կոմպոզիցիայի մոդելավորում և քանդակում: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էաքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 4.** Գիպսե զարդարանդակի կրկնօրինակում:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Մազովեցկա B., Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, /изд. Питер, 2014.
- Карин X., Скульптура для начинающих, / изд. Родник, 2006.
- Каратайева Н., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы», 2016.
- Каратайева Н., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015.
- Генералова Е. М. Композиционное моделирование [Электронный ресурс] : учебно-методическое пособие / - Самара : Самарский государственный архитектурно-строительный университет, 2016.
- Генералова. Е. Калинкина Н., Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный

1.0403/ В48	2.Քանդակ և պլաստիկ մոդելավորում-2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.2/28/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է. ուսանողներին սովորեցնել ստեղծել ծավալների շոշափելի և իրականակերպ դրսուրումներ, որոնք հնարավորություն կտան դիտողին ծավալներն ընկալելու տարրեր դիտակետերից, սովորեցնել ստեղծել մի քանի երկրաչափական պատկերների և կենցաղային իրերի համարություն և փախարարքերություն:		
Դասընթացի խնդիրները.		
ծանոթանալ երկրաչափական հարթություններով, պատկերներով և մեծ ծավալներով ծեփվածքի հետ,կարողանալ մի քանի երկրաչափական պատկերներ գրագետ համարել և մոդելավորել,համարել մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/՝ ցուցադրելով ծավալների համարման և ծեփվածքի տարրեր եղանակներ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. թվարկելու քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հիմնական հասկացությունները,		
2. համարելու մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/,		
3. տիրապետելու երկու տարրեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխարարքերության միջոցներին:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. կիրառելու քանդակագործության և պլաստիկ մոդելավորման հմտությունները,		
2. կիրառելու ծեփվածքային հնարքները դեկորատիվ-կիրառական առարկաների մոդելավորման ժամանակ,		
3. հետագա դասընթացների ժամանակ կիրառելու քանդակագործության և մոդելավորման ժամանակ ձեռք բերած հմտությունները և կարողությունները,		
4. տիրապետելու երկու տարրեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխարարքերության միջոցներին:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարքները:		
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:		
11.Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները,		
2. զննական մեթոդները,		
3. գործնական մեթոդները,		
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,		
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,		
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,		
7. քննադրատական մտածողության մեթոդները,		
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,		
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,		
10. վերահսկողության մեթոդները:		

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ ստուգումով, յուրաքանչյուրը 10 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-8 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Երկրաշափական և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ, ծավալների փոխհարաբերությամբ քանդակ: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 2.** Կենցաղային որևէ իրի (կճուճ, սափոր) և կենդանակերպ պատկերների համարմամբ քանդակ /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ **Թեմա 3.** Ստեղծագործական ազատ թեմայով աշխատանք:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Мазовецкая В., Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, /изд. Питер, 2014.
2. Карин Х., Скульптура для начинающих, / изд. Родник, 2006.
3. Карапайева Н., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы», 2016.
4. Карапайева Н., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015.
5. Генералова Е. М. Композиционное моделирование [Электронный ресурс] : учебно-методическое пособие / - Самара : Самарский государственный архитектурно-строительный университет, 2016.
6. Генералова. Е. Калинкина Н., Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС АСВ, 2016. — 120 с. — 978-5-9585-0646-0. — Режим доступа: <http://www.iprbookshop.ru/58824.html>

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

2. Мазовецкая В., Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, /изд. Питер, 2014.
3. Карин Х., Скульптура для начинающих, / изд. Родник, 2006.
4. Карапайева Н., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы»/Н. Ф. Карапайева, 2016.
5. Карапайева Н., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015.
6. Генералова Е., Композиционное моделирование [Электронный ресурс], учебнометодическое пособие/.
7. Генералова Е., Калинкина Н., Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС АСВ, 2016. — 120 с. — 978-5-9585-0646-0. — Режим доступа: <http://www.iprbookshop.ru/58824.html>

1.0404/B28	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-1	3.2 ECTS կրթիչ
4.2 ժամ/շաբ.	5.4/26/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ուկեթել/ ասեղնագործության կարատեսակներին:**Դասընթացի խնդիրները.**

- սովորեցնել Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ուկեթել/ ասեղնագործության տեխնիկական նկարների և սխեմատիկ պատկերների կառուցում՝ ըստ ասեղնագործվող զարդապատկերի,
- սովորեցնել ըստ տեխնիկական նկարի և սխեմատիկ կառուցվածքի տարրերակել նախագծային տեսակները,
- սովորեցնել ըստ կատարեսակների նախապատրաստել թելերը,
- ստեղծել ասեղնագործ աշխատանքներ Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ուկեթել/ ասեղնագործության տեսակներով /անձեռոցիկներ, գլխաշորեր, սփոռցներ/:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.**

1. ըստ իրենց դպրոց-կենտրոնների ճանաչելու ասեղնագործության հիմնական կարատեսակները,
2. ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի և կիրառության ներկայացնելու նախագծային սխեմատիկ տեսակները,
3. ըստ ասեղնագործության տեսակի բացատրելու թելերի մշակման եղանակները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- կառուցելու տեխնիկական նկարներ, սխեմատիկ պատկերներ և օգտվելու դրանցից,
- ասեղնագործության համար ոճավորելու և մշակելու նախանկարներ,
- Մարաշի, Այնթապի և Կարինի /Ուկեթել/ ասեղնագործության կարատեսակներով ասեղնագործելու /կրկնօրինակումներ, ստեղծագործական աշխատանքներ/:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն),
- զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն),
- գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն),
- ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
- ինտերակտիվ-կառուցրական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման, առավելագույնը 20 միավորով և 2 բաղադրի-չով.
 1. լսարանային գործնական առաջադրանքներ՝ 0-12 միավոր,
 2. ինքնուրույն գործնական առաջադրանքներ՝ 0-8 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Առարկայի դերն ու նշանակությունը դեկորատիվ-կիրառական արվեստների համակարգում: Հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2.** Մարաշի ասեղնագործություն: **Թեմա 3.** Ուկեքուղ ուկեթել ասեղնագործություն /Կարինի ազգային զգեստ/: **Թեմա 4.** Այնթապի ասեղնագործություն:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Դավթյան Ս., Հայկական ասեղնագործության մասին, Երևան, 1973, [http://basss.asj-oa.am/2093/1/1961-12\(79\).pdf](http://basss.asj-oa.am/2093/1/1961-12(79).pdf)
- Դավթյան Ս., Մարաշի Ասեղնագործություն, Ե. 1978:
- Դավթյան Ս., Հայկական ասեղնագործության մի հին նմուշ, Բանբեր Մատենագարանի, Երևան 1956, <https://www.matenadararan.am/ftp/data/Banber3/3.S.Davtyan.pdf>
- Հարությունյան Ս., Էջեր Արցախի գորգագրության և ասեղնագործության մասին, ԵՊՀ, Երևան, 2015, http://publications.yssu.am/wp-content/uploads/2015/11/Marine_Harutyunyan_422-431.pdf.
- Մնացականյան Ս. Շ., Հայկական զարդարվեստ, Ե., 1955: <https://cloud.mail.ru/public/BdkN/PwHKxrZht>
- Քյուրքյան Ս., Հ. Բագէ Խաչերեան, Հայկական զարդարվեստ, Ե.. 2010:
- Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Ձեռագործ Հայոց», Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Ե. 2015:
- Կարինե Բագեյան, Ասեղնագործությունը և ժանեկագործությունը Ալեքսանդրապոլի արհեստների համակարգում, հոդված, <https://arar.sci.am/dlibra/publication/216516/edition/197230/content>

1. 0404/B35	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-2	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	

6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ
8.Դասընթացի նպատակները	Է ուսանողին սովորեցնել հելյունագործ և ասեղնագործ ժանյակների, ինչպես նաև ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքների (մաքոքային գործվածքներ, մաքրամեջ) կատարման ձևերին: Դասընթացի խնդիրները. սովորեցնել ճանաչել և տարբերակել հելյունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեխնիկական նկարները և սխեմատիկ պատկերները, սովորեցնել կառուցել հելյունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեխնիկական նկարներ՝ հաշվի առնելով առանձնահատկությունները և զարդարությունները, սովորեցնել ըստ կատարեսակների նախապատրաստել թեկերը, ստեղծել գործնական աշխատանքներ՝ /անձեռոցիկներ, գլխաշորեր, սփոռցներ, պանոն/ հելյունագործ և ասեղնագործ ժանյակներով, մաքրամեջ կատարման եղանակով:
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողին ունակ կիրակիք՝	
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն	ճանաչելու հելյունագործ և ասեղնագործ ժանյակների տեսակները՝ ըստ իրենց դպրոց-կենտրոնների, ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի ներկայացնելու տեխնիկական նկարները և դրանց սխեմատիկ տեսակները, բացատրելու թեկերի մշակման եղանակները՝ ըստ կատարվող աշխատանքի և կատարման ձևերի /հելյունագործություն, ասեղնագործություն, ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքների մաքոքային գործվածքների, մաքրամեջի:
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ	կառուցելու սխեմատիկ պատկերներ և օգտվելու դրանցից, ոճավորելու և մշակելու նախանկարներ, կատարելու գործնական աշխատանքներ /հելյունագործ, ասեղնագործ ժանյակներ, ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքներ՝ մաքոքային գործվածքներ, մաքրամեջ:/
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:	
Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետարի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրի գործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենիկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:	
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:	
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:	
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:	
Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:	
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
1. Խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),	
2. գննական մեթոդները (դիդակտիկ կոուրսերի ցուցադրում, դիտում և այլն),	
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),	
4. Ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),	
5. Հնտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.	
Առարկան գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.	
2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.	
1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-3 միավոր,	
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:	

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Հեյտնագործ ժանյակներ: Թեմա 2. Ասեղնագործ ժանյակներ /Վանի և Կարինի ժանյակագործություն/: Թեմա 3. Ոչ հենքային, հանգուցավոր գործվածքներ՝ մաքոքային գործվածք, մաքամե:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Դավթյան Ս., Հայկական ժանյակ, Եր., 1966: http://tert.nla.am/archive/HAY%20GIRQ/Ardy/1951-1980/haykakan_janyak_1966.pdf		
2. Դավթյան Ս., Հայկական ասեղնագործության մի հին նմուշ, Երևան, Մատենադարան, 1956, https://www.matenadaran.am/ftp/data/Banber3/S.Davtyan.pdf		
3. Մնացականյան Ս. Շ., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 1955: https://cloud.mail.ru/public/BdkN/PwHKxRZht .		
4. Մխիթարյան Լ., Հայկական ասեղնագործ ժանյակ, Եր., 2018:		
5. Գայֆայան Ս., Մխիթարյան Լ., Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստի տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002, 3/161:		
6. Քյուրքյան Ա., Բագդ Խաչերեան Հ., Հայկական զարդարվեստ, Եր., 2010:		
7. Գործվածքի հայտնության բառուղիներում, Հայկական կարպեսի և ասեղնագործության ցուցադրություն, «Փրկեալ Ձեռագործ Հայոց», Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր., 2015:		
8. Պուտենյան Տարյա Միխայլովա, Մակրամ, Ամերիկայի աշխատանք կատարելու մեթոդներին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողին ունակ կլինիկ՝ հաշվարկով էսքիզներ և տարբերակել ըստ սխեմատիկ կառուցվածքի,		
10. Վերհանել հետազոտել, հավաքագրել նյութեր /նախագծեր/, սխեմաներ, տեխնիկական նկարներ,		
11. Ծանոթացնել կարպետային գործվածքատեսակներին և դրանց հետ աշխատելու հմտություններին,		
12. Ստեղծել կարպետի գործվածքով գործնական աշխատանքներ /անձեռոցիկներ և տակդիրներ, հացաման, գոտի, թասակ, պայուսակ/,		
13. Կատարել հենքային աշխատանքներ,		
14. Սովորեցնել գործել կրկնվող զարդարանախշեր,		
15. Սովորեցնել ըստ կատարվող աշխատանքների նախապատրաստել թելեր:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողին ունակ կլինիկ՝ մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Թվարկելու նախագծման մեթոդներն և ցուցադրելու կառուցման փուլերը,		
2. Թվարկելու հայկական գորգերի և կարպետների տեսակները և ըստ իրենց անունների և կառուցվածքի ներկայացնելու դրանք,		
3. Ճանաչելու, ըստ տեսակների տարբերակելու հայկական գորգերն ու կարպետները,		
4. Բացատրելու ըստ կատարվող աշխատանքների թելերի մշակման եղանակները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարպություններ.		
1. Կիրառելու «Զարդարվեստի կոմպոզիցիա», «Աշխատանք նյութի վրա» և «Գունատեսություն» առարկաների գիտելիքները՝ կարպետագործության և նրա սխեմատիկ նկարներ ստեղծելու մեջ,		
2. Կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ,		
3. Կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու սխեմատիկ էսքիզներում,		
4. Գործելու կարպետի կրկնվող պատկերներ՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերը՝ հմտորեն օգտվելով հաշվարկային գծապատկերից,		
5. Կիրառելու ոճավորման մեթոդները սխեմատիկ նկար ստեղծելու մեջ,		
6. Մշակելու և հաշվարկելու տեխնիկական սխեմաներ:		

գրնդիանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
2. կատարելու թիմային առաջադրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետադիմական, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ կուրսերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցդական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուր 5 միավոր առավելագույն արժեքով:

1-ին ընթացիկ քննությունը գնահատվում է հետևյալ բաղադրիչներով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-3 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննությունը հետազոտական աշխատանք է, որը գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.

1. արդիականություն, ինքնուրույնություն,
2. արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն,
3. արդյունքների որակական վերլուծություն,
4. բանավոր ներկայացում,
5. համապատասխան եզրակացությունների առկայություն:

Եզրափակիչ գնահատում 0-10 միավոր առավելագույն արժեքով:

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-6 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Հայկական կարպետների տեսակները: **Թեմա 2.** Տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատճեր, էսքիզներ: **Թեմա 3.** Կարպետագործության համար թեկեր: **Թեկերի մշակում** և նախապատրաստում: **Հենք:** **Թեմա 4.** Հաստատված էսքիզների հիմա վրա կարպետի հյուսման աշխատանքներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Իսրայելյան Ա., Հայկական գորգերն ու կարպետները, Եր., 2019:
- Հայկական գորգեր, Եր., 1986:
- Գործվածքի հայտնության քառուղիներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, Փրկեալ ձեռագործք հայոց, Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր., 2015:
- Գայֆայան Ս., Մխիթարյան Լ., Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստի տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002, 3/161:
- Бабенников М. В. Народное декоративное искусство Закавказья и его мастера, М., 1948.

1.0404/B51	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-4 /ՀԲ	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հենքային գորելենի կատարման եղանակներին, նրա տեխնիկական նկարների հաշվարկայի ձևերին: Ծանոթացնել հետազոտական աշխատանք կատարելու մեթոդներին:

Դասընթացի խնդիրները.

- սովորեցնել հավաքագրել նյութեր, կատարել նախանկարներ՝ էսքիզներ,
- ծանոթացնել գորելենագործության գործվածքատեսակներին և դրանց հետ աշխատելու հմտություններին,
- ստեղծել գորելենի գործվածքով գործնական աշխատանքներ /պանոն, պայուսակ/,
- սովորեցնել ըստ կատարվող գործնական աշխատանքների նախապատրաստել թելերը և համակցվող նյութերը:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

առ մասնագիտական գիտելիք և խնացություն.

- թվարկելու նախագծման մեթոդներն և ցուցադրելու կառուցման փուլերը,
- բացատրելու գորելենագործության աշխատանքի փուլերը,
- բացատրելու ըստ կատարվող աշխատանքների թելերի մշակման եղանակները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

- կիրառելու «Զարդարվեստի կոմպոզիցիա», «Աշխատանք նյութի վրա» և «Գունատեսություն» առարկաների գիտելիքները կարպետագործության և նրա սիեմատիկ նկարներ ստեղծելու մեջ,
- կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ,
- կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու նախանկարներում և էսքիզներում,
- գործելու գորելեն՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերը,
- կիրառելու ոճավորման մեթոդները՝ տեխնիկական նկարներ և էսքիզներ ստեղծելու ընթացքում:

գ. բնդիքանրական/փոխանցելի կարողություններ.

- կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում,
- կատարելու թիմային առաջադրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրքության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ2. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օստար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝

հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայցրած որոշումների համար:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12.Գնահատման մեթոդները և չափամիջներն են.

Առարկան գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուր 5 միավոր առավելագույն արժեքով:

1-ին ընթացիկ քննությունը գնահատվում է հետևյալ բաղադրիչներով.

3. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-3 միավոր,
4. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:

2-րդ ընթացիկ քննությունը հետազոտական աշխատանք է, որը գնահատում հետևյալ բաղադրիչներով.

- ✓ արդիականություն, ինքնուրույնություն,
- ✓ արդյունքների հիմնավորվածություն, հավաստիություն,
- ✓ արդյունքների որակական վերլուծություն,
- ✓ բանավոր ներկայացում,
- ✓ համապատասխան եզրակացությունների առկայություն:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր առավելագույն արժեքով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-6 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գորելենը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսակ, առաջացման և զարգացման պատմությունը: **Թեմա 2.** Տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատկեր, էսքիզներ: **Թեմա 3.** Գորելենում կիրառվող թեկերը և համակցող նյութերը: **Թեմա 4.** Ծավալային գորելեններ: **Թեմա 5.** Հաստատված էսքիզների հիմա վրա գորելենի իրականացման աշխատանքներ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Мартынова Ю., Соколова М., Эксклюзивный гобелен. Техника. Приемы, Изделия АСТ-Пресс, 2011.
2. Карен Рэнни, Гобелен, АСТ, 2002.
3. Бугрова Н. А., Шлеюк С. Г., Халиуллина О. Р., Основы ткачества, онлайн чтение, <https://iknigi.net/avtor-olga-haliullina/107741-osnovy-tkachestva-olga-haliullina/read/page-1.html>
4. Марина Торшина, Пейзаж в шпалерном ткачестве, Мир искусств: Вестник Международного института антиквариата , 2014 / <https://cyberleninka.ru/article/n/peyzazh-v-shpalernom-tkachestve>

1.0404/B58	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-5	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել տարրեր եղանակներով նկարազարդել գործվածքներ /հանգուցային, դաշվածքային, սառը բատիկ, տաք բատիկ/:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• սովորեցնել ճանածել և տարրերակել բատիկի համար նախատեսված գործիքներն ու նյութերը,• սովորեցնել կառուցել գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման համար տեխնիկական նկարներ՝ հաշվի առնելով առանձնահատկությունները և զարդամուտիվները,• ստեղծել բատիկի եղանակով կատարված ստեղծագործական աշխատանքներ /գլխաշոր-վկապ, սփոռցներ, պանոն/:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ճանաչելու բատիկի տեսակները՝ ըստ կատարման եղանակի,
2. ճանաչելու բատիկի նյութերը և բացարելու դրանց առանձնահատկությունները,
3. ներկայացնելու բատիկի զարգացման պատմությունը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. էսքիզների կամ այլ պատկերների հիման վրա կառուցելու գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման տեխնիկական նկարներ և օգուվելու դրանցից,
2. գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման աշխատանքներում կիրառելու նյութերն ու գործիքները,
3. տաք բատիկի համար պատրաստելու պարաֆինային խառնուրդ,
4. կատարելու գործվածքի գեղարվեստական նկարազարդման գործնական աշխատանքներ:

գ. ընդհանուրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. պահպանելու անվտանգության կանոնները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա.1. Նկարազրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա.3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրծության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ.2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ.3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ.4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Գ.1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.

- 2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.
 1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-3 միավոր,
 2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:
 3. Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր առավելագույն արժեքով:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Բատիկը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսակ, նրա ծագումը, զարգացման պատմությունը: **Թեմա 2.** Գործվածքների նկարազարդման հանգույցային եղանակները*: **Թեմա 3.** Գործվածքների նկարազարդում դաշվածքային եղանակով*: **Թեմա 4.** Գործվածքների նկարազարդում սառը բատիկի եղանակով*: **Թեմա 5.** Գործվածքների նկարազարդում բատիկի տաք եղանակով*: * Բոլոր գործնական աշխատանքները կատարվում են դասախոսի կողմից հաստատված նախանկարների հիման վրա:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Зотова Н. В., Батик. Ростпись по ткани + DVD, Уч. пособие, Санкт-Петербург, 2019.
2. Соколова О., Волшебный мир батика, Феникс, Ростов-на-донау 2013.
3. Перелешина И., Батик. От основ к импровизации. Законы композиции и цвета. Холодный батик.

1.0404/B61	2.Գործվածքի գեղարվեստական ձևավորում-6	3.6 ECTS կրթիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.4/86/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հայկական ավանդական գորգագործության կատարման եղանակները, նրա տեխնիկական նկարների հաշվարկայի ձևերը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ճանաչել հայկական գորգերը, • սովորեցնել կատարել նախագծային հաշվարկով էսքիզներ և տարբերակել ըստ սիեմատիկ կառուցվածքի, • վերհանել, հետազոտել, հավաքագրել նյութեր /նախագծեր, սիեմաներ, տեխնիկական նկարներ, • ճանոթացնել գորգի հանգույցների տեսակներին և գործվածքատեսակներին, • ճանոթացնելու գորգի հաստոցի հետ աշխատելու հմտություններին՝ հենման աշխատանքներ և ասպելու աշխատանքներ, • ճանոթացնելու գորգագործության գործիքների հետ աշխատելու հմտություններին, • ստեղծել գորգի գործվածքով գործնական աշխատանքներ, • սովորեցնել գործել կրկնվող զարդանախշեր, • սովորեցնել նախապատրաստել թելերն ըստ կատարվող աշխատանքների:		

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն

1. ճանաչեուլ հայկական գորգերն ու դրանց տեսակները,
2. ճանաչելու և թվարկելու հայկական գորգերի տեսակները և ներկայացնելու դրանք ըստ իրենց անունների և կառուցվածքի,
3. բացատրելու թելերի մշակման եղանակներն՝ ըստ կատարվող աշխատանքների:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կիրառելու գորգագործության գործիքները,
2. հմտորեն աշխատելու գորգի հաստոցի հետ՝ հենելու, ասպելու,
3. կատարելու տեխնիկական հաշվարկներ,
4. կատարելու հետազոտություններ, հավաքագրելու նյութեր և դրանք ցուցադրելու սիեմատիկ էսքիզներում,
5. գործելու տեխնիկական տարբեր հյուսվածքներով գորգեր՝ նույնությամբ վերարտադրելով էսքիզի պատկերն ու հմտորեն օգտվելով հաշվարկային գծապատկերից,
6. ստեղծելու և ոճավորելու սիեմատիկ և տեխնիկական պատկերներ :

գ. բնդիանքան/փոխանցելի կարողություններ.

1. պահպանելու անվտանգության կանոնները:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետարի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային

փոխազդեցության գործուները:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. զննական մեթոդները (դիրքակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցրդական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.		
Առարկան գնահատվում է եզրափակիչ գնահատումով.		
2 ընթացիկ քննություն՝ յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով. 1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-3 միավոր, 2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր: 3. Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր առավելագույն արժեքով:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		
Թեմա 1. Հայկական գորգերի տեսակները: Թեմա 2. Տեխնիկական նկարներ, հաշվարկային գծապատկեր, էսքիզներ: Թեմա 3. Գորգագործության համար թեկեր: Թեմա 4. Մշակում և նախապատրաստում: Հենք և միջնաբեկ: Հանգուցային թեկեր: Թեմա 5. Հաստատված էսքիզների հիմա վրա գորգի հյուսման աշխատանքներ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ.		
1. Իսրայելյան Ա., Հայկական գորգերն ու կարպետները, Եր., 2019: 2. Հայկական գրգետը, Եր., 1986: 3. Գայֆայան Ս., Միհրանյան Լ., Հայկական միջնադարյան զարդարվեստը որպես ազգային տեքստի տեխնոլոգիաների ամրագրման միջոց, ՊԲՀ, 2002: 4. Գործվածքի հայտնության բառույթներում, Հայկական կարպետի և ասեղնագործության ցուցադրություն, Փրկեալ ձեռագործք հայոց, Նարեկ Վան Աշուղաթոյանի հավաքածու, Եր., 2015: 5. Բաբենչիկով Մ. Վ, Народное декоративное искусство Закавказья и его мастера, М, 1948.		
1.0403/B20	2. Գծանկարչություն -1	3.6 ECTS կրեդիտ
4.6 Ժամ/շաբ.	5.6/84/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել գծանկարի հնարավորություններին, ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսումնասիրել և գծանկարի օրենքներին համապատասխան վերարտադրել առաջադրվող երկրաչափական մարմինները, կենցաղային իրերն ու առարկաները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• սովորեցնել թղթում գրագետ տեղադրել և երկրաչափորեն կառուցել տրված առաջադրանքը, • սովորեցնել ընկալել ու յուրացնել լուսաստվերային խաղերը, տոնային ու գծային կառուցումները, միջավայրի ազդեցությունը առարկաների վրա և հակառակը, • գծանկարի գծատոնային արտահայտչամիջոցներով, ճիշտ տոնային համադրումներով, հասնել կառուցրդական, վերլուծական, լուսաստվերային պլաստիկայի:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու գծանկարի դերն ու նշանակությունը, 2. թվարկելու գծանկարչության տարրական հասկացությունները, 3. բացատրելու լույսի ու ստվերի, գծի տոնի համակցումը, 4. ցուցադրելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 5. մեկնաբանելու համաշափության մասին մոտեցումները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. գծի տոնի միջոցով ստանալու նյութականություն, 2. հարթ մակերեսի վրա ստանալու եռաչափ ծավալներ, 3. օգտագործելու գիծը, տոնը, կիսատոնը՝ լույսն ու ստվերը ստանալու համար:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզներում		

ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԱԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուայ նախագծերի լուծումները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. գննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումը՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Գծանկարչության դերն ու նշանակությունը: Հիմնական հասկացությունները: Հասկացություն լույսի ու ստվերի, գծի տոնի, համակցման վերաբերյալ: **Թեմա 2.** Նատյուրմորտ զիպսե որևէ երկրաչափական մարմնով (բուրգ, գլան, գունդ, վեցանիստ և այլն)՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 3.** Նատյուրմորտ զիպսե երկրաչափական մարմնով (բուրգ, գունդ, վեցանիստ և այլն), ափսեի մեջ դրված մրգով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ սափորի մեջ տեղադրված ճյուղով, տերևով, ծաղիկով՝ դեկորատիվ մոտեցմամբ: **Թեմա 5.** Նատյուրմորտ պարզ զիպսե զարդանախշով, բանջարեղեններով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ: **Թեմա 6.** Նատյուրմորտ զիպսե զարդանախշով, սափորով, մրգերով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Бесчастнов Н., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Кузин В., Наброски и зарисовки, М., 1981.
5. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
6. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.

1.0403/B24	2. Գծանկարչություն -2	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.6/54/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ մարդու գլխի հատվածային մասերի կառուցմանը և պատկերմանը: Ուսումնասիրել և գծանկարի օրինակներին համապատասխան պատկերել մի քանի կենցաղային առարկաներ միասին (մեկ ամբողջության մեջ՝ դեկորատիվ-երկրաչափական կառուցվածքով):		
Դասընթացի խնդիրները. • գծանկարի միջոցով ուսումնասիրել մեկ կամ մի քանի առարկաների կապը միմյանց և շրջապատի հետ,• գծի տոնի միջոցով ցույց տալ առարկայի կառուցվածքը,• առարկան կամ առարկաները ենթարկել դեկորատիվացման՝ պահպանելով նրանց ներքին բովանդակությունը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը,
2. ստանալու համոզիչ պատկեր մեկ կամ մի քանի առարկայով՝ օգտագործելով գծանկարի հնարավորությունները,
3. յուրաքանչյուր առարկայում տեսնելու ստեղծագործական տարր՝ ներկայացնելով այն դեկորատիվ-կիրառական մտածելակերպով:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. պատկերելու մարդու գլխի հատվածային մասերը (քիթ, բերան, աչք, ականջ),
2. կատարելու նյութից ճեպանկարներ ու նախանկարներ,
3. թղթում ստանալու եռաչափ ծավալներ,
4. ընկալելու նյութի բովանդակությունը և ենթարկելու այն դեկորատիվացման՝ պահպանելով նրանց ներքին բովանդակությունը,
5. ներկայացնելու ինքնուրույն կատարած աշխատանքները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կիրական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. գննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. ըննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, սափորով, մրգերով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ:

Թեմա 2. Մարդու գլխի կառուցվածքի հատվածային ուսումնասիրություն /ականջ, քիթ, աչք, շորթեր/:

Թեմա 3. Գիպսե աշքի դեկորատիվ լուծումներով պատկերում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ մի քանի կենցաղային /ապակի, մետաղ, կավ/ առարկաներով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ջկովանի Չիվարդի: Ռисование. Полное руководство, М., 2015:
2. Կուզին В., Наброски и зарисовки., М., 1981.
3. Лушников Б., Рисунок. Портрет, М., 2002.
4. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
5. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
6. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
7. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.

8. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеева Е. Учебный рисунок, М., 1967.
 9. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б., Рисунок, М., 1978.

1.0403/B30	2.Գծանկարչություն -3	3.6 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.6/84/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է զարգացնել տարածական ընկալում, տարբերակել լույսի և ստվերի առանձնահատկությունները: Ուսանողին հմտացնել ձեպանկարի, նախանկարի, կարճատև գծանկարի մեջ, որպեսզի արագ կողմնորոշվի տեսածքը վերաբարեկիս: Սովորեցնել նկարել մարդու վերջույթները (նաև դեկորատիվ-կիրառական իրերի համադրությամբ):		
Դասընթացի խնդիրները.		
• ձեռք բերել գծի, տոնի, անդրադարձների արագ ընկալման ունակություն, • գրաֆիկական նյութերի մշակմամբ ստանալ լույսի ու ստվերի տոնայնություն, • կենցաղային իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանուրական պատկեր, • որոշակի գրագիտությամբ մշակել առանձին դէտալներ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. Ներկայացնելու լույս ու ստվեր, անդրադարձներ ստանալու առանձնահատկությունները,		
2. Ներկայացնելու առարկան պատկերելու սեփական մոտեցումների առանձնահատկությունները,		
3. Քվարկելու և բնույթագրելու ծավալի ստացման հիմնական մեթոդները, հետազոտման ընթացքն ու արդյունքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. Գործնականում ցուցադրելու առարկաների միմյանց վրա և շրջապատի փոխազդեգությունը՝ համաշխափությունների գրագետ օգտագործմամբ,		
2. Կիրառելու լույսի, ստվերի և ծավալի ստացման հիմնական մեթոդները,		
3. Վերլուծելու առարկան պատկերելով բնորոշ հատկությունները,		
4. Կառուցելու հորինվածքային պատկերներ,		
5. Ստեղծելու կենցաղային իրերի, գիպսե առարկաների համադրությամբ դեկորատիվ հորինվածք:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:		
Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ4.Ստեղծելու և վերաբարեկելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ5.Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդներ, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:		

12.Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատում՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Մարդու գիպսե ձեռքի ուսումնասիրում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 2.** Մարդու գիպսե ուտքի թաթի ուսումնասիրում՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 3.** Նատյուրմորտ սենյակային բույսով, մրգերով՝ գորգի համադրությամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ կենցաղային մետաղյա և ապակյա իրերով, գիպսե ձեռքով կամ ուտքի թաթով՝ կարպետի համադրությամբ:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Учебный рисунок в академии художеств, М., 1990.
2. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
4. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
5. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
7. Рисунок в Академии художеств. Альбом, М., 1990.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт. М., 1955.

1.0403/В37	2.Գծանկարչություն -4	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 6/84/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ գանգի, տաշվածքով գիպսե զլիսի անատոմիական կառուցվածքների, ուսանողներին սովորեցնել նկարել մարդու գանգ, տաշվածքով և անատոմիական զլուսի, կատարել դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանք:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• գծանկարի միջոցով կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ, • ուսումնասիրել հեռանկարը, լույսը, ստվերը, գիծը, տոնը՝ որպես ամբողջական միջավայր, • ուսումնասիրվող իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր՝ հորինվածքային-դեկորատիվ աշխատանք:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկայի մասնագիտական գիտելիքի և իմացություն.		
ա. Ամանագիտական գիտելիքի և իմացություն. 1. Ներկայացնելու հորինվածքում հեռանկարի կառուցման ձևերը, 2. Ներկայացնելու և մեկնաբանելու հեռանկարում իրերի ու առարկաների կրածման առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու նախանկարներ և ձեպանկարներ՝ տարբեր նյութերով, 2. ստանալու ծավալ՝ զծի, տոնի, լույսի և ստվերի օգնությամբ, 3. կատարելու համաշափ, գրագետ, վերլուծական կառուցում:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ս2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:		
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ4. Ստեղծելու և վերաբարեկան դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		
1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդներ,		

3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Մարդու գանգ՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: Նախնական ձեպանկարների, նախանկարների կատարում: **Թեմա 2.** Մարդու բնական կամ զիպսե գանգի դեկորատիվ ծավալապաշտական աշխատանք: Կատարել նախնակարներ: **Թեմա 3.** Ա. Դյուրերի տաշվածքով մեթոդական գլուխ՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 4.** Մարդու զիպսե անատոմիական գլուխ: Մարդու զիպսե զլիի ուսումնասիրում վարպետների գծանկարներից: Նախնակարներ և ձեպանկարներ կրկնօրինակում: **Թեմա 5.** Զիպսե գլուխ (Վոլտեր, Սոկրատ, Գատամելատ, Վեներա, Հերա) 2 դիրքից՝ մեկ թղթի վրա:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
3. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
4. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006.
5. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
8. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:

1.0403/B46	2.Գծանկարչություն -5	3.4 ECTS կուղիս
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատմամբ	
		8.Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին կատարել զլիի տարածական, ծավալային պատկերում: Կատարել դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանք:
		Դասընթացի խնդիրները.
		• գծանկարի միջոցով նկարել նատյուրմորտ՝ զիպսե զլիի առկայությամբ, • ուսումնասիրել զիպսե տոնը, լույսը և ստվերը, • օգտագործել հեռանկարը որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց, • տարբեր մեթոդներով ուսումնասիրել դիմանկարը շրջապատում:
		9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝
		ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն.
		1. նկարելու մարդու զլիի համաշափությունները՝ ցուցադրելով նրա կառուցվածքը, 2. համակցելու զիպսե զլուխը տարբեր առարկաների և կենցաղային իրերի հետ, 3. բացատրելու ծավալների ստացման տրամաբանությունը և մեթոդները:
		բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.
		1. կառուցելու մարդու զիպսե զլուխը կենցաղային իրերի համադրությամբ, 2. կատարելու սոնային, գծային աշխատանք:
		10.Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.
		Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:
		Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.

1. խորքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննարատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Գիպսե դիմակ կտորի ծալքի համադրությամբ: Նախանկարներ, ճեպանկարներ գիպսե դիմակից:

Թեմա 2. Նատյուրմորտ գիպսե դիմակով, կենցաղային իրերով, երաժտական գործիքով, մրգով՝ կտորի ծալքի համադրությամբ: **Թեմա 3.** Գիպսե գլուխ (Վոլտեր, Սոկրատ, Գատամելատ, Վեներա, Զերա) կարպետի համադրությամբ: Նախանկարներ և ճեպանկարներ: **Թեմա 4.** Գիպսե գլխով նատյուրմորտ՝ վերլուծական մոտեցմամբ (Վոլտեր, Սոկրատ, Գատամելատ, Վեներա, Զերա): Մեծ վարպետների գծանկարներից դիմանկարի կրկնօրինակումներ: **Թեմա 5.** Գիպսե գլխով նատյուրմորտ՝ դեկորատիվ ստեղծագործական, ծավալապաշտական աշխատանք:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
5. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
6. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
7. Ростовцев Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.

1.0403/B53	2.Գծանկարչություն -6	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի վերլուծական ուսումնասիրում, դրանք օգտագործել ստեղծելու դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի պատկերում՝ նրանց կիրառմամբ ստեղծելով դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,		
• վարպետների փորձի հիման վրա ուսումնասիրել գիպսե մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանքներ,		
• ուսումնասիրել լույսը և ստվերը, հեռանկարը որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ		
ա. Ասսնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը,		

2. Վերաբուժելու նյութի տոնայնությունները, լուսերը և սովերները, անդրադարձները,
 3. բացատրելու գիպս անառողմական մարմնի մկանային համակարգի առանձնահատկությունները:
- Բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.**
1. կատարելու գիպս մարմնի և դիմանկարի տարածածավալային մշակում, ճեպանկարներ և նախանկարներ,
 2. պատկերելու գիպս մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք՝ վարպետների փորձի հիման վրա:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերաբուժելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա 1.** Գիպս իրանի վերլուծական ուսումնասիրում: **Թեմա 2.** Գիպս անառողմական մարմնի վերլուծական ուսումնասիրում: **Թեմա 3.** Դիմանկարի ուսումնասիրում: **Թեմա 4.** Գիպս մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք՝ վարպետների փորձի հիման վրա:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Բարщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
4. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
5. Кузин В.С., Наброски и зарисовки, М., 1981.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.

1.0403/B21	2.Գունանկարչություն-1	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.1-ին կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ջրաներկով պատկերել նատյուրմորտ՝ տարբեր իրերի համադրությամբ, մեկ գույնի տոների միջոցով սովորեցնել ջրաներկով աշխատելու տեխնիկային, կատարել նախանկարներ:

Դասընթացի խնդիրներ.

- ուսանողին ծանոթացնել ջրաներկի դասական տեխնիկային, կիրառման եղանակներին,
- կատարել պարզ նատյուրմորտներ ու նախնանկարներ՝ օգտագործելով գրիգալի տեխնիկան,
- սովորեցնել ջրաներկի տարբեր տեխնիկաները,
- կատարել ազատ թեմայով դեկորատիվ ոճավորված աշխատանք,
- ուսումնասիրել վարպետների ջրաներկով աշխատանքները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու գունանկարչության դերն ու նշանակությունը, հիմնական հասկացությունները,
2. նկարագրելու աշխատանքի ընթացքը, նաև մեկ գույնի տոներով աշխատելու տեխնիկան,
3. բնութագրելու գունային և տոնային ներդաշնակ համարման սկզբունքներն ու կատարման ձևերը:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. կատարելու գունատոնային աշխատանք՝ թղթի մեջ գրագետ տեղադրելով պարզ կենցաղային իրեր և տարբեր առարկաներ,
2. կատարելու նախանկարներ՝ օգտագործելով ջրաներկին հատուկ տարբեր նկարչական տեխնիկաներ,
3. ստանալու դեկորատիվ հորինվածք՝ օգտագործելով երկրաչափական ծավալներ,
4. կատարելու նախանկարներ կենցաղային իրերից:

10. Դասընթացը ձևադրում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿՍ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակներ:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11. Վիրառված են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. զործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված զործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից:

- Թեմա 1.** Ներածություն: Գունանկարչության դերն ու նշանակությունը: Հիմնական հասկացությունները:
Թեմա 2. Նատյուրմորտ երկու սափորով (մեկը՝ հորիզոնական, մյուսը՝ ուղղահայաց, մեկ գույնով՝ գրիգալ), մրգով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ: **Թեմա 3.** Նատյուրմորտ մրգերով, սափորով, ափսեով՝ գույնային երանգներով կտորների համադրությամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ փայտե (ծղոտե, կավե) ափսեով, սափորում դրված ձյուղերով կամ վրձիններով, պարզ կարպետով, մրգերով՝ տաք տոնայնությամբ կտորների համադրությամբ: **Թեմա 5.** Նատյուրմորտ պարզ գիշտե զարդանախշով, մրգերով, փայտե գրալով, ապակյա կենցաղային իրերով՝ տաք և սառը գույնների կտորի ծալքերով: **Թեմա 6.** Նատյուրմորտ ապակյա, մետաղյա, կավե կենցաղային իրերով՝ տաք և սառը գույնների կտորի ծալքերով:

14. Հիմնական գրականության ցանկ:

1. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
2. Кузин В., «Рисунок. Наброски и зарисовки», М.: Академия, 2004.
3. Ломов С., С. Аманжолов, Цветоведение. Учебное пособие, М., 2015.
4. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:

1.0403/B25	2.Գունանկարչություն-2	3.5 ECTS կրետիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.6/54/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել աշխատել տարբեր նյութերով, կատարել կարճատև նախանկարներ, նատյուրմորտներ, ստեղծագործական աշխատանքներ: Կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանք: Հորինվածքը գրագետ տեղադրել թղթում, առարկաները նկարել վերլուծական, բովանդակային մոտեցմամբ զգալով գունատոնային խաղերը, առարկաները, գունային, տոնային, լուսային փոխազդեցությունները, անդրադարձները:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• սովորեցնել տաք և սառը տոների հարաբերությունների միջոցով ստանալ ծավալներ, • ձևավորել գունատոնային ճիշտ ընկալում և վերարտադրում, տարածածավալային մտածելակերպ, • սովորեցնել հորինվածքը թղթում գրագետ տեղադրելուն, • կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանք:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. Ասսնազիտական զիտելիք և իմացություն.		
1. Ճանաչելու գեղանկարչության տեսակները, 2. Ներկայացնելու աշխատանքային գործընթացի հերթականությունը, 3. Ճանաչելու գեղանկարչության ոճերի լավագույն համաշխարհային օրինակները, 4. Թվարկելու և նկարազելու նկարչական ոճերի տարբեր տեսակները:		
բ. Գործնական մասնազիտական կարողություններ.		
1. աշխատելու տարբեր նյութերով, 2. ստեղծելու ինքնատիպ հորինվածքային ոճավորված աշխատանքներ, 3. Նկարելու նատյուրմորտներ՝ տարբեր նյութականություն ունեցող առարկաներով, 4. կատարելու նախանկարներ :		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:		
Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:		

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խորային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով:

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

- Թեմա** 1. Նատյուրմորտ գիպսե աչքով (ականջ, քիթ), երածշտական գործիքով՝ սառը տոնայնությամբ կտորի ծալքերի համադրությամբ: **Թեմա 2.** Նատյուրմորտ գունեղ կտորի ծալքերով, կարպետով, կենցաղային առարկաներով (կավե, մետաղե, փայտե և այլն), մրգով: Նախանկարների կատարում: **Թեմա 3.** Կատարել հորինվածքային աշխատանք՝ հիմքում ունենալով կենցաղային տարբեր իրերի դասավորվածությունը՝ տաք և սառը կտորի ծալքերով: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ տարբեր նյութականություն ունեցող առարկաներով (սափոր, մետաղյա սկուտեղ, փայտե գդալ, ապակե շիշ)՝ հակադիր գունավորվածությամբ կտորի ծալքերով: **Թեմա 5.** Կատարել հորինվածքային ոճավորված դեկորատիվ աշխատանք:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бесчастнов Н., Графика натюрморта: учеб. Пособие, М., 2008.
2. Бесчастнов Н., Графика пейзажа: учеб. Пособие, М., 2008.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Изобразительное искусство, М., 2006.
5. Изобразительное искусство, М., 2009.
6. Искусство и ты, М., 2005.
7. Искусство вокруг нас, М., 2005.
8. Николай Ли, Голова человека. Основы академического рисунка, М., 2010.
9. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.

1.0403/B31	2.Գունանկարչություն-3	3.5 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.6/54/0	
6.3-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանթացնել շրջապատող առարկաների գունային փոխազդեցություններին, նյութը տեսնելու տարածության մեջ, առաջարրանքները կատարելու վերլուծական մոտեցմամբ՝ ճիշտ ընտրելով նյութը: Նախանկարների և ճեպանկարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ դեկորատիվ հորինվածքային լուծումներով:		
Դասընթացի իմքնիները.		
• առաջարրանքից կատարել նախանկարներ, այնուհետև կատարել գրագետ կառուցում,• տիրապետել տարբեր նյութերի օգտագործման առանձնահատկություններին և հնարավորություններին,• ձևավորել գույնի, տոնի, լուսի և ստվերի, ուրվագծի դեկորատիվ տարածական մտածելակերպ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝		
ա. մասնագիտական զիտեկիք և իմացություն.		
1. բացատրելու գույնի զգացական ազդեցությունները,2. բացատրելու գծանկարից գունանկարի անցման քայլերի հերթականությունը,3. քննութագրելու առարկայի գունային կառուցվածքի հիմնական օրինաչափությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		

- պատկերելու գեղանակարչական լուծումներով առարկաներ,
- կատարելու տարբեր նյութերի տեխնիկաներով աշխատանքներ,
- արտահայտելու ամենաթույլ երևացող տոներ և ծավալներ,
- օգտագործելու գույնը որպես արտահայտչամիջոց,
- կատարելու գույնի աստիճանական անցում՝ երանգների քայլերի հերթականությամբ,
- կատարելու դեկորատիվ հորինվածքային լուծումներով ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա:

10.Դասընթացը ձևավորում է կորական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակներ:

Բ5.Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- խոսքային մեթոդները,
- գննական մեթոդները,
- գործնական մեթոդները,
- հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
- ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
- համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
- քննադատական մտածողության մեթոդները,
- խմբային աշխատանքի մեթոդները,
- ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
- վերահսկողության մեթոդները:

12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատումով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բարձրացնող:

- լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
- ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1.Նատյուրմորտ սկզբունքով, մրգերով, ծաղկներով՝ լուսավոր ֆոնի վրա (դեղին, նարնջագույն և այլն): **Թեմա 2.**Նատյուրմորտ գիպսե դետալով՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ՝ տաք տոնայնությամբ կտորի ծալքերով: **Թեմա 3.**Նատյուրմորտ դեկորատիվ լուծումներով: **Թեմա 4.**Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ նատյուրմորտից, դրված աթոռակին՝ պարզ ծալքով, ափսեով, մրգով, փայտե գրալով: **Թեմա 5.**Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ դեկորատիվ հորինվածքային լուծումներով:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ջևանի Չиварդի: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
- Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
- Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:

1.0403/B38	2.Գունանկարչություն-4	3.4 ECTS կրետիտ
4.4 ժամ/շաբ.	5.6/54/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.Եզրափակիչ գնահատմամբ	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել իրենց աշխատանքների վերաբերյալ կատարելու քննակումներ, վերլուծություններ՝ առաջադրանքները հասցնելով տրամաբանական ավարտին: Մի քանի առարկաներով կատարելու ստեղծագործական աշխատանքներ: Քաղաքային կամ գյուղական պատկերներով նկարելու դեկորատիվ գունավորված բնապատկերներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
կիմանա նյութի հետ գույնով աշխատելու առանձնահատկությունները, սովորեցնել աշխատել տարբեր նյութերով, գունախաղի տաք և սառը տոների միջոցով ստանալ եռաշափ տարածություն:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ներկայացնելու տարբեր նյութականությամբ առարկաների յուրահատկությունները,
2. բացատրելու նյութը դեկորատիվության հասցնելու առանձնահատկությունները,
3. նշելու մի քանի նյութերով ստեղծագործական աշխատանքի առանձնահատկությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. հասցնելու առաջադրանքները տրամաբանական ավարտուն տեսքի,
2. կատարելու դեկորատիվ հորինվածքային ձեպանկարներ, ավարտուն նախանկարներ,
3. կատարելու գունատոնային, գունածավալային հստակ, ներդաշնակ համադրում,
4. պատկերվող նյութի վերաբերյալ կատարելու հետազոտական աշխատանքներ և օգտագործելու դրանք ստեղծագործական աշխատանքներում,
5. պատկերվող նյութի ուսումնասիրման նպատակով՝ կատարելու և կիրառելու ձեպանկարներն ու նախանկարները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Բ2. Նեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. գննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագրծակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
10. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Եզրափակիչ գնահատում՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ գնահատում՝ 0-10 միավոր և 2 ընթացիկ քննություններով, յուրաքանչյուրը 5 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-4 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-1 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Նատյուրմորտ սափորով, մրգով՝ դրված լուսամուտագողին՝ դրսի բնապատկերով: **Թեմա 2.** Նատյուրմորտ զիպսե կամ բնական զանգով, երաժշտական գործիքով, մոմակալով՝ մոխրագույն (կապույտ) տոնայնությամբ կտորի ծալքերով: **Թեմա 3.** Նատյուրմորտ կենցաղային իրերով, գրենական պիտույքներով, լիմոնով, ափսեով՝ կապույտ տոնայնությամբ ծալքերի համադրությամբ: **Թեմա 4.** Քաղաքային կամ զյուղական բնապատկեր՝ դեկորատիվ գունեղ գունավորմամբ: **Թեմա 5.** Մի քանի առարկաներով ստեղծագործական աշխատանք կորիստական կոնցեպտով:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015;
2. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
3. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010.
4. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
5. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
6. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

4.4 Ժամ/շաբ.	5.0/60/0
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել տարբեր նյութերով աշխատելու խառը տեխնիկաներին՝ նայուրմորտներ, բնապատկերներ, դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանքներ կատարելու ժամանակ։ Կատարել ձեպանկարներ, նախանկարներ։ Զնավորել սեփական կարծիք ու վերլուծական մտածողություն։ Դասընթացի խնդիրները. • տիրապետել տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաներին, • հասկանալ գունանկարի առանձնահատկությունները։	
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ձանաշելու գեղանկարչության համաշխարհային լավագույն օրինակները, 2. բացատրելու սեփական մտահղացումները, նախանկարներն ու աշխատանքները, 3. մասնագիտորեն ճիշտ արտահայտելու, բացատրելու սեփական մտքերը և ստեղծագործությունները։ բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. ստեղծելու դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանքներ, 2. հմտորեն աշխատելու ջրաներկով, յուղաներկով, այլ նյութերով, 3. կատարել ձեպանկարներ և նախանկարներ, 4. կատարել աշխատանքներ տարբեր նյութականություն ունեցող իրերով՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները։	
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. ձանաշելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի։ Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրություն։ Բ3. ԴԿՍ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը։ Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները։ Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները։	
11.Վիրավորման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները։	
12.Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են. Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ 2 միջանկյալ ստուգումներով, յուրաքանչյուրը 10 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով։ 1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-8 միավոր, 2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր։	
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Նայուրմորտ կենցաղային տարբեր նյութականություն ունեցող իրերով, կարպետով, մրգով՝ մեկ գույնով (գրիզալ) Թեմա 2. Նայուրմորտ գիպսե դիմակով, կենցաղային առարկաներով, մեջք թղթեղանակով կամ փշով սափորով՝ հակադիր գունավորվածությամբ կտրոններով։ Թեմա 3. Նայուրմորտ դեկորատիվ լուծումներով ու ձևերով։ Կատարել ձեպանկարներ ու նախանկարներ։ Թեմա 4. Պլեներ քաղաքային տեսարանով՝ գունեղ դեկորատիվ լուծումներով՝ տար տոնայնությամբ։ Թեմա 5. Դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանք՝ թիթեռներ, խոտանջներ թեմայով։	

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
2. Ли. Н. , Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
3. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
4. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010.
5. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

1.0403/B47	2.Գունանկարչություն-6	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել վերլուծական կառուցման մեթոդները, համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով նկարել նատյուրմորտսներ, պատկերել բնապատկերներ, կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: Ուսումնասիրել վարպետների փորձը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• դասընթացի արդյունքում ուսանողը կտիրապետի գունանկարի առանձնահատկություններին և յուրահատկություններին, արտահայտչամիջոցներին, • ուսումնասիրել տարբեր նկարիչների աշխատանքների տեխնիկաները, • գունային տարբեր տոնայնությամբ, նրբերանգներով ստանալ տարածածավալային խորություններ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. բացատրելու նկարչական նյութերի առանձնահատկությունները (ջրաներկ, գուաշ, պաստելյուաներկ և այլն), 2. տարբերելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները, 3. գրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. գույնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաշափությունները, 2. կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ձեպանկարներ, 3. ստեղծելու դեկորատիվ մոտեցմամբ աշխատանքներ՝ նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.		
Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:		
Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:		
Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:		
Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:		
Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձեերն ու մեթոդները.		
1. խորային մեթոդները, 2. գնական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:		

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ երկու ընթացիկ 2 միջանկյալ ստուգումներով, յուրաքանչյուր 10 միավոր առավելագույն արժեքով և 2 բաղադրիչով.

1. լսարանում կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-8 միավոր,
2. ինքնուրույն կատարված գործնական աշխատանք՝ 0-2 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Նատյուրմորտ սենյակի անկյունում դրված արթոռվ, ավելով, նմանատիպ կենցաղային առարկաներով: Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: **Թեմա 2.** Նատյուրմորտ գիպսե կլոր քանդակով (Վոլտեր, Սոկրատ, Վեներա, Հերա), գլխաշորով, կավե ափսեով, մրգերով: Կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: **Թեմա 3.** Նախանկարների և ձեպանկարների հիման վրա դեկորատիվ մուտեցմամբ բնապատճեր՝ ծավալապաշտական ոճավորմամբ: **Թեմա 4.** Նատյուրմորտ գիպսե մարմնով՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
2. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010.
3. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
4. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 .
5. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грега Элберта, М., 1998.

ՍԱՍԽԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅԱՍՍԱ /ԿԱՍԼԱՐՄԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0404/ B64	2. Տարագի պատմություն	3.4 ECTS կրեմիս
4.3 Ժամ/շաբ.	5.30/15/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել կանացի և տղամարդկանց հայկական ավանդական տարագին, դրանց գործկածքներին և զարդարվեստին, ասեղնագործության տեսակներին:

Դասընթացի խնդիրները.

- տարբերակել տարագում օգտագործված զարդամոտիվների տարրերը և դրանց իմաստային նշանակությունը,
- իմանալ կանաց և տղամարդկանց տարբեր տարածաշրջանների զգեստներում կիրառվող զարդերը, գոտիները և կրկնորինակել դրանք,
- հայկական ավանդական զգեստում կիրառվող կարառեսակները և ասեղնագործության տեսակները:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝**ա. մասնագիտական զիտելիք և իմացություն.**

1. Ճանաչելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստներում օգտագործվող ասեղնագործության և կարպետագործության տեսակները,
2. Ճանաչելու և թվելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների բաղադրիչները,
3. Ճանաչելու տարագում օգտագործվող զարդամոտիվները,
4. Ճանաչելու տարագում օգտագործվող զարդերը և աքսեսուարները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. արտանկարելու և նկարելու տարագում օգտագործվող զարդամոտիվները,
2. կրկնորինակելու տարբեր տարածաշրջանների կանացի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների ասեղնագործությունները,
3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական տարագում կիրառվող կարառեսակները, զարդերը,
4. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկական տարագի ավանդույթները և մոտիվները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգրքության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրառվում և դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. խնտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համազործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Սուրբան գնահատվում է՝ **առանց ընթացիկ գնահատման՝** 20 միավոր սանդղակով, որի բաղադրիչներն են.
ա/ տեսական գիտելիք,
բ/ գործնական աշխատանքներ,
գ/ ինքնուրույն աշխատանք:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն: Գործվածքներ և նրանց զարդարվեստը: **Թեմա 2.** Կանացի զգեստներ: **Թեմա 3.** Տղամարդկանց զգեստներ: **Թեմա 4.** Կանաց և տղամարդկանց զլիի հարդարանքներ: **Թեմա 5.** Կանաց և տղամարդկանց գուլպաներ և ուսնամաններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Պատրիկ Ա., Հայկական տարագ. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Եր., 1967:
2. Ավագյան Ն., Հայկական ժողովրդական տարագը XIX-XX դդ. Երևան, **Հայաստանի** պատմության թանգարան, 1983:
3. Լալայան Ե., Տնայնագործությունը Վասպուրականում, Թիֆլիս, 1914:
4. Հայկական տարագ XVIII – XIX դդ., Ալբու-կատալոգ Երևան, Հայաստանի պատմության թանգարան, 2014:

1.0404/ B64	2. ԴԿԱ պատմություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3 ժամ/շաբ.	5.30/15/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի և արհեստների աշխարհի բազմազանությանը, դրանց ծագմանը և զարգացման պատմությանը:

Դասընթացի խնդիրները.

- դեկորատիվ-կիրառական արվեստի փուլային զարգացման ուսումնասիրություն,
- ԴԿԱ արվեստների աշխարհաքաղաքական տարրերություններ,
- ժամանակակից դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման միտումների ուսումնասիրություն:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիկ՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ճանաչելու տարբեր երկրների և ժամանակաշրջանների դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ստեղծագործությունները,

2. Ճանաչելու տարբեր երկրների արվեստներում օգտագործվող զարդամուխիվները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու տարբեր երկրների դեկորատիվ-կիրառական արվեստում կիրառվող զարդամուխիվները,

2. Ճանաչելու ավանդական հայկական ԴԿԱ ձևերը և ստեղծագործական աշխատանքներում

արտահայտելու դրանք:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնարաններու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ6. Դաստենելու ԴԿԱ (մետալի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. գննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,
8. խնդնուրույն աշխատանքի մեթոդները,
9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Առարկան գնահատվում է **առանց քննության գնահատման՝** 20 միավոր սանդղակով, որի բաղադրիչներն են.
ա/ տեսական գիտելիք՝ 0-15 միավոր,
բ/ ինքնուրույն աշխատանք՝ 0-5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն: **Թեմա 1.** Հին աշխարհի դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: **Թեմա 2.** Անտիկ աշխարհի դեկորատիվ-կիրառական արվեստը: **Թեմա 3.** Հին արևելյան երկրների դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: **Թեմա 4.** Հին Ռուսաստանի դեկորատիվ-կիրառական արվեստ: **Թեմա 5.** Արևմտաեվրոպական միջնադարի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ: **Թեմա 6.** Վերածննդյան ժամանակաշրջանի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ: **Թեմա 7.** Հին Հայաստանի դեկորատիվ և կիրառական արվեստ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Молотова В., Декоративно-прикладное искусство: Учебное пособие / В.Н. Молотова. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Форум, 2013.
2. Смирнов А., Логико-смысловые основания арабо-мусульманской культуры: Семиотика и изобразительное искусство/Ин-т философии РАН.- М., 2005.
3. Фокина Л., История декоративно-прикладного искусства. Учебное пособие. Ростов на Дону, еникс, 2009.
4. История декоративно-прикладного искусства Анри Де Моран, Моран А. Москва, 1982.

1.0404/ B65	2.Տիկնիկագործություն, ապլիկացիա	3.4 ECTS կրետիս
4.3 Ժամ/շաբ.	5.5/45/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել տիկնիկագործության՝ որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ տեսակի:		
Դասընթացի խնդիրները.		
• տարբերակելու տարբեր ազգերի և նշանակության տիկնիկները,		
• ծանոթանալու տիկնիկի էսքիզավորման և գործնականում պատրաստման աշխատանքային փուլերին:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ճանաչելու տարրեր ազգերի և նշանակության տիկիններ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. կատարելու տիկնիկի էսքիզավորման աշխատանքներ,

2. կատարված էսքիզների հիման վրա պատրաստելու հայկական ազգային տիկնիկներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային գարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ6. Դատձենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ4. Սասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,

2. զննական մեթոդները,

3. գործնական մեթոդները,

4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,

5. ինտերակտիվ-կառուցղական մեթոդները,

6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,

7. խմբային աշխատանքի մեթոդները,

8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները,

9. վերահսկողության մեթոդները:

12. Գնահատման մեթոդները և շափանիշները

Դասընթացը զնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 միջանկյալ ստուգումներով, որոնցից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր և 2-ական բաղադրիչով:

1-ին գնահատում. լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-6 միավոր, ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-4 միավոր:

2-րդ գնահատում. լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-6 միավոր, ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-4 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Տիկնիկագործությունը որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ինքնատիպ դրսերում: **Թեմա 2.** Տիկնիկագործության պատմությունը: **Թեմա 3.** Տիկնիկների տեսակները: **Թեմա 4.** Տարրեր ազգերի տիկնիկներ: **Թեմա 5.** Հայկական տիկնիկներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայրապետյան Թ., Չխուկանության սովորույթի վերապրուկները «Համբերության տիկնիկ» հերիաթախմբում, աղբյուրը <http://hpj.asj-oa.am/6205/1/91.pdf>

2. Եսայան U., Հին Հայաստանի մարդակերպ արձանիկները:

3. Տիկնիկների պատկերասրահի գործունեության ծրագիր:

4. История зарубежного театра, под редакцией проф. Г. Н. Бояджиева и проф. А. Г. Образцовой, М., 1981,

5. Обрядовые куклы. Куклы – обереги, Р. М. Головачёва,

6. Флерина Е. А., Игра и игрушка. М., 1973.

7. <http://asbarez.com/arm/97582> /նոր-գիրքեր՝հայկական-ծիսական-տիկնիկներ/:

1.0404/ B65	2.Ապակենկարչություն	3.4 ECTS կրեդիտ
4.3 Ժամ/շաբ.	5.5/45/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ապակենկարչության տեխնիկային՝ կիրառելով և պահպանելով նկարչության սկզբունքներն ու կանոնները։ Սովորեցնել աշխատելու տարրեր նյութերով և գործիքներով, նկարել ապակու հարթ, կոր և անհարթություններով մակերեսների վրա։

Դասընթացի խնդիրները.

- ծանոթացնել տարրեր նկարիչների կատարված վիտրաժային և ապակու նկարագարդված աշխատանքներին,
- կատարել ապակենկարչության էսքիզներ և դրանց ոճովորման աշխատանքներ,
- սովորեցնել օգտագործել տարրեր նյութեր և հմտորեն համադրել դրանք,
- ապակու տարրեր հարթությունների վրա կատարել հորինվածքային պատկերներ,
- գծագրերում և գործնական աշխատանքներում կիրառելու գծագրության, գարդարվեստի կոմպոզիցիայի, գունատեսության գիտելիքները։

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինիք՝

ա. Ամանազիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ճանաչելու ապակենկարչության համար նախատեսված նյութերը և դրանց մակնանշումները։

բ. Գործնական մասնազիտական կարողություններ

1. կատարելու և ոճավորելու նախանկարներ,
2. նկարելու ապակու տարրեր հարթությունների վրա՝ օգտագործելով համապատասխան հորինվածքային պատկեր,
3. գործնականում կիրառելու և ազգային և այլ ժողովուրդների գարդամուտիվները։

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները։

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկինիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները։

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարրեր հնարների ընտրությունը։

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային գարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը։

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները։

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխագլուխության գործոնները։

11. Վիրատվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն),
2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),
3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն),
4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոյեկմային-որոնողական),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն),
6. վերահսկողության մեթոդները։

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ **2 ընթացիկ ստուգումներով**, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր և 2-ական բաղադրիչով։

1-ին գնահատում.

Լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-6 միավոր, ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-4 միավոր։

2-րդ գնահատում.

Լսարանում կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-6 միավոր, ինքնուրույն կատարված գործնական առաջադրանքներ՝ 0-4 միավոր։

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ներածություն։ Առարկայի դերն ու նշանակությունը։ **Թեմա 2.** Ապակիների տեսակները։ **Թեմա 3.**

Նախանկարների /Էսքիզների/ կատարման առանձնահատկությունները ըստ նկարագրդվող մակերեսի՝ հարք, կոր, անհարթություններով: **Թեմա 4.** Հարթ մակերես ունեցող ապակու նկարագրդում*: **Թեմա 5.** Կոր մակերես ունեցող ապակու նկարագրդում*: **Թեմա 6.** Անհարթություններով մակերեսի նկարագրդում*:

*/Գործնական աշխատանքը կատարվում է դասախոսի կողմից հաստատված նախանկարի հիման վրա:

14.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Даря Люцекович, Ростись по стеклу, Издательство: Эксмо, М., 2007
<https://sng1lib.org/book/575438/8a84b2?regionChanged=&redirect=239909701>.
2. Донателла Дзакария, Декоратируем стеклом, Ниола-Пресб М., հրատ. Վայրը, թիվը 2006.
3. Ди Спирито Мария. Витражное искусство и техника росписи по стеклу,
https://academycrafts.ru/org_info/biblioteka/uchebnye-posobiya/kursy-vitrazhist/di_spirito_mariya_vitrazhnoe_iskusstvo_i_tekhnika_ropsisi_po_steklu.pdf
3. Алан Гир И Барри Фристоун, Ростись по стеклу, Издательство: Арт-родник, М., 2009.
<https://sng1lib.org/book/579954/2b5da5?regionChanged=&redirect=239952574>
4. Липпетт Ригли, Цветное Стекло В Интериере, М., 2007.
5. Кейс, витраж, роспись по стеклу, М.: Ниола-Пресс, 2007. http://www.nd-gimn.narod.ru/info_org_vneuroch/summer_files/case-steklo.pdf.

1.0201/B66	2.Թանգարանային գործ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.6-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդել անհրաժեշտ գիտելիքներ թանգարանների, գործածելի հիմնական հասակացությունների և թանգարանային գործի վերաբերյալ:

Դասընթացի խնդիրներ.

- ծանոթացնել թանգարանային գործի տեսությանն ու պատմությանը,
- ծանոթացնել թանգարանային դասակարգումներին և կառավարմանը,
- ծանոթացնել թանգարանային աշխատակազմի մասնագիտական վարքագծի կանոններին,
- ծանոթացնել թանգարանային ֆոնդերի, հավաքածուների համարման և պահպանման եղանակներին, ցուցադրությանն ու ցուցահանդեսներին,
- նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառմանը թանգարաններում:

9.Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիկ՝

ա.մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. Ներկայացնելու թանգարանային գործի պատմությունը, ժամանակակից թանգարանները,
2. Մեկնաբանելու թանգարանների գործունեությունը մշակութային արժեքների հավաքման, պահպանման, հասարակությանը հաղորդակից դարձնելու և սերունդներին փոխանցելու գործում,
3. Ներկայացնելու թանգարանային գործում կիրառվող հասկացությունները,
4. Մեկնաբանելու թանգարանային գործի կազմակերպումը:

բ.գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Լողիմնորոշվելու թանգարանային բազմազանության մեջ,
2. կիրառելու թանգարանային աշխատանքի գործնական հմտություններ,
3. մասնագիտական գործունեության մեջ կիրառելու նորագույն տեխնոլոգիաներ ու մեթոդներ:

գ.ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. Ճևավորելու մշակութային և պատմական հիշողություն,
2. աշխատելու տեղեկատվական աղբյուրների հետ:

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարրեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետարի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր՝ մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն՝ հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

11. Կիրառվում և դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. դասախոսություններ՝ դիդակտիկ նյութերի ցուցադրմամբ,
2. սեմինարներ,
3. տեսանյութերի դիտում,
4. տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն,
5. խնդնուրույն առաջադրանքի կատարում,
6. տեսասահմեկների ստեղծում,
7. փոքր խմբային նախագիծ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ **2 ընթացիկ ստուգումներով**, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր:

Նախապես տրամադրված հարցաշարի հիման վրա կազմված հարցատոմսերը պարունակում են 4-ական հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2.5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Թանգարանային գործի տեսություն: **Թեմա 2.** Թանգարանային գործի պատմություն: **Թեմա 3.** Թանգարանների դասակարգում: **Թեմա 4.** Թանգարանների կառավարում: **Թեմա 5.** Թանգարանի աշխատակազմը և նրանց մասնագիտական վարքագիծը: **Թեմա 6.** Թանգարանային ֆոնդեր, թանգարանային հավաքածուների համալրում և պահպանում: **Թեմա 7.** Ցուցադրություն և ցուցահանդես: **Թեմա 8.** Թանգարանների շուկայավարություն (մարքեթինգ): **Թեմա 9.** Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառությունը թանգարաններում:

14. Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Պիկիշյան Հ., Հարոյան Մ., Գրիգորյան Ա., Թանգարանային մենեզմենք և մարքեթինգ, Եր., 2007:
2. «Ժառանգություն» հասարակական կազմակերպություն, ԻԿՕՄ-ի մասնագիտական վարքագիծ կանոնագիրը, Եր., 2003:
3. Յօրենեա Տ., Музееведение: Учебник для студентов гуманитарных вузов Академический проект, М. 2004:
4. Шляхтина Л. М., Основы музеиного дела: теория и практика. (Учебное пособие для студ.вузов), Высшая школа М. 2009.
5. Сотникова С. И., Музеология, Пособие для ВУЗов, Дрофа М. 2007.
6. Ред. Шулепова Э. А., Основы музееведения., Учебное пособие, Эдиториал УРСС М. 2005.

1.0201/B66	2. Ցուցահանդեսային տեխնոլոգիաներ	3.4 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6.7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել ցուցահանդեսային-տոնավաճառային գործունեության տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, ինչպես նաև տեսականից զատ գործնական հմտություններ ձևավորել ու մեթոդական խորհուրդներ տրամադրել ժամանակակից պայմաններում տարատեսակ ու տարաբնույթ ցուցադրություններ կազմակերպելու համար:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիկական գիտելիքների և իմաստություն		
• ներկայացնելու ցուցահանդեսային գործունեության հիմնական տեխնոլոգիաներն ու մեթոդները, • սահմանելու ցուցահանդեսի կառուցվածքային բաղադրիչները՝ սկսած նախապատրաստությունից ու թեմատիկ նախագծի կազմումից մինչև ցուցադրության իրականցում, այցելուների հոսքերի կարգավորում և մշակութային ծրագրեր:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		
1. կողմնորոշվելու ցուցահանդեսային գործունեության մերօրյա պայմաններում,		

- ձևավորելու ցուցահանդեսի կոնցեպցիան, նպատակն ու ցուցահանդեսային նախագծի խնդիրները,
- հարաբերվելու ցուցահանդեսի աշխատանքը լրացրողների հետ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

- աշխատելու միջդիմացիալինար թիմում,
- ըմբռնելու ժամանակակից գեղարվեստական պրոցեսի ներքին համակարգային փոխարարելությունները:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունները.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ստեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատունների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

11. Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- դասախոսություն /ավանդական և ինտերակտիվ/,
- սեմինար պարապմունք,
- դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում ու դիտում,
- գործնական մեթոդներ.
- քննարկում /բանավեճ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.

Առարկան գնահատվում է առանց եզրափակիչ գնահատման՝ 2 ընթացիկ սոուզումով, յուրաքանչյուրը առավելագույնը 10 միավոր:

Նախապես տրամադրված հարցաշարի հիման վրա կազմված հարցատոմսերը պարունակում են 4-ական հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2.5 միավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Թեմա 1. Ցուցահանդեսը որպես տցիալ-մշակութային գործունեութան ձև: Դրա առաջացման պատմական նախադրյաները և ցուցահանդեսային գործունեության արդի ուղղությունները: **Թեմա 2.** Ցուցահանդեսային գործունեության կազմակերպումը և կառուցվածքը: **Թեմա 3.** Ցուցահանդեսների և տոնավաճառների դասակարգումը, դրանց կազմակերպական առանձնահատկությունները: **Թեմա 4.** Ցուցահանդեսային գործունեության մարքեթինգ և մենեջմենթ: **Թեմա 5.** Ցուցահանդեսի կառուցվածքային բաղադրիչները: **Թեմա 6.** Ցուցադրությունը (էքսպոզիցիա) որպես տեղեկատվակահաղորդակցական համակարգ: **Թեմա 7.** Ցուցահանդեսների գովազդը ԶԼՄ-ներում: **Թեմա 8.** Ցուցահանդեսային գործի կազմավորումն ու գարգացումը Հայաստանում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

- Ստրովսկի Լ., Ցուցահանդեսային-տոնավաճառային գործունեության հիմունքներ (ռուս.), Ս., 2015:
- Պետելինա Վ., Ցուցահանդեսային գործունեության մենեջմենթի հիմունքներ (ռուս.), Ս., 2015:
- Շպակով Վ., Համաշխարհային ցուցահանդեսների պատմություն (ռուս.), Ս., 2016:
- Բերդիջն Ս., Ցուցահանդեսային գործունեության կազմակերպում (ռուս.), Ս., 2016:
- Արխտովա Գ., Ցուցահանդեսային գործունեության տեխնոլոգիա (ռուս.), Ալմաթի., 2016:
- Անդրեևա Ի., Ցուցահանդեսային գործունեության տեխնոլոգիա (ռուս.), Զել., 2018:

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐ

1.0404/B67	2.Ուսումնական պրակտիկա-1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.5-րդ կիսամյակ	5.Սոուզարք	
6.Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ոլորտի տարբեր արտադրությունների և դրանցում գործող ծառայությունների հետ: Խորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները: Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Ամրապնդել կապը աշխատաշուկայի հետ: Պրակտիկայի խնդիրներ. ▪ ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի արտադրական գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին, ▪ մասնակցել արտադրական գործընթացի, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո:		
7.Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք. ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. բնութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները, 2. ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված արտադրության նախագծերին: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		
8.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինիք. Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները: Բ1.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները: Բ2.Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը: Բ3.ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը: Բ4.Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները: Բ5.Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները: Բ6.Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ: Բ7.Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը: Գ1.Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխադրեցության գործուները: Գ2.Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկուարության և պատվիրատուն հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար: Գ3.Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով: Գ4.Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:		

Գ5.Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

- 1.խորային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
- 2.զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
- 3.գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
- 4.հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղյուրների հետ),
- 6.համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),
- 7.քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),
- 8.խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
- 9.ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է **սովորաբռություն**: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքներ:

11.Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ոլորտները.

1. փայտի, մետաղի, խեցեգործության արտադրամասեր,
2. կարպետի, գորգի արտադրամասեր,
3. մշակութային կենսորոններ,
4. ապակեմշակման արտադրամասեր,
5. Մատենադարան,
6. թանգարաններ, որտեղ հնարավոր է հետևել վերականգնողական աշխատանքների:

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
3. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1.0404/B68	2.Ուսումնական պրակտիկա-2	3.4 ECTS կրեմիս
4.6-րդ կիսամյակ	5.Սոուզարք	
6.Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ոլորտի տարրեր արտադրությունների և դրանցում գործող ծառայությունների հետ: Խորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները: Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Ամրապնդել կազմը աշխատաշուկայի հետ: Պրակտիկայի խնդիրները.		
• ծանոթացնել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի արտադրական գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին, • մասնակցել արտադրական գործընթացի, • ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո:		
7.Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի:		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. բնութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները, 2. ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված արտադրության նախագծերին:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		

8.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհետավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ6. Պատճենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:

Բ7. Հիմնվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործոնները:

Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոշում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

Գ5. Վարելու մասնագիտական գործնական բանակցություններ՝ ցուցաբերելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի կրթական և արտադրական ոլորտային խնդիրները լուծելու կարողություն:

9.Վիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում),
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ),
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),
7. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),
8. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է **սովորացրով:** Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքներ:

11.Ուսումնական պրակտիկա-1-ի ոլորտները.

1. փայտի, մետաղի, խեցեգործության արտադրամսեր,
2. կարպետի, գորգի արտադրամսեր,
3. մշակութային կենտրոններ,
4. ապակեմշակման արտադրամսեր,
5. մատենադարան,
6. թանգարաններ, որտեղ հնարավոր է հետևել վերականգնողական աշխատանքների,

Հիմնական գրականության ցանկ.

1. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
3. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1.0404/B69	2.Ուսումնական պրակտիկա-3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.7-րդ կիսամյակ	5.Ստուգարք	
	6.Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների համար բուհի արվեստանոցներում կազմակերպել արտադրություն /գորգի, կարպետի, գորգելնի, բատիկի, փայտի գեղարվեստական մշակում, մետաղի գեղարվեստական մշակում, մանրանկարչություն, խեցեգործություն, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն/, որի ընթացքում նրանք կցուցադրեն իրենց մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները:	
	Պրակտիկայի խնդիրները.	
	• մասնակցել արտադրական գործունեությանը և կազմակերպարական գործընթացներին, • տալ որակյալ արտադրություն, • ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո:	
	7.Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.	
	բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.	
	1. կատարելու ԴԿԱ նախագծեր, 2. կազմակերպելու և մասնակցելու արտադրությանը:	
	գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ .	
	1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:	
	8.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.	
	Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետաղի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:	
	Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:	
	Բ3. ԴԿԱ առարկաների ստեղծման աշխատանքներում մշակելու և կիրառելու ազգային զարդարվեստի մոտիվները, մեկնաբանելու դրանց իմաստային նշանակությունը:	
	Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:	
	Բ6. Դատձենելու ԴԿԱ (մետաղի, փայտի, գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մանրանկարի, խեցեգործության) առարկաներ:	
	Գ2. Աշխատելու թիմում, արդյունավետ շփվելու գործընկերների, դեկավարության և պատվիրատուների հետ, պատասխանատվություն կրելու սեփական և թիմային աշխատանքի արդյունքների և կայացրած որոշումների համար:	
	9.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.	
	1. խոսքային մեթոդներ (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), 2. զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), 3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիքը, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի	

ներկայացմամբ հուզական խթանում), ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական քանավեճ, դերային խաղ,   4. աշխատանք սկզբնադրյուրների հետ),   5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),   6. քննադրատական մուածողության մեթոդները (պրոտֆոլիոների վերլուծություններ),   7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույզ կազմիր – քննարկիր, ձնակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),   8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ուսումնական պրակտիկան ավարտվում է **ստուգաքրուս**: Ուսանողը ներկայացնում է պրոտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը: Ցուցադրում է պրակտիկայի ընթացքում իր կողմից թողարկված արտադրությունը:

11.Ուսումնական պրակտիկա-3-ի ոլորտներք.

Պրակտիկայի մասնակիցները արվեստանոցներում մասնակցում են կազմակերպված արտադրությանը /գորգի, կարպետի, գորեկենի, բատիկի, փայտի գեղարվեստական մշակում, մետաղի գեղարվեստական մշակում, մանրանկարչություն, խեցեգործություն, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենակարչություն/, որի ընթացքում ներկայացնում են դիզայներական նախագծեր և իրականացնում դրանք:

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
3. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1.0404/B71	2.Մասնագիտական պրակտիկա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5.Ստուգաքրուս	

6.Պրակտիկայի նպատակն է ավարտական աշխատանքի ոլորտային շրջանակներում իրականացնել հետազոտական աշխատանք և հիմնավորել նախագծի գործնական նշանակությունը:

Պրակտիկայի խնդիրները.

- ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն,
- նախագծի ոլորտային շրջանակում կատարել հետազոտական աշխատանք,
- ստեղծել ավարտական նախագիծ և կազմել պրոտֆոլիո:

7.Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, դեկորատիվ կիրառական արվեստի տեսության ու պատմության իմացություն:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի կատարողական տեխնիկական եղանակները և հիմնավորելու դրանք,
2. հիմնվելով դեկորատիվ-կիրառական ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/ նախագիծը:

գ. ընդհանուրական/կիրառական կարողություններ.

1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,
2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում,
3. կազմելու մասնագիտական պրոտֆոլիո:

8.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա1. Նկարագրելու հայ, համաշխարհային և դեկորատիվ-կիրառական արվեստի զարգացման կարևոր պատմական փուլերը և դրանց օրինաչափությունները, դասակարգելու և համեմատելու տարբեր ժամանակաշրջանների ատեղծագործությունները:

Ա2. Ճանաչելու արվեստի ակնառու գործիչների ստեղծագործությունները և դասակարգելու ըստ

արվեստի տեսակների և ժանրերի:

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետադի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարազ, տիկնիկագործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցադրելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտարելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կրնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օսար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցադրելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական արաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

9. Կիրարկում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. **Խոսքային մեթոդները** (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. **գործնական մեթոդները** (առաջադրանքներիր, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
3. **քննադատական մտածողության մեթոդները** (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),
4. **ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները** (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնադրյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Մասնագիտական պրակտիկան ավարտվում է **ստուգարքով**: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում ավարտական նախագծի վերաբերյալ կատարված հետազոտությունները:

11. Մասնագիտական պրակտիկայի ոլորտները.

Թեմա 1. Տեքստիլի /գորգի, կարպետի, գրելենի, բատիկի/ նախագիծ: **Թեմա 2.** Փայտի գեղարվեստական մշակում: **Թեմա 3.** Մետաղի գեղարվեստական մշակում: **Թեմա 4.** Մանրանկարչություն: **Թեմա 5.** Խեցեգործություն: **Թեմա 6.** Տարագույն ապակենկարչություն: **Թեմա 7.** Տիկնիկագործություն: **Թեմա 8.** Ապակենկարչություն:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ. Ա. Բրուտյան,- Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ, 2010:
2. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
3. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
4. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1.0404/B80	2. Ավարտական աշխատանք	3.20 ECTS կրեդիտ
4.8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ գնահատման	
6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերված տեսական գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների նպատակային կիրառում:		
Ավարտական աշխատանքի խնդիրները.		
ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն,կատարել հետազոտական աշխատանք ավարտական նախագծի ոլորտային շրջանակում,կազմել պորտֆոլիո,ստեղծել դեկորատիվ-կիրառական արվեստի նախագիծ և իրականացնել այն:		

7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն.

1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տեսության ու պատմության խմացություն,
2. հիմնավորելու ընտրված թեմայի արդիականությունը, նպատակը, խնդիրները, կատարելու հիմնավորված եզրահանգումներ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի/ նախագծի իրականացման տեխնիկական եղանակները,
2. գործնական աշխատանքը իրականացնել հիմնվելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստի տվյալ ոլորտում կիրառվող տեխնոլոգիաների, մեթոդների և առաջարկման գիտելիքների վրա:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար,
2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում,
3. կազմելու մասնագիտական պրտֆոլիո:

8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Ա3. Բացատրելու ԴԿԱ (գործվածքի գեղարվեստական ձևավորման, մետադի, փայտի, մանրանկարի, խեցեգործության, տարագ, տիկնիկարգործություն, ապակենկարչություն) առարկաների ստեղծման տեխնոլոգիաները և մեթոդները:

Բ1. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարձ կիրառելու քանդակի և պլաստիկ մոդելավորման հնարները:

Բ2. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաների նախագծման և էսքիզավորման աշխատանքներում ցուցաբերելու գունանկարչության, գծանկարչության տեխնիկաները, բացատրելու տարբեր հնարների ընտրությունը:

Բ4. Ստեղծելու և վերարտադրելու դեկորատիվ-կիրառական արվեստի առարկաներ՝ ինքնուրույն ընտրելով տեխնիկական և տեխնոլոգիական կատարման եղանակները:

Բ5. Հիմնավորելու սեփական կոնցեպտուալ նախագծերի լուծումները:

Բ7. Հիմնեվելով ԴԿԱ ոլորտի արդի և հիմնարար գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու սեփական մասնագիտական գործունեությունը:

Գ1. Հայերեն և երկու օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր ներկայացնելու մասնագիտական նախագծեր մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը և ցուցաբերելու հաղորդակցման կարողություն հաշվի առնելով դեկորատիվ-կիրառական արվեստում միջմշակութային, սոցիալական ու անձնային փոխազդեցության գործուները:

Գ3. Պատասխանատու լինելու սեփական կրթության համար, ինքնուրույն որոշելու հետագա մասնագիտական զարգացման խնդիրները և պլանավորելու սեփական առաջընթացը, ինչպես նաև ներկայանալի լինելու հանրությանը՝ մասնագիտական պորտֆոլիոյի միջոցով:

Գ4. Մասնագիտական խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում՝ օգտագործելով ժամանակակից տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները:

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներիրը, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը),
3. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),
4. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ավարտական աշխատանքը ամփոփվում է **առանց ընթացիկ գնահատման**, ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանությամբ:

11. Ավարտական աշխատանքի ոլորտները.

Թեմա 1. Տեքստիլի /գորգի, կարպետի, գորելենի, բատիկի/ նախագիծ: **Թեմա 2.** Փայտի գեղարվեստական մշակում: **Թեմա 3.** Մետադի գեղարվեստական մշակում: **Թեմա 4.** Մանրանկարչություն: **Թեմա 5.** Խեցեգործություն: **Թեմա 6.** Տարագ: **Թեմա 7.** Տիկնիկագործություն: **Թեմա 8.** Ապակենկարչություն:

12.Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ. Ա. Բրուտյան,- Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ, 2010:
2. <http://seportal.ru/portfolio-chto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
3. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
4. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>